

**FRANSA VE TÜRKİYE’NİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME DERS PROGRAMLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI**

HÜLYA İMAMLI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

HAZİRAN, 2015

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 5 (beş) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Hülya
Soyadı : İMAMLI
Bölümü : Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
İmza :
Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Fransa ve Türkiye'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni
Yetiştirme Ders Programlarının Karşılaştırılması

İngilizce Adı : The Comparison of Physical Education and Sport Teacher Training
Curriculum Between France and Turkey

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Hülya İMAMLI

İmza:

Jüri onay sayfası

Hülya İMAMLI tarafından hazırlanan “Fransa ve Türkiye’nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Ders Programlarının Karşılaştırılması” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Mehmet GÜÇLÜ

Başkan: Doç. Dr. Metin YAMAN

Üye: Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖÇALAN

Tez Savunma Tarihi: 29.09.2015

Bu tezin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğimi onaylıyorum.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

TEŞEKKÜR

Tezimi yazarken benden yardımlarını esirgemeyen, bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan saygıdeğer hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Mehmet Güçlü ve saygıdeğer eşi Prof. Dr. Nezahat Güçlü'ye sonsuz teşekkürler. Her türlü zorlukta cesaret veren Fransızca'dan İngilizce'ye hiç şikayet etmeden çeviriler yapan sevgili Jean-Baptiste ANDRE'ye, her türlü ihtiyacımda yanıma koşan kardeşim Gülcan Karaman'a ve her zaman yanımda olan babam Mevlüt İMAMLI'ya sonsuz teşekkürler.

**FRANSA VE TÜRKİYE’NİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME DERS PROGRAMLARININ
KARŞILAŞTIRILMASI
Yüksek Lisans Tezi**

**HÜLYA İMAMLI
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
HAZİRAN, 2015**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, Fransa ve Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarının dört temel boyut olan; amaç, içerik, eğitim-öğretim süreci ve değerlendirme boyutlarında karşılaştırmalı olarak incelenmesi, benzerlik ve farklılıkların ortaya konmasıdır. Bu araştırma konusu gereği, bir Karşılaştırmalı Eğitim çalışmasıdır. Ortaya koyma, tanımlama, analiz etme gibi teknikler kullanılmış ve yatay yaklaşımla çerçevesinde araştırmaya ortaya konmuştur. Verilerin analizi için ise tablo ve şekillerden faydalanılmıştır. Araştırma için, Türkiye’de merkezi bir sistem olması nedeniyle, YÖK tarafından hazırlanan mevcut beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ile merkezi bir sistemi bulunmayan Fransa’dan seçilen Montpellier Üniversitesi, Nantes Üniversitesi ve Savoie Üniversitesinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ders programları değerlendirmeye alınmıştır. Fransa’da ki mevcut uygulamalar incelendiğinde, beden eğitimi ve spor öğretmenliği programına giriş koşullarında, özel bir seçim süreci bulunmadığı ve bakanlığa diploması ile doğrudan üniversitelere kayıt yaptırılabilirdiği görülmektedir. Bu alanı seçmek isteyen adayların; üniversitelerin STAPS (Sciences et Techniques des Activités Physiques et Sportives = Fiziksel Aktivite, Spor Bilim ve Teknikleri) bölümünün içinde yer alan Education et Motricité (Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü) alanına kayıt yaptırmaları gereklidir. İlk yılın sonunda, geleceğin mesleği olarak, öğretmenlik seçilirse ilk seçme sınavına girilir. Lisans eğitiminin ardından iki yıl yüksek lisans yapmak zorunludur. Adaylar yüksek lisans eğitimi için Öğretmenlik ve Eğitim Yüksekokullarına (ESPE = Ecole Supérieure du Professorat et de l’Education) devam ederler. Yüksek lisans eğitiminin ilk yılının sonunda adaylar geçmeleri gereken CAPEPS (certificat d’aptitude au professorat d’éducation physique et sportive = Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yeterlilik Sertifikası) sınavına girerler. Sınavda başarılı olan adaylar,

ikinci yıla stajyer öğretmen olarak başlarlar. Staj sonrasında ise adaylar okullar da stajyer konumunda devlet memuru öğretmen olarak görev alırlar.

Temel olarak üniversiteler, ikinci kademe okullar için (kolej ve lise) beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirir. Üniversitelerin ders programı incelendiğinde, Montpellier, Nantes ve Savoie Üniversitelerinde Türkiye’de ki programa benzer olarak alan bilgisi derslerinin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Toplam ders saati süresine bakıldığında ise üç üniversitenin de ders saatinin toplamda 1000 ders saatinden fazla olarak, Türkiye’ye oranla daha az ders saatine sahip olduğu görülmektedir. Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü lisans programının dört yıl olması, Fransa’da ise lisans programlarının 3 yıl sürmesi ve yüksek lisansın zorunlu olması aradaki farkı açıklamaktadır. Alan bilgisi derslerinin ardından genel kültür dersleri Nantes ve Savoie Üniversitelerinde ikinci sırada ağırlıklı olarak yer almakta, Montpellier Üniversitesinde ise meslek bilgisi ve genel kültür dersleri eşit yüzde ile ders programında yer almaktadır. Montpellier, Nantes ve Savoie Üniversitelerinin ders programlarına bakıldığında derslerin uygulanış şeklinin Türkiye ile farklılıklar içerdiği görülmektedir. Dersler; üç ayrı şekilde organize edilmiştir. Bunlar; klasik ders (CM), yönlendirmeli etüt çalışmaları (TD) ve uygulamalı çalışmalar (TP) olarak ayrılır.

Bilim Kodu : 102

Anahtar kelimeler : Karşılaştırmalı eğitim, beden eğitimi ve spor öğretmenliği, Fransa, Türkiye, ders programı

Sayfa Adedi : 93

Danışman : Doç. Dr. Mehmet Güçlü

THE COMPARISON OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORT TEACHER TRAINING CURRICULUMS BETWEEN FRANCE AND TURKEY

M. S. Thesis

**GAZI UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATION SCIENCES**

HÜLYA İMAMLI

JUNE, 2015

ABSTRACT

The aim of this research is the comparison of physical education and sport teacher training curriculum in France and Turkey in the four main dimensions: aim, content, education-teaching process, evaluation and defining similarities and differences in this area. It will allow us to observe proficiency and deficiency. This research is cross national comparative education. Document analyzing and description have been used in this research. For the development of the analyze, tables and graphs were used. France does not have only one type of curriculum for universities, that is why Montpellier, Nantes and Savoie universities have been chosen by the researcher for evaluation. On the other hand Turkey has one central curriculum type to evaluate. There is no selection process at bachelor for being admitted in this department in France. Universities have to accept all student having baccalaureate or an equivalent diploma. The person who want to join this program has to register in Education and Motor Function (Education et Motricité in French) department in STAPS (Sciences and Technics of Physical and Sport Activities). There is a selection exam at the end of the first year for being a physical education and sport teacher. The candidates who want to be a teacher have to join this exam. After the bachelor degree, the candidates have to continue to Master program in ESPE (Higher School of Teaching Profession and Education). At the end of the first year of master the students have to join the competitive exam named CAPEPS. The people succesful in this exam will begin the second year of master as an intern. At the end of the studies the people will have the status of “fonctionnaire stagiaire” (it is a particular status since they are intern but for the government, “stagiaire” meaning intern and “fonctionnaire” meaning official). When examining the curriculum in Montpellier, Nantes and Savoie , it is observable that the area knowledge lectures are taking more significant places than others. The total class hours for the three French universities are less than in Turkey. The process of education can explain this difference. General culture lessons are at the second rank of the longest curriculums (in terms of hours) in Nantes and Savoie universities, only in Montpellier university the

general culture lessons share this second rank with professional knowledge lessons. Teaching in the bachelor program is organized in the form of lectures (Cours Magistral or CM) and classwork (Travaux Dirigés or TD and Travaux Pratiques or TP).

Science Code : 102

Key words : Comparative education, physical education and sport teacher,
Turkey, France, curriculum

Page Number : 93

Supervisor : Doç. Dr. Mehmet Güçlü

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR	xvi
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi.....	5
1.4. Sınırlılıklar.....	6
1.5. Varsayımlar	6
1.6. Tanımlar	6
BÖLÜM II	9
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	9
2.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Tanımı, Tarihsel Gelişimi ve Beden Eğitimi ve Sporda Karşılaştırmalı Eğitim.....	9
2.1.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Tanımı	9
2.1.2. Karşılaştırmalı Eğitimin Amaçları.....	10
2.1.3. Karşılaştırmalı Eğitim Alanının Tarihsel Gelişimi.....	11
2.1.4. Dünyada ve Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Alanında Karşılaştırmalı Eğitim	13
2.2. FRANSA	14

2.2.1. Fransız Eğitim Sisteminin Amaç ve Politikaları	15
2.2.2. Fransa'nın Spor Politikası	17
2.2.3. Fransa'da Beden Eğitimi ve Sporun Gelişimi	17
2.2.4. Fransız Eğitim Sistemi.....	18
2.2.4.1. Fransa'da Yükseköğretim Sistemi	20
2.2.4.2. Fransa'da Yükseköğretimin Yapısı.....	21
2.2.4.3. Fransa'da Üniversiteye Giriş Sistemi.....	23
2.2.5. Fransa'da Öğretmen Yetiştirme Sistemi	23
2.2.5.1. Fransa'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi	24
2.3. TÜRKİYE	26
2.3.1. Türk Eğitim Sisteminin Amaç ve Politikaları	26
2.3.2. Türkiye'de Spor Politikaları.....	28
2.3.3. Türkiye'de Beden Eğitimi ve Sporun Gelişimi	31
2.3.4. Türk Eğitim Sistemi.....	35
2.3.4.1. Türkiye'de Yükseköğretim Sistemi.....	37
2.3.4.2. Yükseköğretime Giriş	39
2.3.5. Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemi.....	40
2.3.5.1. Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi.....	42
BÖLÜM III.....	45
YÖNTEM.....	45
3.1. Araştırmanın Modeli	45
3.2. Verilerin Toplanması.....	45
3.3. Verilerin Analizi.....	46
3.4. Evren ve Örneklem	46
BÖLÜM IV	47
BULGULAR.....	47
4.1. Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı	47
4.2. Fransa'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programları.....	54
4.2.1. Nantes Üniversitesi.....	55
4.2.2. Montpellier Üniversitesi	62
4.2.3. Savoie Üniversitesi	68
BÖLÜM V.....	75
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	75
5.1. Tartışma.....	75

5.2. Sonuç	83
5.3. Öneriler	84
KAYNAKLAR	87

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 1. Yıl Ders Programı.....	47
Tablo 2. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 2. Yıl Ders Programı.....	48
Tablo 3. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 3. Yıl Ders Programı.....	48
Tablo 4. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 4. Yıl Ders Programı.....	49
Tablo 5. Türkiye’de ki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı Genel Kültür Dersleri	49
Tablo 6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Alan Bilgisi Dersleri	50
Tablo 7. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Meslek Bilgisi Dersleri	50
Tablo 8. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 1. Yıl Ders Programı	55
Tablo 9. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 2. Yıl Ders Programı	55
Tablo 10. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 3. Yıl Ders Programı ..	56
Tablo 11. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Alan Bilgisi Dersleri ..	57
Tablo 12. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Genel Kültür Dersleri ..	58
Tablo 13. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Meslek Bilgisi Dersleri	59
Tablo 14. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 1. Yıl Ders Programı.....	62
Tablo 15. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 2. Yıl Ders Programı.....	62

Tablo 16. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 3. Yıl Ders Programı.....	63
Tablo 17. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Alan Bilgisi Dersleri.....	64
Tablo 18. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Genel Kültür Dersleri.....	65
Tablo 19. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Meslek Bilgisi Dersleri.....	65
Tablo 20. Savoie Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 1. Yıl Ders Program ...	68
Tablo 21. Savoie Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 2. Yıl Ders Programı ..	68
Tablo 22. Savoie Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 3. Yıl Ders Programı ..	69
Tablo 23. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Alan Bilgisi Dersleri.....	70
Tablo 24. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Genel Kültür Dersleri	71
Tablo 25. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Meslek Bilgisi Dersleri	71

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alana göre dağılımı	51
Şekil 2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki teorik ders saatlerinin dağılımı	52
Şekil 3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı alan bilgisi ders saatlerinin teorik ve uygulamalı olarak dağılımı	52
Şekil 4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki derslerin saatlerine göre dağılımı	53
Şekil 5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki derslerin kredilerinin alanlara göre dağılımı	53
Şekil 6. Nantes üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre dağılımı	59
Şekil 7. Nantes üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre kredi dağılımı	60
Şekil 8. Nantes üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçiminin saatlere göre dağılımı	61
Şekil 9. Montpellier üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü derslerinin alanlara göre dağılımı	66
Şekil 10. Montpellier üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü derslerinin alanlara göre ECTS dağılımı	66
Şekil 11. Montpellier üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçiminin saatlere göre dağılımı	67
Şekil 12. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Ders Programının Alanlara Göre Dağılımı	72
Şekil 13. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü ECTS Kredilerinin Alanlara Göre Dağılımı	72

Şekil 14. Savoie üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçiminin saatlere göre dağılımı 73

SİMGELER VE KISALTMALAR

AYA	Avrupa Yükseköğretim Alanı
AB	Avrupa Birliği
AKTS	Avrupa Kredi Transfer Sistemi
APSA	Activités Physiques, Sportives et Artistiques (Fiziksel, Sportif ve Artistik Aktiviteler)
APS	Activités Physiques et Sportives (Spor ve Fiziksel Aktiviteler)
ECTS	European Credit Transfer System
ESPE	Ecole Supérieure du Professorat et de l'Education
MEEF	Les métiers de L'enseignement, de l'éducation et de la formation
CM	Cours Magistral = Klasik Ders
TD	Travaux Dirigés = Yönlendirmeli Etüt Dersleri
TP	Travaux Pratiques = Uygulamalı Dersler
YÖK	Yüksek Öğretim Kurumu
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
ONISEP	Office National d'Information Sur les Enseignements et les Professions
CAPEPS	Certificat d'Aptitude au Professorat d'Education Physique et Sportive = Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yeterlilik Sertifikası
STAPS	Sciences et Techniques des Activités Physiques et Sportives = Fiziksel Aktivite, Spor Bilim ve Teknikleri
TICE	Technologies de l'information et de la communication pour l'enseignement = Bilgisayar ve İletişim Teknolojilerinin Öğretimi
TİCİ	Türkiye İdman Cemiyeti İttifakı
TSK	Türk Silahlı Kuvvetleri
AB	Alan Bilgisi
GK	Genel Kültür
MB	Meslek Bilgisi

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Değişen ve gelişen dünyada ülkelerin; ekonomik, sosyal ve teknolojik alanda birbirlerine yaklaşımları, karşılıklı işbirliğini güçlendirmiş beraberinde ortak hareket etme zorunluluğunu gündeme getirmiştir. Ülkelerin birlikte hareket etme ve dünyadaki eğilimlere uygun davranma zorunluluğu, küreselleşme sürecinin bir sonucu olarak karşımıza çıkmıştır (Dağlı, 2007, s.2).

Küreselleşmenin eğitim ile yakın bir ilişkisi vardır. Eğitim, bir toplumun şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir (Çelik ve Gömleksiz, 2000, s.135). Eğitim, toplumsal yapının en temel kurumlarından biridir. Sosyal yapının bir parçası olan eğitimi dönüşüm ve gelişimin yaşandığı günümüzde meydana gelen değişimlerden soyutlamak mümkün değildir (Eserpek, 1978, s.126). Türkiye açısından ise küreselleşme Avrupa Birliği (AB) ile yakından ilgilidir. Avrupa Birliği, küreselleşmenin en somut ve açık şekli olarak değerlendirilebilir (Terzi, 2005).

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne tam üyelik için yaptığı başvurular, eğitim sisteminde yapılması gereken reformları da beraberinde getirmektedir. Avrupa Birliği içinde yer almak, üye ülkelere yönelik bir entegrasyon oluşturmaktadır. Bu entegrasyonda her yönlü karşılaştırma zorunluluk haline gelmektedir. Politik hedefler, eğitim programlarında ve eğitim sisteminde bazı değişiklikler öngörebilir (Ültanır, 2000, s.219).

Küreselleşmenin sonucu olarak artan mal ve hizmet dolaşımı, yükseköğretim kurumları başta olmak üzere, yükseköğretim alanına dahil her paydaşı, bu sürecin zorunlu kıldığı değişimlerin gerçekleştirilmesinde çaba göstermeye yönlendirmektedir (Erdoğan, 2010).

Yükseköğretim, hemen hemen dünyanın bütün bölgelerinde son yirmi yıldır çok önemli bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Ülkeler kendi yükseköğretim sistemlerini karşılaştırmak, benzer sorunlara ortak çözümler üretmek üzere bölgesel işbirlikleri oluşturmaya başlamışlardır. Bunlardan en kapsamlısı, Amerika Birleşik Devletleri ve Japonya'nın ekonomik gelişimiyle rekabet etmek amacıyla Avrupa bölgesinde ortak bir Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) oluşturmak üzere başlatılan Bologna Sürecidir (Erdoğan, 2010, s.2).

2001 yılından dahil olduğumuz Bologna Süreci, birbirinden farklı 47 ülkenin yükseköğretim sistemlerini şeffaf, anlaşılır, rekabet edilebilir bir düzeye getirme hedefleri, doğal olarak her ülkede önemli reformların yapılmasını gerektirmektedir (Erdoğan, 2010, s.2).

Günümüzde yaşanan bu değişimlerin gereğini karşılayabilecek insan modeli gün geçtikçe değişmektedir ve ülkelerde bu değişimin ancak eğitimle sağlanabileceğinin farkındadır ki, eğitim sistemlerinde yenilenme, gelişme ve sorun çözme gibi unsurları artık ulusal düzeyde değil uluslararası düzeyde konu edinmektedir.

Bu değişimlere uyum sağlayabilme çabası Türkiye açısından küreselleşen dünyada diğer ülkeler arasındaki yerini alabilmek için oldukça önemlidir. Yükseköğretim kurumları hedeflenen insan profili yetiştirmede ki fabrika durumunda bulunması nedeniyle bu merdivenin en önemli basamağı ve farkı yaratacak basamağı olduğu gerçeği aşîkardır.

Beden eğitimi ve spor alanına bakıldığında ise; gerekli gelişmeler yükseköğretimdeki karşılığını bulduğu zaman, ülkemizde sağlıklı bir nesil oluşturmak, iş verimi ve bedensel gücü yüksek bireyler yetiştirmek, elit sporcular yetiştirmek, büyük spor organizasyonlarına ev sahipliği yapmak gerçek anlamda mümkün olabileceği söylenebilir. Beden eğitimi ve spor alanında öğretmen yetiştirme alanında yaşanacak her türlü gelişme, gelecek nesillerin spor bilincine sahip, spora gereken değeri veren nesiller olarak yetişmesi için bir artı olarak görülebilir. Bu gelişmelerin sağlanabilmesi için en etkili faktör öğretmenlerin eğitimidir. Öğretmenlerin eğitimini etkileyen en önemli faktörlerden birisi ise; ders programlarıdır. Bu alanda yapılacak her türlü karşılaştırma, bulunulan durumun tespiti ve var olan sorunların çözümüne yönelik rehber niteliği taşıyacaktır. Karşılaştırmalı Eğitim kavramı tam da bu ihtiyacın doğduğu anda bu soruna cevap arayan bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Brown ve Cramer'e (1965) göre; çok genel anlamda Karşılaştırmalı Eğitim, eğitim sorunlarının çözülmesi için farklı ülkelerdeki eğitim sistemlerini inceleyen bir alandır (Demirel, 2000, s.1).

Lauwerys, Neff ve Varış'a göre; Karşılaştırmalı Eğitim, toplumlardaki mevcut eğitim sorunlarını ve nedenlerini, diğer toplumlardaki benzer etkenlere değinerek saptayan ve yorumlayan bir araştırma alanıdır (Lauwerys, Neff ve Varış, 1979, s.5).

Verilen tanımlamalardan yola çıkılarak; Karşılaştırmalı Eğitimin, ülkelerin eğitim sistemlerini tanımada mevcut olan uygulamalar ve eğitim politikaları hakkında bilgi edinmede, ülkelerin; sosyolojik, politik, demografik durumlarının eğitim sistemlerine ne şekilde yön verdiğine dair pek çok bilgi edinilebileceği söylenebilir. Bu bilgiler, kendi eğitim sistemimizin, diğer ülkeler arasında ki yerini belirlemede, soru ve sorunlara örnek durumlardan yararlanarak çözümler üretmede, uyarlamada, benzerlik ve farklılıkları görmede büyük yararlar sağlamaktadır.

Bu çalışma ile de Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ders programının Avrupa Birliği kurucu üyelerinden olan Fransa ile karşılaştırılarak ders programlarında ki benzerlik ve farklılıkların belirlenmesi ile literatüre katkıda bulunulabileceği düşünülmektedir.

Beden eğitimi ve spor alanında ve diğer alanlarda yapılan karşılaştırmalı eğitim çalışmalarından, bu araştırmaya katkısı olan çalışmaların bir kısmına aşağıda yer verilmiştir. Bunlar;

Saydı'nın 2013 yılından yapmış olduğu "Fransa'da Öğretmen Yetiştirme Alanında Yüksek Öğretim Reformu" adlı çalışmada Fransa'nın son dönemde yaptığı öğretmen yetiştirme reformunu temel alarak; öğretmen eğitimi sürecinde zorunlu hale gelen yüksek lisans eğitiminden, yeniden açılan öğretmenlik okullarından, değişen hizmet öncesi staj durumlarından, burs olanaklarından ve öğretmenin statüsü gibi konular hakkında detaylı olarak bahsetmiştir.

Harmandar, (2010). "Avrupa Birliği'ne Uyum Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının incelenmesi: Türkiye – Belçika karşılaştırması" adlı çalışmasında, Belçika-Flaman topluluğunun beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programını ele almıştır. Araştırmacı; incelediği üniversitelere şahsen giderek gözlem ve görüşmelerde bulunmuş, doküman analizi yöntemini kullanarak verilere ulaşmıştır. Harmandar çalışmasında, incelemeye aldığı üniversitelerin, giriş koşullarını, ders

programlarını, istihdama yönelik uygulamalarından bahsetmiş, Avrupa Birliği tam üyelik sürecinde üye ülkelere sağlanması gereken entegrasyonun bu alanda nasıl kendini gösterdiği ve göstermesi gerektiği hakkında tespitlerde bulunmuştur.

Kalemoğlu, (2005). “Türkiye’de ve Almanya’da uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi.” Araştırmacı; Almanya’da tek tip beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme sistemi bulunmadığından Baden-Württemberg eyaletindeki Heildelberg Üniversitesi Spor ve Spor Bilimleri Enstitüsü ile Nordrhein-Westfalen eyaletindeki Köln Spor Yüksekokulunun beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarını ele almıştır. Literatür taraması yaparak gerekli bilgilere ulaşmıştır. Üniversitelerin öğrenci kabul ederken uyguladıkları yetenek sınavından, ders programlarından ve eğitim sonrası istihdam durumlarının karşılaştırmasını yapmıştır.

Kalemoğlu, (2011). “Türkiye ve İngiltere’de ki ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programlarının öğretmen görüşlerine göre karşılaştırmalı olarak incelenmesi.” adlı çalışmasında, Kalemoğlu; İngiltere’nin Key Stage 1 ve Key Stage 2 basamaklarının beden eğitimi ve spor dersi müfredatları ile Türkiye’de 2006-2007 Eğitim Öğretim yılında uygulama koyulan, yeni ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programının öğretmen görüşlerine göre karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Öğretmenlere, anket yöntemini kullanarak sorular sormuş verilere bu şekilde ulaşmıştır.

Kilimci, (2006). “Almanya, Fransa, İngiltere ve Türkiye’de sınıf öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması” isimli çalışmasında Kilimci, Avrupa Birliği üyelik sürecinde sınıf öğretmeni yetiştirme programını ele almış ve farklılık ve eksikleri belirlemeye çalışmıştır.

Efe, (2010) yılında “Avusturya ve Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Antrenörlük Eğitimi Müfredatlarının Karşılaştırılması” adlı çalışmasında, Avusturya’nın Türkiye’de ki gibi tek tip bir ders müfredatı olmadığını vurgulamış, pedagojik derslerin dönem atlamada etkili olduğundan, öğrencilere sağlanan burs imkanlarından ve beden eğitimi öğretmenlerinin statüsünde bahsetmiştir. Ayrıca ders müfredatlarındaki farklılıklara dikkat çekilerek, bölgesel farklılıkların yarattığı spor imkanlarının ders programlarında yer bulduğunun altını çizmiştir.

Bu araştırmanın problemini; Fransa ve Türkiye'nin beden eğitim spor öğretmeni yetiştirme programı ders müfredatlarının; amaç, içerik, eğitim-öğretim süreci ve değerlendirme boyutlarında karşılaştırmalı olarak incelenmesi oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın genel amacı, Fransa ile Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarının amaç, içerik, süreç, değerlendirme olmak üzere dört ana boyutta karşılaştırmalı olarak incelenmesi, benzerlik ve farklılıkların ortaya konulmasıdır.

Belirlenen alt amaçlar ise şunlardır:

- Fransa ve Türkiye'de ki yükseköğretim sisteminde yapısal benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
- Fransa ve Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlara giriş koşulları açısından benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
- Fransa ve Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının içerikleri açısından benzerlik ve farklılıklar nelerdir?
- Fransa ve Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının öğretim süreçleri açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- Fransa ve Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının değerlendirme sistemleri açısından benzerlik ve farklılıkları nelerdir?
- Fransa ve Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarında eğitim süreleri arasında farklılık var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Özellikle belli ülkelerin eğitim adına uluslar arası nitelikte sayılabilecek çalışmalarını yüzeysel bir şekilde değil akademik bir altyapı desteği ve özeni ile yaptıkları görülmektedir (Erdoğan, 2013).

Türkiye'de de bu özeni gerektirecek yani Karşılaştırmalı Eğitim araştırmalarını gerekli kılacak benzer gelişmeler tarih boyunca yaşanmıştır. Nitekim eğitim sistemi değişik açılardan değiştirilmeye çalışılmış ve Avrupa, Balkanlar, Ortadoğu ve diğer Türk Cumhuriyetleri ile eğitim ekseni etrafında çok önemli ilişkiler gerçekleştirilmiştir. Şimdi de AB'ne tam üyelik yolunda bir süreç yaşanmaktadır (Erdoğan, 2013).

2001 yılında imzalanan Bologna Süreci, 2005 yılında Avrupa Birliği tam üyelik müzakerelerine başlanması ve küreselleşme kavramları ülkemizde ve dünyada eğitim alanında köklü değişimleri ve farklılıklar içerisinde uyum yakalamayı zorunlu hale getirmiştir.

Böyle bir durum içerisinde, eğitim alanında karşılaştırmaların yapılması, gelişim ve yenilenme adına adeta zorunluluk haline gelmiştir.

Araştırmada Fransa ve Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme sistemlerinin genel anlamda ve programın ders müfredatlarının ise amaç, içerik, süreç, değerlendirme boyutlarında ayrıntılı olarak incelenmiştir.

Bu araştırma ile Avrupa Birliği'nin kurucu ülkelerinden biri olan Fransa'nın beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının incelenmesi, bu alanda Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üye ülkeler arasındaki konumunu görmek açısından önemlidir. Ayrıca, elde edilecek bilgilerin literatüre katkıda bulunabileceği düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırma, Fransa ve Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının incelenmesiyle sınırlıdır.

Araştırma için Fransa'da tek tip bir ders müfredatı bulunmadığından, seçilen Montpellier Üniversitesi, Nantes Üniversitesi ve Savoie Üniversitesi değerlendirmeye alınmıştır. Türkiye'de merkezi sistem uygulanması nedeniyle, mevcut beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programı incelenmeye alınmıştır.

1.5. Varsayımlar

İnternet sayfalarından ve alan yazın taramalarından elde edilmiş bilgilerin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Beden Eğitimi: Beden Eğitimi, kişinin fiziksel hareketlere katılmak suretiyle davranışlarında kasıtlı olarak beden eğitiminin amaçlarına uygun (bedensel, duygusal, sosyal ve zihinsel) değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitiminde eğitimin diğer

alanlarından farklı olarak “hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme” esas alınmaktadır. Bir başka deyişle beden eğitimi “fiziksel hareket yoluyla insanın eğitilmesidir.” (Tamer ve Pulur, 2001 s.41).

Karşılaştırmalı Eğitim: Karşılaştırmalı Eğitim, farklı kültürler ve farklı ülkelerde iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerliklerini ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir (Türkoğlu, 1985, s.18).

Eğitim Politikası: Eğitimde tespit edilen amaçlar ile bu amaçları gerçekleştirmek için takip edilen yola, eğitim politikası denir (MEB, 2015).

Öğretim Programı: Öğretim programı, genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan ve bir kısım okullarda beceriye ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerinin eğitim programlarının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına yönelik programdır. Öğretim-öğrenme süreçleriyle ilgili tüm faaliyetleri kapsar. Bir diğer yönüyle öğretim programı ders programlarının bütünüdür (Küçükahmet, 2009, s.9).

Eğitim Programı: Bir eğitim kurumunda çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağlanan milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Daha açık bir ifadeyle; eğitim programı, öğretim-öğrenme süreçlerini kapsayan öğretim programı dışındaki faaliyetlerin programlarının tümüdür (Küçükahmet, 2009, s.9).

Ders müfredatı: Müfredat programı eğitim programından daha dar kapsamlıdır. Bir eğitim programı öğrencilerde beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış tüm faaliyetleri içerirken, bir müfredat programı daha çok dersleri ve ders içeriklerini bize gösterir. Müfredat programı eğitim programı gibi dinamik ve yaşayan bir süreç değildir (İşman ve Eskicumalı, 2003, s.20).

Program geliştirme: Program geliştirmeyi, eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme ögeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü olarak tanımlamak uygun görülmektedir. Bu tanımda da bir eğitim programının dört temel ögesi olduğu vurgulanmaktadır. Bu ögeler hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ile ölçme değerlendirmedir. Hedef kavramı içinde, öğrenene kazandırılacak istendik davranışlarda yer almaktadır. İçerik ögesi ile eğitim programında hedeflere uygun düşecek konular bütünü düşünülmektedir. Öğrenme - öğretme sürecinde ise, hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme-öğretme modelleri, stratejileri, yöntemleri ve tekniklerin seçileceği belirtilmektedir. Ölçme - değerlendirme ögesi de hedef davranışların ayrı ayrı tespit edilip istendik davranışların ne kadarının kazandırıldığı ve yapılan eğitimin kalite kontrolü vurgulanmaktadır (Demirel'den aktaran Kuru, 2000, s.13-14).

ECTS (AKTS): Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS), öğrenci merkezli, öğrencinin iş yüküne dayalı bir kredi sistemidir. Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tümünü (teorik, ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler vb.) ifade eden bir birimdir. AKTS yükseköğretim kurumlarına, müfredatlarının hazırlanmasında yardımcı olurken, programların ulusal ve uluslararası ölçekte daha rahat biçimde karşılaştırılabilmesine olanak sağlamak ve buna bağlı olarak, Avrupa yükseköğretimini diğer kıtalar arasında daha çekici hale getirmektedir (Gümüş ve Kurul, 2011, s.114).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın bu bölümünde konu ile bağlantılı ve açıklanması gereken başlıklar üzerinde durulacaktır.

2.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Tanımı, Tarihsel Gelişimi ve Beden Eğitimi ve Sporda Karşılaştırmalı Eğitim

2.1.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Tanımı

Karşılaştırmalı Eğitimin eğitim bilimi içerisine girdiği andan itibaren bu kavramı açıklamak üzere çeşitli yazar ve kurumlar tarafından bir çok tanım ileri sürülmüştür. Ancak günümüze kadar, uluslararası anlamda kabul edilen ortak bir tanıma gidilememiştir. Bilimsel dünyanın gereklerine uygun ortak bir tanım için yoğun çabalar sürmektedir. (Türkoğlu, 2012 s.4).

Bugüne kadar yapılmış tanımlamalardan bazıları;

Karşılaştırmalı Eğitim, farklı kültürlerde ve farklı ülkelerde, iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerliklerini ve farklılıklarını tanımaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir (Türkoğlu, 1985, s.18).

Karşılaştırmalı Eğitim, toplumlardaki mevcut eğitim sorunlarını ve nedenlerini, diğer toplumlardaki benzer etkenlere değinerek saptayan ve yorumlayan bir araştırma alanıdır (Lauwerys, Neff ve Varış, 1979, s.5).

King (1979) çalışmasında Karşılaştırmalı Eğitim, dünyadaki eğitim sorunlarının benzerliğini ortaya koymakla birlikte bu sorunların farklı ülkelerde farklı şekilde meydana geldiği ve çözüm yollarının da farklı olabileceğini gösteren bir alandır (Erdoğan, 1995, s.6).

Karşılaştırmalı Eğitim disiplinler arasıdır. Diğer disiplinlerin yöntemlerinden yararlanır. Örneğin tarih, eğitim hukuku, nüfus, eğitim planlaması gibi. Olgular ve eğitimsel olgular birbiriyle ilişkilidir. Ama eğitim alanı bugün tüm olguları ve yaşamı ilgilendirmektedir. Karşılaştırmalı Eğitim, eğitim konusundaki farklı politikaları, eğitimle ilgili yasaları, eğitimin finansal kaynaklarını ve yapıları (1. Devre, 2. Devre, ilk eğitim, orta eğitim, yüksek eğitim gibi) diplomaları inceler. Ayrıca, amaç, içerik, yöntemler, araç-gereçler, öğretim materyalleri, değerlendirme, öğrenci, öğretmen, yönetici, veli, denetleyici ile ilgili tüm sorunları inceler (Türkoğlu, 2012, s.5).

Her yıl uluslararası konferanslar, kongreler, seyahatlerle bilim adamları, öğretmenler farklı ülkeleri ziyaret etmekte, fikir alış-verişinde bulunmakta, sorunlara çözüm aramaktadır. Uluslararası kuruluşlar benzerlik ve farklılıkları dikkatle analiz eden dokümanlar yayınlamaktadır (Kilimci, 2006, s.21).

2.1.2. Karşılaştırmalı Eğitimin Amaçları

Karşılaştırmalı Eğitimin amaçları şu şekilde sıralanabilir;

- Eğitim sistemleri, problemleri ve uygulamaları hakkında geçerli bilgileri sağlamak ,
- Eğitim ile ilişkili varsayımlar geliştirmek ve yorumlar yapabilmek için gerekli bilgi sağlamak ,
- Eğitimi etkileyen unsurların, çeşitli ülkelerdeki gelişimini ve görünümünü inceleyerek eğitim politikasının oluşmasına yardım edecek bir bakış açısı kazandırmak (Erdoğan, 1995, s.8-9).
- Bir ülkenin kendi eğitim sistemini geliştirmesi için kuramsal ve uygulamalı olarak katkıda bulunmak (Demirel, 2000, s.3).
- İnsanların (eğitimcilerin) kültür ufkunu genişletmek (King'den aktaran Erdoğan 1995 s.9).
- Uluslararası anlayışa ve iletişime katkıda bulunmak, uluslararası gerginliği azaltmak (Demirel, 2000, s.3).

- Eğitim bilimlerini bilimsel olarak geliştirmek ve zenginleştirmek (Demirel, 2000, s.3).

2.1.3. Karşılaştırmalı Eğitim Alanının Tarihsel Gelişimi

Karşılaştırmalı Eğitim, genç bir disiplin olmasına rağmen Eflatun'dan bu yana pek çok düşünür ve eğitimci bu alanın kapsamına girebilecek çalışmalar yapmıştır (King, 1979; Noah ve Ekstein, 1969; Holmes, 1981'den aktaran Erdoğan,1995).

Eğitim Tarihinde, kendi ülkelerinden başka ülkelerin eğitim sistemlerini inceleyen, kendi ülkesinde tasviri mahiyette tanıtan ve buradan kendi ülkesi için sonuçlar çıkaran, reform önerileri getiren düşünürler olmuştur. Yunan eğitimcilerinden Xenoplaen, İran'a gitmiş ve oradaki eğitimin Yunanlılarınkinden farklı taraflarını görmüş ve kendi ülkesine döndüğünde bunları yazıp anlatmış, iyi yönlerinin Yunanistan'da da uygulanmasını istemiştir. Platon'da Yunan eğitim sisteminin bozuklukları üzerine başka ülkelerin eğitim düzenlerinden (özellikle Isparta'dan) esinlenerek “Devlet” adlı eserini meydana getirmiştir (Ergün, 1985, s.5-6).

Metod çağında (17. yüzyıl) ise W.Ratke'nin o zaman henüz prenslikler arasında dağınık bulunan Almanya'da nasıl çeşitli okul reformları yapmakla görevlendirildiği; J.A. Komenski'nin İngiltere'de, İsveç'te, Macaristan'da davetli olarak okul reform planları yapıp uyguladığı; D.Diderot'un 1774-75 yılında Rus hükümeti için bir reform planı hazırladığı; G.E.Lessing'in Hollanda, İngiltere ve Fransa'ya bir eğitim seyahati yaptığı bilinmektedir. Bütün bu faaliyetlerin Karşılaştırmalı Eğitim çalışmalarına çok önemli bir temel teşkil ettiği ve bir bilim halinde olmasa da ülkeler ve kültürler arasında Karşılaştırmalı Eğitim çalışmalarına zemin teşkil edecek bazı birikimlerin yapıldığı açıktır. Ancak, tamamen Karşılaştırmalı Eğitim eseri sayılabilecek ilk çalışmayı 1817'de Fransa'da Marc Antoine Jullien yayınlamıştır (Ergün, 1985, s.5-6). “Karşılaştırmalı Eğitim” (L'éducation Comparée) terimi kaynaklara ilk defa Jullien'in adı geçen eseri ile girmiştir (Erdoğan, 1995, s.15).

Kitabında eğitim kurumlarındaki ve uygulamalardaki karşılaştırmaları incelemelere sistematik bir yaklaşım önermekte, eğitimin pozitif bir bilim olduğunu ve karşılaştırmalı çalışmalarla daha iyiye götürülmesinin mümkün olduğunu belirtmektedir(Demirel, 2000, s.2). Karşılaştırmalı Eğitimin amaç ve yöntemleri de ilk defa bu kitapta yer almaktadır (Erdoğan, 1995, s.16).

19. Yüzyıl'daki Karşılaştırmalı Eğitimciler, genelde kendi ülkeleri dışındaki ülkelerin eğitim sistemleri hakkında bilgi toplayan ve daha sonra da bu bilgiler ışığında kendi ülkelerinde reform çalışmalarını başlatan eğitim yöneticilerinden oluşmuştur (Erdoğan, 1995, s.17). Yaptıkları gezi ve incelemelerle kendi ülkelerindeki eğitim sistemini geliştirmek için başka sistemlerden uyarlama yapmaya çalışmışlardır (Demirel'den aktaran Erdoğan, 1995, s.18). Ayrıca bu kişiler eğitimi, toplumda yer alan diğer kurumlarla olan ilişkilerinden daha çok kendi başına özerk bir kurum olarak görmüşlerdir. Bu yüzyılın belli başlı Karşılaştırmalı Eğitimcileri olarak Fransa'da Victor Cousin, Amerika'da John Griscom, Calvin Stowe, Henry Barnard ve Horace Mann, ve İngiltere'de Matthew Arnold, Josgoh Kay, Robert Morent ve Michael Sadler gibi isimler söylenebilir (Demirel, 2000, s.2-3).

19. Yüzyıl Karşılaştırmalı Eğitimcileri arasında sayılan Michael Sadler ve Harris aynı zamanda 20. Yüzyılın da önde gelen Karşılaştırmalı Eğitimcileri olarak kabul edilir. Sadler Karşılaştırmalı Eğitime sosyolojik bir bakış açısı kazandırmaya çalışmıştır. Onun sahip olduğu sosyolojik bakış açısı, “Eğitim sistemi, demir yolları ağı sistemi gibi transfer edilemez” sözlerinde çok açık bir şekilde görülmektedir. Sadler'in bu doğrultudaki düşünceleri, Karşılaştırmalı Eğitim'in kuramsal temellerinin köşe taşları olarak kabul edilir (Altbach ve Kelly'den aktaran Erdoğan 1995 s.18).

19. Yüzyılın sonlarında ve 20. Yüzyılın başlarında değişik ülkeler hakkında malzeme toplama sadece oralara giden ve gönderilen eğitimcilerin verdikleri raporlarla kalmadı. Bu işi yapacak milli esasta çeşitli kuruluşlar kuruldu. Bu Karşılaştırmalı Eğitimin artık bireysel çalışma düzeyinden çıkıp kurumlaşmaya başladığını gösteriyordu (Ergün, 1985, s.32).

1866'da A.B.D'nde kurulan Office of Education, 1879'da Fransa'da kurulan Musée Pédagogique, 1874'te kurulan Office of Special Inquires and Report bunlar arasında sayılabilir (Ergün, 1985, s.7).

Karşılaştırmalı Eğitim alanında uluslararası dokümantasyon merkezlerinin kurulması ise ancak 20. yüzyılda mümkün olabilmiştir. Birinci Dünya Savaşı, artık yerel savaşların olamayacağını, dünya devletlerinin birbirlerine soy, din, komşuluk gibi bağların dışında politik ve ekonomik çıkarlar olarak bağlandığını ve geniş ittifakların doğduğunu göstermişti. Öyle ki, Birinci Dünya Savaşının arkasından bir taraftan Milliyetler Cemiyeti kurulurken öte yandan 1925 yılında da Cenevre'de Bureau International d'Éducation kurulmuştu. İkinci Dünya Savaşından sonra bu alandaki ihtiyaç kendini daha acil olarak

göstermiş ve Birleşmiş Milletlerin alt kuruluşlarından olarak Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO = United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) kurulmuştur. Ayrıca, 20. Yüzyıldaki iki dünya savaşının esas çarpışmalarının Avrupa kıtasında olması da buradaki insanların bir daha kavga etmeyecek şekilde eğitilmeleri ihtiyacını doğurmuş, bu amaç için kurulan Avrupa Konseyi, Birleşik Avrupa'ya ulaşmak için en çok eğitim çalışmalarından yararlanma yoluna gitmiştir (Ergün, 1985, s.7).

20. Yüzyılın çağdaş eğitimcisi olarak Kandel (1905-1955) kabul edilir. Karşılaştırmalı Eğitim alanında bir çok eserin sahibi olan Kandel okuttuğu Karşılaştırmalı Eğitim derslerine karşılık ücret alan ilk kişidir. Kandel'in 1933'de yayınlanan *Studies in Comparative Education* adlı eserinde Karşılaştırmalı Eğitimcilere yol gösteren temel esaslar yer almaktadır. Ona göre, Karşılaştırmalı Eğitim'in ilk amacı, başka ülkelerde kullanılan metot, uygulama ve organizasyonları asimile etmek değil uyarlamaktır (Erdoğan, 1995 s.19).

Kandel, Schneider, Ulich görüş ve eserleriyle bu dönemdeki Karşılaştırmalı Eğitim çalışmalarını etkilemişlerdir. Bu dönemde eğitim sorunları Karşılaştırmalı Eğitimciler tarafından uluslararası eğitim sorunları olarak incelenmeye başlamıştır. Ayrıca Karşılaştırmalı Eğitim alanında yapılan incelemelerde, eğitim ve toplumsal olgular kategorilere ayrılarak genişliğine incelenmektedir (Türkoğlu, 2012, s.13).

Debess'e göre 1945 sonrası Karşılaştırmalı Eğitim araştırmalarında yalnız tarihi veriler değil, ekonomik, politik, toplumsal sorunlarla eğitim arasındaki bağlantıların incelenmesin de esas alınmıştır (Debesse ve Mialeret' den aktaran Türkoğlu, 2012, s.13).

2.1.4. Dünyada ve Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Alanında Karşılaştırmalı Eğitim

Eski çağlarda ilkel kabilelerin komşu kabilelerden avcılık, balık tutma ve oyun aktivitelerinden alıntılar yapmasıyla beden eğitimi ve spor alanında çeşitli karşılaştırmalar yapılmaya başlanmıştır (Bennet vd.' den aktaran Kalemoglu, 2011, s.19).

Bilimsel odaklı, sistematik ve analitik çalışmalar ise, yalnızca II. Dünya savaşından bu yana mevcuttur. Beden Eğitimi ve Spor tarihi üzerine yazılmış kitapların bazıları aynı zamanda, karşılaştırmalarda da bulunmaktadır. Örneğin; Van Dalen, Mitchell ve Bennett (1953), Diem (1960), Legrand ve Ladegaillierie (1970) ve Wroczyński (1985). Bunlardan başka, UNESCO (1956), *The place of Sport in Education* (sporun eğitimdeki yeri) adlı

karşılaştırmalı bir çalışma yayınlamış, Seurin (1961) ilk karşılaştırmalı beden eğitimi ders kitabını olan, *L'education physique dans le monde* (Dünyada Beden Eğitimi) adlı kitabı yazmıştır (Kudlorz, 1989, s.67).

Uluslararası Karşılaştırmalı Beden Eğitimi ve Spor Topluluğu (ISCPES) Journal of Comparative Physical Education (adını International Sport Studies olarak değiştirmiştir) adlı bir dergi yayınlamaktadır (Vlček, 2011). ISCPES sempozyum organizasyonlarını sadece batılı ülkelerde değil aynı zamanda ilk defa Asya ülkesi olan; Hong Kong (1988), ve Güney Amerika ülkesi olan Brezilya'da da düzenlemiştir. Bennett, Howell ve Simri (1975) içinde 35 ülkenin verilerinin toplandığı, gerçek bir beden eğitimi ve spor ders kitabı yazmıştır (Kudlorz, 1989, s.67).

ISCPES ile birlikte uluslararası birçok kuruluş karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor alanındaki çalışmalar için katkılar sağlamıştır ve sağlamaktadır. Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi, Rekreasyon, Spor ve Dans Kurulu (ICHPER-SD), Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi Kurulu (ISCPE) ve Birleşmiş Eğitim Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) bunlardan birkaçıdır (Kalemoğlu, 2011, s.21).

Son yıllarda bu bilimsel alan gözle görülür şekilde popülerite kazanmaktadır. Yalnızca karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor yöntemi üzerine yazılan makaleler değil aynı zamanda beden eğitimi ve sporun farklı alanlarında yapılan çalışmaların artışı da bunu göstermektedir (Vlček, 2011, s.51).

Avrupa Birliği'ne tam üyelik yolunda bir süreç yaşayan Türkiye'de ise karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor alanındaki araştırmalar ve çalışmalar dünyadaki gelişmelerin gerisinde kalmıştır. Türkiye'de yalnızca bir üniversitede Karşılaştırmalı Eğitim Anabilim Dalı bulunmaktadır. Lisans düzeyinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ders programında seçmeli olarak yer alan “Karşılaştırmalı Beden Eğitimi ve Spor” dersi, bazı üniversitelerde lisansüstü eğitim programlarında okutulmaktadır (Kalemoğlu, 2011, s.21).

2.2. FRANSA

Fransa, 1958 anayasası gereğince parlamenter rejime sahip olan bir cumhuriyettir. Fransa'da yasama gücü, Ulusal Meclis ve Senatoya aittir. Ulusal Meclis halk tarafından iki turlu seçimle gelen milletvekillerinden oluşur. Senatonun üyeleri de seçimle belirlenir. Ancak senatonun üyelerinin üçte biri için üç yılda bir seçim yapılır. Fransa'da yürütmenin başı Cumhurbaşkanı ve Hükümet'tir. Cumhurbaşkanı halk tarafından iki turlu bir seçimle

belirlenir. Cumhurbaşkanı sorumsuzdur. Başbakan ise, hem Cumhurbaşkanı'na hem de Ulusal Meclise karşı sorumludur (Sağlam, 1999).

Fransız Cumhuriyeti'nde Kıta Fransa'sının 22 bölgesine ve denizaşırı 4 iline (1.7 milyon) dağılmış olarak 60 milyon kişi yaşamaktadır. Çeşitli eğitim kurumları ve üniversitelerde okuyan öğrenci sayısı 15 milyona, yani nüfusun dörtte birine ulaşmaktadır. Yüksek öğrenimdeki öğrencilerin sayısı 2 milyonu üzerindedir (Ambafrance, 2009).

2.2.1. Fransız Eğitim Sisteminin Amaç ve Politikaları

Fransa'da eğitim sisteminin temelini, 1882 Jules Ferry'den beri üç büyük ilke oluşturmaktadır (Le Système Educatif Français, 1997): (1.) Laik eğitim, (2.) 16 yaşa kadar zorunlu eğitim, (3.) Parasız eğitim. Bu yüzden Fransa'da eğitim ve yetiştirme devletin halka borçlu olduğu bir hizmet olarak değerlendirilmiş ve bir hak olarak devlet garantisi altına alınmıştır (Erden, 2011).

Fransız eğitim sistemi 1945'ten bu yana yapılan çeşitli eğitim reformları sonucunda bugünkü yapısına ulaşmıştır. 1989 yılında genel eğitim sisteminin politikasının prensiplerini içeren çerçeve kanun oluşturulmuş ve "İş, İstihdam ve Mesleki Eğitim" üzerine beş yıllık bir kanun olarak 1993 yılında tamamlanmıştır (Kıhtır, 2004, s.102).

Fransa'nın AB'nin üye ülkelerinden biri olması AB'nin eğitim alanında çizdiği yol haritasından dolayı olarak etkilediği söylenebilir.

AB'de eğitim ve öğretim politikaları temel olarak ulusal düzeyde belirlenmektedir. Bu çerçevede AB, ortak hedeflere ulaşılabilmesi için üye ülkeler arasındaki işbirliğini güçlendirmek ve teşvik etmek için destekleyici bir rol üstlenmektedir. Söz konusu politika, ilgili eylem planları ve programlarla güçlendirilmektedir, özel ağ yapılanmaları ve görüş alışverişi platformlarıyla desteklenmektedir (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2015).

2020'ye kadar sürecek dönemde eğitim ve öğretimde Avrupa işbirliğinin yol haritası olmasına ilaveten, eğitim ve öğretim sistemlerini bir bütün olarak hayat boyu öğrenme perspektifine oturtarak stratejik bir çerçeve oluşturan Eğitim ve Öğretim 2020 dört stratejik hedef belirlenmiştir:

1. Hayat boyu öğrenmeyi ve hareketliliği gerçekleştirmek,
2. Eğitim ve öğretim sistemlerinin kalitesini ve etkinliğini arttırmak,
3. Eşitliği, sosyal uyumu ve aktif vatandaşlığı teşvik etmek,

4. Eğitimin her seviyesinde girişimcilik, yaratıcılık ve yenilikçiliğe (inovasyon) yönelik faaliyetleri arttırmak (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2015).

Fransız eğitim sisteminin amaçları ise;

Eğitim sisteminin genel amacı; bir yandan herkesi okullu yapmak, “okulu terk etme” oranını (yaklaşık %10) azaltmak, meslekî ve teknik eğitime duyulan soğukluğu önlemek, diğer yandan sorumlu ve kültürlü, toplumda ve aktif hayatın her alanında yer alabilecek, toplumun ve ekonomik faaliyetlerin gelecekteki tekamülüne uyum sağlayabilecek, yeni bilgileri transfer edebilecek vatandaşlar yetiştirmektir (Topbaş, 2005).

Yükseköğretimin amaçları, 1984 yasasına dayanır (Erden, 2011).

Yükseköğretimin amaçları;

- Yükseköğretimin temel görevleri, bilginin hazırlanması ve iletişim ile araştırmanın gelişmesi ve insanın yetiştirilmesidir.
- Kültür ve araştırmaları en üst düzeye ulaştırarak, kültür ve araştırmaya yetenek ve kapasitesi olan herkese açık hale getirmek.
- Teknik ve endüstriyel devrimlerle demokratik gelişmeye uygun, her bölgenin ekonomik ve toplumsal gelişimine katkıda bulunacak biçimde, her alanda eleman yetiştirmek.
- Öğretim üyeleri ve araştırmacılara, öğretim ve araştırmada bulunabilmek için gerekli olanakları sağlamak.
- Ulusal eğitimin gereksinim duyduğu öğretmenlerini yetiştirmek.
- Öğrenimine devam edememiş olanlara da kapıları açarak yaşamlarında yükselme ve meslekleri değiştirme olanakları sağlamak.
- Yeni iletişim ve bilgi yayma araçlarından da yararlanarak tüm kategorilerdeki bilginin sürekli yenilenmesini sağlamak.
- Kısmen ya da tümüyle Fransızca öğretim yapan üniversitelerle iş birliğini geliştirmek, Avrupa Ekonomik topluluğuna üye ülkelerin üniversiteleriyle yeni bağlar kurmak (Demirel, 2000, s.53).

Yüksek öğretimin öğrenci bakımından amaçlar şunlardır;

Yükseköğretimin amacı öğrencilere gerekli bilgilerle birlikte bir meslek seçmeyi, yönlendirmeyi ve dengeleyici, tamamlayıcı bir yetiştirmeyi sağlamaktır. Ayrıca toplumsal,

kültürel ve spora ilişkin faaliyetleri sağlamak ve öğrencileri farklı alanlara yönlendirmektir (Erden, 2011).

2.2.2. Fransa'nın Spor Politikası

Fransa'da spor, kamu kurumları ve özel kurumlar tarafından müştereken idare edilmektedir. Fransa'da devlet ile spor arasındaki ilişki, ilk kez 28 Ağustos 1945 yılında yürürlüğe giren kanun, daha sonra da, 1975 yılında çıkartılan mevzuat ile düzenlemeye gidilmiştir. Özel kuruluşlar ile kamu kuruluşları arasındaki ilişki, sporla ilgili temel yasayı oluşturan 16 Temmuz 1984 tarihli yasada kabul edilmiş ve bu yasa 1987 ve 1992 tarihli yasa ile değiştirilmiştir (Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nden [GSGM], aktaran Gök ve Sunay, 2010, s.12).

Bu değişikliklerle; Fransa'da spor, kamu ve özel kuruluşlarla müştereken idare edilen ikili yapı ile karakterize edilir. Sporun hem kamu hem de özel bu ikili yapısı, sporla ilgili konuların hem siyasi hem de mali düzeyde ortak yönetimine yansımaktadır ve bu durumun sporun özerkliği üzerinde hiçbir etkisi de bulunmamaktadır (GSGM'den aktaran Gök ve Sunay, 2010, s.12).

AB bütünleşmesi, ekonomik alandan başlayıp süreç içerisinde siyasi ve teknik alanlara da yayılmıştır. Son yıllarda ise AB bütünleşmesinin spor alanına da yayılma eğiliminde olduğu görülmektedir. Bunun en önemli göstergesi, sporun Lizbon Antlaşması'nın 165. Maddesi ile Birliğin yetki alanına dahil edilmesidir (Ministère de la Ville, de la Jeunesse et des Sports, 2014).

2.2.3. Fransa'da Beden Eğitimi ve Sporun Gelişimi

Eskinin fiziksel oyunlarına spor denemez; spordaki gibi kurumsal bir düzene ya da seçmeci bir organizasyona tabi değildirler. Bununla birlikte 16. 17. ve 18 yüzyılda Fransa'da ve Avrupa'da bir yeri, hem de oldukça güçlü bir yeri vardır bunların, gündelik hayatın içine dağılmış hayatın an ve uzamlarının pek çoğuna yayılmış, seyredilen oyunlardır, öte yandan varlıklarının temelinde bir takım toplumsal ya da fiziksel beklentilerde vardır (Corbin, Courtine ve Vigarello, 2011, s.189).

Modern Fransa'nın doğumunun öncesinde, bedenin güçlü olması ve bunun böyle olduğunu ortaya koyan alametler hala bir iktidar, bir güç simgesi olarak görülüyordu. Önemli bir

şahsiyetin portresinde, fiziksel özelliklerinden, yorgunluğa ne kadar dayanıklı olduğundan, kazandığı zaferlerden bahsedilmemesi düşünülemezdi bile (Corbin, Courtine ve Vigarello, 2011, s.189).

Bu imgelerin hepsi 16. ve 17. yüzyıl boyunca yavaş yavaş değişti. Sözelimi 17. yüzyılın hükümdarları, her ne kadar portrelerinde çok belirgin askeri işaretler varsa da savaşçı gibi resmedilmiyordu artık (Corbin, Courtine ve Vigarello, 2011, s.190).

16. yüzyılın başında sarayda oynanan oyunlar bugünün okurunu şaşırtacak kadar sertti (Corbin, Courtine ve Vigarello, 2011, s.191).

Fransa’da cimmastığın kurucusu, İspanyalı albay Amoros’tur. Amoros Fransa’ya sürüldükten sonra, 1816’da Fransa’da kendisine hayatını kazanma imkanı sağlayacak bir iş ararken orada iyi bir istikbali olduğunu kestirdiği ve kendisine devlet hizmetinin yolunu açacağını umduğu beden eğitimi alanını meslek olarak seçmiştir. Amoros’u bu mesleğe iten nedenler pedagojik olmaktan ziyade yaşama zorunları olmuştur (Alpman, 1972, s.176-177).

Bu sıralarda Almanya’da GuthsMuths’un çalışmaları ve eserleriyle beden eğitimi gerçekten kendisinden söz ettiren yeni ve canlı bir konu olduğu ve bu tesir komşu ülkelere de yayıldığı için Fransa’da bu alanda yapılacak denemelere karşı bir eğilim belirmiştir. Bunu zamanında sezen Amoros önce tanınmak için tedbirler almıştır. 1830 yılında yayımladığı “Beden Eğitimi, Cimmastik ve Moral” adlı el kitabı büyük ilgi görmüş ve akademi tarafından mükâfatlandırılmıştır. Bu kitap Fransa’da resmi beden eğitimi ders müfredatının esasını teşkil etmiştir. Otuz yıl kadar Fransa’nın beden eğitimi hayatında etkili olan Amoros, burada kendiyle anılan bir devir yaratmıştır (Alpman, 1972, s.177-178).

2.2.4. Fransız Eğitim Sistemi

Fransız eğitim sistemi uzun yıllar merkezi bir yapıda örgütlenmiştir. Eğitim sisteminin yönetimi hala katı bir sıradizinsel yapıya sahiptir. Ülkede 1982 yılından bu yana merkezi yönetimin yerini yerel yönetimler (devlet birimleri ve bölge yetkilileri) almaktadır. Ancak devlet, eğitimdeki önemli rolünü sürdürmektedir. Merkezi yönetim hala eğitim ile ilgili kararlar almanın yanı sıra; eğitim programları, personelin işe alınması, eğitimi ve yönetiminden sorumludur (Eurydice’den aktaran Demir, 2009, s.162).

Fransa’da ki genel eğitim sistemi farklı seviyelerde kategorilere ayrılmıştır. Bunlar,

- **Okul öncesi** (*école maternelle*)
- **İlköğretim** (*enseignement primaire*)
- **Ortaöğretim** (*enseignement secondaire*)

Ortaöğretim dönem olarak bilinen iki ardışık aşamadan oluşur.

➤ **Ortaokul** (*collège*) (4 yıl)

➤ **Lise** (*lycée*) (3 veya 4 yıl)

- **Yükseköğretim** (*enseignement supérieur*) (Gürbüz, 2008 ve Eurydice, 2015).

Okul öncesi: 2/3 yaşından 6 yaşına kadar olan çocukları kabul eder. Fransa’da okul öncesi eğitim zorunlu olmamasına rağmen hemen hemen 3 yaşındaki her çocuk okul öncesi eğitime katılır (Eurydice, 2015)

İlköğretim : Bu okullar 6 – 11 yaş arası çocukların eğitiminin sağlandığı, zorunlu eğitimin ilk basamağı olan okullardır. Eğitim laik ve ücretsizdir.

Ortaöğretim : Ortaöğretim giriş sınıfı olan altıncı sınıftan sonra yedi yıl sürer. Ortaöğretim dönem olarak bilinen iki ardışık aşamadan oluşur. Bunun dört yılı ortaokul (*collège*) ve sonraki üç veya dört yılı lisedir (*lycée*) (Kaiser’den aktaran Demir, 2009, s.164). Ortaokullar, 4 yıllık (11-15 yaş arasındaki öğrenciler için) kolej eğitiminin sağlandığı okullardır. Kolej eğitimi zorunlu ve bütün öğrenciler için ortaktır. Ortaokul eğitimini bitiren öğrenci ortaokul diploması (Brevet du College) olarak mezun olurlar (Baykal vd, 2006). Liselere kabul koşullarında Brevet’de ki başarı düzeyine bağlı değildir (Eurydice, 2015). Liseler ortaöğretimin ikinci basamağıdır. Genel ve teknoloji liseleri ya da profesyonel (mesleki eğitim) veren liseler olmak üzere üç farklı alana ayrılır ve üç yıl sürer (15 – 18 yaş arasındaki öğrenciler için). Genel Lisenin (Baccalaureat) üç türü: L (edebî), ES (ekonomik ve sosyal), S (bilimsel) Teknolojik Lisenin (Teknolojik Baccalaureat) dört türü: STT (bilimsel ve aşamalı teknoloji), STI (bilimsel ve endüstriyel teknoloji), STL (bilimsel ve laboratuvar teknolojisi), SMS (mediko-sosyal bilimler). Uzmanlık Teknoloji Lisesi (Baccalaureat-yeniden gözden geçirilerek düzenlenmiş): Otelcilik, Uygulamalı sanatlar, Müzik ve Dans (Baykal vd., 2006).

2.2.4.1. Fransa’da Yükseköğretim Sistemi

Fransa’da üniversite geleneği uzun bir geçmişe sahiptir.1179 yılından beri Paris’te, 1229 beri de Toulouse’da ve 1289’dan beri de Montpellier’de üniversite bulunmaktadır (Topbaş, 2005).

Fransa, Academia adı verilen 23 eğitim bölgesine bölünmüştür. Eğitim bakanı tarafından atanan *Recteur de l’Académie* (Akademi Rektörü) ilköğretimden yükseköğretime kadar kendi bölgesindeki tüm eğitim faaliyetlerini koordine eder. Bakan temsil eden Akademi Rektörü, bu sıfatıyla bölgesindeki tüm yükseköğretim kurumlarının *Chancelier*’sidir. Tüm kurullara katılır veya temsilcisini yollar. *Recteur*, üniversite *Président*’lerinin ve üniversite kurullarının aldığı kararlardan haberdar edilir, bunların yürürlükteki ilgili mevzuata uygun olup olmadığını inceler.

Fransa’da ki yükseköğretim sistemine ayrıntılı olarak bakarsak üniversiteleri yöneten merkezi kurullardan söz etmek gerekir. 26 Ocak 1994’den beri yürürlükte olan 84-52 sayılı Loi d’Orientation sur l’Enseignement supérieur’e (Yükseköğretim Kanunu) göre, her üniversitenin yönetiminde 3 ayrı kurulun önemli rolü vardır: Conseil d’Administration adlı kurulun üyelerinin yüzde 20-30’u, Conseil Scientifique üyelerinin yüzde 10-30’u ve Conseil des Études et de la Vie Universitaire üyelerinin yüzde 10-15’i, o üniversitenin mensubu olmayan, toplumda temayüz etmiş kişiler arasından millî eğitim bakanınca atanır. Her üç kurulda da öğrenci ve idari personel temsilcileri bulunur. Üniversitenin Président’ı bu üç kurulun ortak toplantısında seçilir ve millî eğitim bakanınca atanır. Président adayında profesör olma koşulu aranmaz.

Fransız yükseköğretimi, merkezîyetçi yapılanmayı ifade eden Napolyoncu model ile adeta özdeşleşmiştir (Durand ve Prigborgne’den aktaran Küçükcan ve Gür, 2009, s.103). Ancak eğitim sisteminde yerel örgütlenmenin ağırlığı artan bir eğilim göstermektedir (Kıhtır, 2004, s.102). Fransa’da 1984 yılında değiştirilen yükseköğretim yasası ile üniversite yönetimi, özerklik ve katılım ilkeleri etrafında şekillendirilerek, her üniversite, yönetim, eğitim ve finans yönlerinden özerk kılınmıştır (Durand ve Prigborgne’den aktaran Küçükcan ve Gür, 2009, s.103).

Üniversitelerin mevcut mali yapısı şu şekildedir; Üniversiteler ve diğer kurumlar, dört yıllığına yapacağı çalışmaları içeren bir planı Bakanlığa sunar ve Bakanlıkla sözleşme imzalarlar. Sözleşme sayesinde yükseköğretim kurumları, ne kadar ödenek alacaklarından emin olurlar. Sözleşmede amaçlar ve bu amaçların ulaşıldığını ortaya koyacak olan

performans göstergeleri yer alır. Dört yılın sonunda bu kurumlar bağımsız bir otorite olan Araştırma ve Yükseköğretimi Değerlendirme Ajansı tarafından değerlendirilirler. Üniversitelerin aldığı bütçe, Bakanlığa sunulan bütçe önerisindeki başlıklara göre harcanır. Öğrenci sayısı ve binaların yüzey hacmi gibi girdiler, üniversiteye yapılacak ödeneklerin belirlenmesinde etkili olur. 2007 yılında çıkarılan bir yasayla Fransa'da ki üniversiteler mali ve idari konularda daha fazla özerkliğe kavuşturulmuştur (Eurydice, 2008'den aktaran Küçükcan ve Gür, s.105). Bu yasaya göre; üniversiteler kendi vakıflarını kurabilecekler ve ayrıca özel şirketlerle ortaklık kurabileceklerdir (Küçükcan ve Gür, 2009, s.105). Fransa'da yükseköğretim farklı hedefleri, yapıları ve kabul koşulları olan kuruluşlar olarak sınıflandırılmıştır (NİAD, 2012, s.8).

Fransa'da yükseköğretim ikili bir sisteme sahiptir. Bunlar üniversiteler ve farklı bakanlıklarca denetlenen Grandes Ecoles ve Üniversite Teknoloji Enstitüleridir (IUT) (Karakütük vd., 2009, s.147).

Avrupa'da yalnızca Fransa'da görülen, üniversiteler ile Grandes Ecoles olarak adlandırılan seçkin okullar arasında olan bu ikili yapıyı Fransız yükseköğretim sistemindeki karmaşanın temel nedenlerinden biridir (Karakütük vd., 2009 s.147).

Ülkedeki yükseköğretim kurumları, değişik bakanlıklara bağlıdır. Belli bir alanda ihtisaslaşmış yükseköğretim kurumu olan yüksekokulların bazıları, faaliyet gösterdikleri alanın ilgili bakanlığına bağlı olarak kurulmuşlardır. Dolayısıyla bünyesinde yüksekokul bulunan savunma, kültür, tarım ve sanayi bakanlıkları da sistemin aktörleri arasında yer almaktadır. Yükseköğretim ve Araştırma Bakanlığı'na danışmanlık yapan istişare kurulları ile üniversiteler ve yüksekokulların kendi aralarında meydana getirdikleri çeşitli üst yapılar da yükseköğretim sisteminin diğer kurumları olmaktadır (Yavuz'dan aktaran Gölpek ve Uğurlugelen, 2013, s.73).

2.2.4.2. Fransa'da Yükseköğretimin Yapısı

1999 yılında Fransız Hükümeti diğer Avrupa ülkeleri ile birlikte Bologna Deklarasyonunu imzalamıştır. Bologna süreci üye ülkelerin ulusal eğitim sistemlerinin yapısal bütünlüğünü sağlama, öğrenci ve personel hareketliliğini artırma, şeffaflık ve kalite garantisini odak hedefleri haline getirmiştir. Bunları sağlanmanın bir yolunu da Avrupa çapında yükseköğretime bazı standartlar getirmek olarak görüp üç aşamalı Lisans, Master ve Doktora programından oluşan akademik sistemi geliştirmiştir. Bu üç aşamalı sistem,

Fransız Eğitim sisteminde oldukça büyük bir reform olmuştur ve kısaca LMD olarak adlandırılır (NİAD, 2012, s.4).

Eski derece sistemi, (ilk aşama kapsamında iki yıl süren ve ara diploma alınmasını sağlayan kısa süreli bir aşama ile birlikte) üç temel aşamaya dayanmaktaydı, ancak tam olarak Bologna süreci çerçevesinde tanımlanan yapıya karşılık gelmemekteydi. Lisans (180 AKTS kredisi) ve Yüksek Lisans kredilerinde (120 AKTS kredisi, bakalorya veya ortaöğretim diploması sonrasında 300 kredi) modüler derece düzenlemesi bulunan üç temel aşamaya dayanan yeni yapı ise Bologna sürecinde tanımlanan yapı ile uyumludur (Eurydice, 2007).

LMD reformu tüm yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır. Üniversiteler ve devlet arasında gerçekleştirilen dört yıllık sözleşmelere ilişkin görüşmelerin ardından, reform uygulaması tüm üniversitelerin 2006 akademik yılı başlangıcından buyana yürütülmektedir (Eurydice, 2007).

LMD sisteminin yapısı şu şekildedir;

- **Bachelor (Lisans) 6 sömestr**
  - Lisans: Genel eğitimden oluşmaktadır.
  - Profesyonel/ Mesleki Lisans : Profesyonel ve mesleki eğitimden oluşmaktadır.
- **Master (Yüksek Lisans), Lisans derecesinden sonra 4 sömestr**
  - Araştırma odaklı yüksek lisans: Araştırma odaklı ve doktora devam etmeye olanak verir.
  - Profesyonel yüksek lisans: Daha mesleki amaçlı, mesleki uzmanlaşmaya yönelik ve iş alanına doğrudan katılmaya olanak tanır.
- **Doctorat/Ph.D. (Doktora) Yüksek lisans programından sonra 6 sömestr**
  - Bu üçüncü seviye tamamen araştırmaya yöneliktir. Doktora diploması tez savunmasından sonra kazanılır (NİAD, 2012, s.4-5).

Öğrencilerin yükseköğretim dahil olmasından sonra, sınıf geçme ya da kredi kazanımının belirlenmesi için yıl içinde iki tür sınav yapılmaktadır. Bunlar;

Yıl içi kontroller, yıl içi öğrenilenleri ölçmeye yönelik olarak yapılır ve yıl boyunca kısa sınavlar olarak gerçekleştirilir.

Genel sınavlar da derslerin tamamını kapsayacak şekilde iki kez yapılan sınavlardır (Campusfrance, 2014).

2.2.4.3. Fransa’da Üniversiteye Giriş Sistemi

Üniversiteler; bakalorya (üniversite çalışmalarına kabul diploması) ya da bunlara eşdeğer bir yeterlilik belgesi sahibi öğrencileri kabul eder; tıp, dişçilik ve eczacılık alanları ve de IUT’ler (Instituts Universitaires de Technologie) hariç başka herhangi bir seçim prosedürü uygulanmaz (MEB, 2005).

Teorik olarak bakaloryaya sahip olan herkes üniversiteye girebilme hakkına sahip olsa da ilk ve daha sonraki yıllarda yapılan sıkı bir eleme sistemi ile üniversitelere devam edebilen öğrenci oranı düşmektedir (Erdoğan, 1995, s.135).

Fransa’da 3 yıllık ortaöğretimi başarıyla tamamlayıp Bakalorya Diplomasına sahip olan öğrenciler bireysel başvuru yapma hakkına sahiptir. Başvuru sonrası mülakat ve görüşme ile değerlendirme yapılır. Üniversitelerin Öğretmen Yetiştirme Enstitülerine bir yıllık giriş eğitimi bölümüne kabul edilebilmek için adayların başvuruda bulunmaları için ortaöğretim sonrası lisans eğitimini (3 yıl) tamamlamış olması gerekmektedir (Aykaç, Kabaran ve Bilgin, 2014, s. 286). Grandes Écoles (büyük okullar) gibi seçkin okullar ise ek sınavlar yaparlar (Küçükcan ve Gür, 2009, s.104).

2.2.5. Fransa’da Öğretmen Yetiştirme Sistemi

Fransa’da öğretmen yetiştirme sisteminde 2007 öncesi, 2007 – 2010 arası önemli değişiklikler olmuştur.

Son dönemde ise, sistemin daha kökten değişiklikler barındırdığını görüyoruz. Birincisi, Öğretmen Enstitülerindeki eğitimin kaldırılmasıdır. Bunun yerine Öğretmenlik Yüksekokulları (ESPE) açılmış ve yükseköğretimle bütünleştirilmiştir. İki yıllık lisansüstü eğitim yapmak ve araştırma tezi vermek zorunludur (Saydı, 2013, s.331). 2012 - 2013 reformu ile getirilen seçme sınavı sisteminde bir tek seçme sınavı vardır. Tüm bilim dallarındaki üniversite öğrencileri, okudukları bilim dalının öğretmenliğini yapmayı seçerlerse, lisansın ilk yılının sonunda, öğretmen seçme sınavına girmek zorundadır (Saydı, 2013, s.333)

Öğretmen adayları, üç yıllık lisans eğitimini izleyen zorunlu iki yıllık pedagojik lisansüstü çalışma için Öğretmenlik ve Eğitim Yüksekokullarına devam ederler.

ESPE; iki yıllık MEEF (Les métiers de l’enseignement, de l’éducation et de la formation= Eğitim, Öğretim ve Eğitim Kariyeri) yüksek lisans programının sağlandığı

yüksekokullardır. Bu yüksekokullar, ilk ve orta dereceli okul öğretmenlerine, eğitmen, eğitim danışmanlarına, denetçi gibi eğitimci adaylarına hizmet verir (Ministère de l'Education Nationale, 2014).

Yüksek lisans programının ilk yılı, adayların ilk yılın sonunda geçmeleri gereken yazılı ve sözlü sınavlara hazırlar (ONISEP [Office National d'Information Sur les Enseignements et les Professions], 2015).

Bu sınav farklı öğretmenlik dalları için ayrı ayrı yapılır. Adaylar birinci yılın sonunda yapılan sınavları başardıkları takdirde ikinci yıla stajyer öğretmen olarak başlamaktadırlar. Kayıtlı bulundukları programa göre; okul (ilkokul öğretmeni), kolej (ortaokul) ve lise öğretmeni, beden eğitimi ve spor öğretmeni, teknik lise öğretmeni, meslek lisesi öğretmeni ve temel eğitim danışmanı unvanları almaktadırlar (Topbaş, 2004). Staj sonrasında stajyer konumunda devlet memuru olarak işe başlarlar. Bu durumdayken adayın tercihlerine göre, aday akademik bölgelerden birine gönderilir . Adayın gideceği akademik bölge; adayın sınav sonucu, ailevi durumu, adayın öncelikli tercihleri ve öğretmen ihtiyacına göre tayin edilir (Ministère de l'Education Nationale, 2014).

Öğretmen adayları, stajyer devlet memuru öğretmen konumunda maaşlı olarak okullarda ders vermeye, deneyimli bir danışman-rehber öğretmen eşliğinde başlar. Bu danışman bir yıl boyunca stajyer öğretmenin gelişimini takip etmekle, ders modüllerini uygulamada, öğrenci izlenmesinde ve özellikle sınıf yönetiminde öğretmen adayının karşılaşacağı zorluklar konusunda ona yol göstermekle sorumludur (Saydı, 2013 s.333).

2.2.5.1. Fransa'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi

Lisans derecesi için herhangi bir seçim süreci bulunmamaktadır. Üniversiteler aşağıda belirtilen kriterlere sahip bütün öğrencileri kabul etmek zorundadır.

- Fransız bakaloryası veya eş değer belge ya da
- DAEU (Diploma for Access to University Studies) (NİAD, 2012, s.13).

Fransa'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni olabilmek için Üniversitelerin STAPS (Sciences et Techniques des Activités Physiques et Sportives – Fiziksel Aktivite, Spor Bilim ve Teknikleri) bölümüne kayıt yaptırmak gereklidir (Foulet, 2013). Lisansın birinci yılının sonunda, geleceğin mesleği olarak öğretmenlik mesleği seçilirse, ilk seçme sınavına

girilir (Saydı, 2013 s.331). Bu seçimden sonra, öğrencilerin alacakları eğitim pedagojik yönde ağırlık kazanır (Saydı, 2013, s.333).

Öğretmen adayları, üç yıllık lisans eğitimini izleyen zorunlu iki yıllık pedagojik lisansüstü çalışma için Öğretmenlik ve Eğitim Yüksekokullarına devam ederler (Ministère de l'Education Nationale, 2014).

Yüksek lisansın ilk yılının sonunda beden eğitimi ve spor öğretmenliği alanındaki öğrenciler için açılan sınava girerler. Bu sınav Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni olmak isteyen adaylar için CAPEPS (certificat d'aptitude au professorat d'education physique et sportive = Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yeterlilik Sertifikası) sınavıdır.

Spor öğretmenleri CAPEPS olarak adlandırılan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ulusal sınavını başarmak zorundadırlar (Kıran, 1995, s.167).

CAPEPS sınavı ile kazanılan sertifika kolej ve liselerde beden eğitimi ve spor dersi verebilmek için gereklidir (Foulet, 2013). Eğer öğretmen adayı, sözleşme ile özel okul veya liselerde eğitim vermek istiyorsa, CAFEP (ikinci derece özel okullar için öğretmen yeterliliği sertifikası) sınavını geçmelidir (Foulet, 2013).

Master programının ikinci yılı ise teorik derslerin ve staj programının beraber yürütüldüğü bir dönemdir (ONİSEP, 2013).

Fransa'da beden eğitimi ve spor öğretmenin görev alanı ilgili Fransız yasasında şu şekilde belirtilmiştir.

“ Beden Eğitimi ve Spor dersi okulöncesi, ilköğretimde ve liselerde verilir. Beden eğitimi ve spor dersi;

- İlköğretimde ve okul öncesinde; beden eğitimi ve spor dersi, sınıf öğretmeni tarafından verilir.
- Liselerde ve kolejlerde, beden eğitimi ve spor öğretmeni tarafından verilir (Legifrance, 2003).

Bu durumda gösteriyor ki, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlere doğrudan ortaöğretime, öğretmen yetiştirmektedir.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni, ikinci kademe okullarda (lise ve kolejlerde) farklı spor alanlarında teorik ve pratik eğitim verir (Ministère de l'Education Nationale, 2014).

2.3. TÜRKİYE

2.3.1. Türk Eğitim Sisteminin Amaç ve Politikaları

Türkiye'de eğitim; adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilâtı, taşra ve yurtdışı teşkilâtları eğitim hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenmektedirler. Eğitim hakkı, T.C Anayasası ile güvence altına alınmış; eğitimin tür ve kademelerini ve işleyişe dönük esasları düzenleyen mevzuatla Türk Eğitim Sistemi bugünkü yapısını kurmuştur. Türk Millî Eğitim Sisteminin genel çerçevesi, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiştir (MEB, 2015).

Türk eğitim sisteminin son dönem politikalarına bakıldığında; 2001-2011 arası dönemde, politika dokümanlarında “küresel rekabet” ve “insangücü yetiştirilmesi”ne yönelik atıfların öne çıkması ve uluslararası kuruluşlarla gerçekleştirilen işbirlikleri, eğitim politikalarının yapımında ekonomi politikasının öne çıkarıldığını düşündürmektedir. Ayrıca, okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasına ve dezavantajlıların eğitime erişimine yönelik artan vurgu ve uygulamalar, bu dönemde eğitimin sosyal politika amaçlarına da hizmet ettiğini göstermektedir (Şaşmaz, 2013).

2011 sonrası dönemde, eğitim politikaları, Hükümet’in öncelik alanlarından biri haline gelmiştir. Partinin (AKP) yenilenmiş programı olarak lanse edilen “Vizyon 2023” belgesinde eğitim politikaları, “Eğitim ve Kültür” adıyla oluşturulan yeni başlık altında ele alınmıştır. Yeni politikalar ve artan “kültür” odağını, bu bağlam içinde, politikaların bürokrasi, uluslararası kuruluşlar ya da sivil toplum yerine, doğrudan Hükümet kaynaklı olarak oluşturulmasının bir sonucu olarak yorumlamak mümkündür (Şaşmaz, 2013).

AB'ye üyelik bakımından Türkiye'nin Eğitim ve Öğretim 2020 çalışmalarına katılımı ve uyumu önem taşımaktadır. Her ne kadar eğitim, öğretim ve gençlik üye ülkelerin yetki alanlarında olsa da ulusal politikaların uyumlaştırılması ve açık koordinasyon yöntemiyle paylaşılan hedeflere ulaşılması ortak gayedir. Eğitim Öğretim 2020 ile ortaya konulan hedefler Türkiye'nin de AB sürecinde benimsediği hedeflerdir. Eğitim ve Öğretim 2010 Çalışma Programı Koordinasyon Grubunun ve ilgili alt grupların çalışmalarına aktif olarak katılan Türkiye, Eğitim Öğretim 2020'nin de çalışmalarına katılmakta ve eğitim ve öğretimde Avrupa temel ölçütlerini dikkate alan çalışmalarını sürdürmektedir (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2015).

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları;

1. Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır. Türk eğitim ve öğretim sistemi, bu genel amaçları gerçekleştirecek şekilde düzenlenmiştir. Eğitim sisteminin yönetsel üst yapısını Milli Eğitim Bakanlığı oluşturur. Bakanlığa bağlı taşra ve yurtdışı örgütleri ise icraya dönük hizmetleri görür (MEB, 2015).

2547 sayılı kanunun 4. maddesinden yüksek öğretimin amaçları şu şekilde belirtilmiştir.

Madde 4 – Yükseköğretimin amacı:

a) Öğrencilerini;

(1) ATATÜRK İnkılapları ve ilkeleri doğrultusunda ATATÜRK milliyetçiliğine bağlı,

(2) Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve mutluluğunu duyan,

(3) Toplum yararını kişisel çıkarının üstünde tutan, aile, ülke ve millet sevgisi ile dolu,

(4) Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren,

(5) Hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı,

(6) Beden, zihin, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş,

(7) İlgi ve yetenekleri yönünde yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip, vatandaşlar olarak yetiştirmek,

b) Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olarak, refah ve mutluluğunu artırmak amacıyla; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak ve hızlandıracak programlar uygulayarak, çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı haline gelmesini sağlamak,

c) Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır (Resmi Gazete, 1981, s.3).

2.3.2.Türkiye’de Spor Politikaları

Spor politikası denince; sporun ele alınışı, ilke ve hedefleri, bu hedeflere ulaşma yol ve yöntemleri, altyapı, tesis, araç-gereç ve eğitim-öğretim anlayışı, ulusal ve uluslararası düzeyde spora bakış açısı, sporun örgütleniş ve uygulanış felsefesi akla gelmektedir (Ekici’den aktaran Aykın, 2013).

Türkiye’nin spor politikası, sporun desteklenmesi konusunda merkezi hükümetin spora doğrudan müdahalesini mümkün kılmaktadır. Bu açıdan Türkiye’nin spor yönetimine ilişkin tarihsel gelişim süreci incelendiğinde; ülkemizde spor yönetiminde önemli bir yere sahip olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı (TİCİ), spor-devlet arasında devletin spor yönetimini özel bir kuruluşa bıraktığı ilk kuruluştur ve devlet, kararnameler aracılığıyla kuruluşun çalışmalarına destek vermeye çalışılmıştır (Fişek, 1998, s.144).

Türkiye’de sporun ulusal ve bilimsel esaslara göre yayılmasını ve gelişmesini sağlamak ve Türk sporunu yurt içi ve dışında temsil etmeyi amaç edinen TSK (1936-1938) dönemi, Türkiye’de sporda kulüplerin federatif yönetiminden, sporda devlet yönetimine geçişin “ara rejimi” ve yarı-resmi bir spor örgütü olarak değerlendirilmektedir. Türkiye’de spor, ilk kez 1937 yılında Türk Spor Kurumu (TSK) döneminde hükümet programlarına girmiş, ancak II. Dünya Savaşı’nın olumsuz etkilerinden dolayı 1947 yılına kadar hükümet programlarında yer almamıştır (Sümer’den aktaran Gök ve Sunay 2010, s.8).

1938 yılında 3530 sayılı kanun ile spor yönetimi devlet eline geçmiş ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Türkiye’de devletin yasalarda, hükümet programlarında, bütçe, kararname ve planlarında “spor” a destek vermesi ve spor politikasının yer almasıyla birlikte, ilk olarak sporda devlet yönetimi 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu ile gerçekleşmiştir. Türkiye’de hükümet programlarında yer alan spor konularına baktığımızda, ilk olarak 1937 yılında hükümet programında spora yer vermeye başlanmış, 1946–1947 hükümet programına kadar, savaş yılları hükümetleri, sporu sadece yasalar ve düzenleyici metinlerle yetinmişlerdir. Ancak bu hükümet programında, spor “her türlü spor faaliyetleri, okullar ve kulüpler için öğretici kadroyu yetiştirecek yüksek beden eğitimi enstitüsünün açılması, spor sahaları kurulmasında girişimde bulunulması” yer almıştır (Gök ve Sunay 2010, s.9).

Türkiye’nin planlı dönemlere adım attığı 1963 yılından itibaren sporun kitlelere yaygınlaştırılma konusu beş yıllık kalkınma planlarında yer almıştır. Spora içerik olarak en fazla yer verilen ikinci beş yıllık kalkınma planında (1963-1969) devlet-spor ilişkileri, spor kulüpleri ve spor tesisleri alt başlıklarıyla spordaki durum ve sorunlar ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Söz konusu planın en önemli tespitlerinden birisi, spor konusunda Milli Eğitim Bakanlığı, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü ve mahalli idareler arasındaki işbirliği yokluğu olmuştur. Yine bu planda çözüm önerisi olarak teşkilatlanma, eğitim ve yatırım politikalarına yer verilmektedir (Demir, 2006, s.16).

Daha sonra, 1982 tarihli Anayasada, spor ilk kez yer almış ve madde 58 ve 59 ile gençlik, spor ve sporcu, güvence altına alınmıştır. Anayasamızın özellikle 59’ncu maddesinde yer alan “Devlet her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder, devlet başarılı sporcuyu korur” hükmünü dayanak kabul ederek, Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü; gençliği korumaya ve sporu geliştirmeye yönelik her türlü tedbirleri almaktadır. Türkiye’de Spor yönetiminin mevcut bürokratikleşme düzeyi, yani sporda devlet yönetimi; başbakanlığa bağlı olan genel

müdürlük yönetiminde; merkez ve taşra teşkilatı, hizmet birimleri ve hiyerarşik kademeler biçiminde örgütlenmiştir (Gök ve Sunay 2010, s.9).

Son dönemde spor politikası adına yaşanan gelişmelere bakıldığında, en büyük adımın 2013 yılında kabul edilen ve sonradan kitaplaştırılan “Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi” olduğu söylenebilir.

Kitapta, Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi'nin 638 sayılı Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 18. maddesinde yer alan "Gençleri ve sporu doğrudan veya dolaylı etkileyen politika ve faaliyetleri yürüten kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması amacıyla, Bakanlık tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunun onayına sunulur. Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi en geç dört yıllık dönemler itibarıyla gözden geçirilerek güncellenir. Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesinin güncellenmesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları, spor federasyonları ile sivil toplum kuruluşlarından gelen öneriler dikkate alınır" hükmü gereğince hazırlandığı ve Ulusal Gençlik ve Spor Politikası Belgesi'nin, gençlik ve sporla ilgili tüm paydaşlara program, proje ve uygulamalarda yol gösterici olacağı, bu belge paralelinde atılacak adımların bugünün ve geleceğin bedenlen, ruhen ve fikren güçlü nesiller yetiştirmeye önemli katkılarda bulunacağı ifade edilmiştir.

Ulusal Gençlik ve Spor Politikaları belgesinde, spor politikalarının genel amaçları aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

- Sporun tüm toplum kesimlerinde gelişip yaygınlaşmasını sağlamak,
- Her yaştan insanın spor aktivitelerine katılmalarını teşvik ederek, sağlıklı nesillerin yetişmesini sağlamak,
- Her yaştan bireyin istediği amatör spor branşında spor tesislerinin uygun olduğu zamanlarda spor yapmasına imkân sağlamak,
- Spor tesis envanteri ve ihtiyacını belirlemek ve planlı bir şekilde tesisleşmeyi ülke geneline yaymak,
- Okul öncesinden başlayıp eğitim ve öğretimin tüm aşamalarında Milli Eğitim Bakanlığı ile koordinasyon ve işbirliği içerisinde beden eğitimi ve spor derslerinin yeni eğitim sistemine uygun olarak yeniden düzenlenmesini sağlamak,

- Çocuk ve gençleri spor alanında eğitecek uzman ve nitelikli teknik elemanların yetiştirilmesini sağlamak,
- Yetenekli çocuk ve gençleri tespit ederek, bunları uluslar arası alanda başarılı elit sporcular olacak şekilde yetiştirmek ve desteklemek,
- Dopingle mücadele kapsamında analiz merkezleri kurmak ve sporcuları dopingin zararlı etkileri konusunda bilgilendirmek,
- Sporda şiddeti ve etik olmayan davranışları önlemek amacıyla gerekli önlemleri almak,
- Uluslararası organizasyonlara nitelikli ve daha fazla sayıda sporcu ile katılmak,
- Engelli vatandaşlarımızın spora katılımına yönelik projeler geliştirmek, spor tesislerini engellilerin kullanımına uygun hale getirmek, engelli sporculara ve ailelerine destek olmak,
- Türkiye’de olimpiyat oyunları, paralimpik oyunları ve diğer prestijli uluslararası sportif organizasyonların düzenlenmesini sağlamak,
- Olimpiyat oyunları ve paralimpik oyunlara sporcu yetiştirmek üzere olimpiik spor merkezleri kurmak,
- Amatör spor dallarına destek vermek,
- Spor alanında hizmet ve faaliyette bulunan kurum ve kuruluşların işbirliği ve koordinasyon halinde çalışmasını sağlamaktır (Gençlik Spor Bakanlığı [GSB], 2012, s.44-45).

2.3.3.Türkiye’de Beden Eğitimi ve Sporun Gelişimi

20. Yüzyıla gelinceye kadar Türk toplumlarında genel olarak savaş sporları ağırlıklı olarak göze çarpmaktadır (İşcan ve Güven’den aktaran Mirzeoğlu vd., 2011, s.13).

Türkler çocuklarının güçlü ve iyi bir asker olarak yetiştirmelerine önem verirlerdi. Hun Türkleri çocuklarını yetiştirilmiş koyunlara bindirerek, ellerine ok ve yay vererek sıçan ve kuşları avlatırlardı. Böylece çocukların kas ve beden hareketlerinin uyum göstermesini sağlardı. Bunların başında da eğitici olarak yaşlı ve tecrübeli insanlar bulunurdu. İslâmiyetten sonrada Türklerde beden eğitimi aynı önemini korumuş, büyük filozof İbni Sina (980-1037) beden eğitiminin önemini hastalanmadan önce korunma denilen sağlık

bilgisini işlemiş ve hareketlerin kendiliğinden yapılmasının yanında plânlı bir şekilde yapılırsa daha fazla yararı olacağını vurgulamıştır (Bilge, 1989, s.9).

Osmanlılar da atalarında olduğu gibi beden eğitimi, savaş eğitimi amacıyla talim şeklinde yapılmıştır. Osmanlı'da beden eğitimi ve spor saraydaki okullarda, askerî teşkilâtta (kışlada), halka eğitim veren tekkelerde yapılmıştır. Saray mektebi olan Enderun'da talim olarak yapılıp II. Mahmut zamanında müzik ve beden eğitimi akademi şekline gelerek binicilik, güreş, atlama, cirit, okçuluk gibi talimler yapılmıştır (Akkutay'dan aktaran Güçlü, 2001).

Osmanlı döneminin sonlarına doğru yavaş yavaş modern sporlara eğilim başlayarak 1839'da ilk defa Tanzimat Fermanı ile birlikte askeri ve sivil okullara cimdastik dersi konulmuştur. Önce yabancı beden eğitimi öğretmenleriyle başlayan bu çalışmalar, daha sonra Türk beden eğitimi öğretmenlerinin görev almasıyla devam etmiştir (Fişek, 1980'den aktaran Mirzeoğlu vd., 2011, s.17).

1869 yılında yayınlanan Maarif-i Umumiye Nizamnamesinde, çeşitli okullarda gösterilecek dersler arasında erkek rüştiyelerinde “jimdastik” dersi yer almaktaydı (Okan'dan aktaran Erkal, Güven ve Ayan, 1998, s.124). Bu sırada, Sultan Abdülaziz tarafından Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde batılı öğretim yapan “Mektebi Sultani”, şimdiki adı ile Galatasaray Lisesi faaliyete geçirilir(1869). Okulun beden eğitimi öğretmenleri Sadrazam Ali Paşa'nın zamanında Fransa'dan getirtilir. Fransa'dan ilk önce Mösyö Curel, daha sonrada Mösyö Moiroux adındaki beden eğitimi öğretmenleri gelmiştir. Mösyö Curel Fransa'dan gelirken beraberinde jimdastik araçları da getirmişti. 1877 yılına kadar Galatasaray Lisesi'nde öğretmenlik yapan Mösyö Moiroux bir süre sonra yüzbaşı rütbesi verilerek Tophane Askeri Sanayi Mektebi'ne jimdastik öğrencisi olunca, yerine Martinetti atanır (Kahraman'dan aktaran, Erkal, Güven ve Ayan, 1998, s.124). Bu öğretmenler getirdikleri jimdastik ile, modern sporun temelini ülkemizde atan şahsiyetler olurken, bize beden eğitimi, jimdastik olarak girmiştir. M. Moiroux'un en kabiliyetli öğrencisi Ali Faik Bey (Üstünidman) 1871 yılında girdiği Galatasaray Lisesi'nde 1879 yılında mezun olur olmaz aynı okulda öğretim üyesi olarak görev alır. Ali Faik Bey'in bu okulda yerleşip görev almasında hocası, M. Moiroux'un önemli katkıları olmuştur (Topuz'dan aktaran Erkal, Güven ve Ayan, 1998, s.125).

Faik Bey ruhunda yaşayan büyük öğretmenlik aşkı ile çevresinde topladığı yaşdaşı gençlerle çalışmaya başlamış ve Moiroux'dan sonra çok sevdiği okulunun beden eğitimi öğretmeni olmuştur. Beden eğitimi alanındaki çalışmaların Fransız hocalarından farklı

olmayacağı doğaldı. Bu nedenle ülkemizdeki ilk beden eğitimi öğretmeninin yetiştiği cinnastik okulunda bugün ilgililerin çoğunun genel anlayışının içinde hakkı Alman cinnastiği değil Fransızların oluşturduğu ve içerisinde aletsiz alıştırımlar, gülle ve eskrim bulunan ve Faik Bey'in bütün kişiliğini içinde taşıyan bir bakıma Jahn – Amoros cinnastikleridir (Aslan, 1979, s.72).

Galatasaray ve askeri okullarımızda ders programlarına cinnastik derslerinin konulması ile başlayan hareket meşrutiyet yıllarında gittikçe gelişmiştir. Askeri okullarda eskrim gibi mesleğe uygun sporlarda da yaptırılıyordu. Cinnastiğin en göze çarpan vasfı yine cinnastiğe heves edenlerin kendi görüşlerinin damgasını taşıyan kırma diyebileceğimiz Alman cinnastikleri olmasındandır. Bu alanda ileri ün yapmış filozof Rıza Tevfik, Sait Mazhar gibi kişilerin özellikle bu üne öğretmenlik sıfatını da katmış olan Selim Sırrı vardı. 1909'da Stockholm'e Beden Terbiyesi tahsiline gönderilmiş olan Selim Sırrı (Ordu Mebusu Selim Sırrı Tarcan), Maarif Nazırı Emrullah Efendi zamanında (1911) Maarif mektepleri umumi müfettişliğine tayin edildi. Selim Sırrı Tarcan'ın bu göreve atanması ile ülkemiz okullarında beden eğitimi çalışmalarının bilimsel ve metodik biçimde girişinin başlangıcı denebilir (Aslan, 1979, s.73-74).

Selim Sırrı Tarcan'ın ve Galatasaray Lisesi'ndeki beden eğitimi dersinin o yıllardaki öğretmenleri ve dersin işlenişiyile ilgili olarak verdiği bilgilerden yola çıkılarak anlaşılmaktadır ki; o yıllarda okul programlarında yer alan beden eğitimi ve spor dersinin cinnastikle, cinnastiğin özel bir türü olan “John Amoros Cinnastiği”ile özdeşleştiğini görüyoruz (Bilge, 1989, s.9).

Selim Sırrı Tarcan, Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet Dönemini gören aydın bir insandır. Cumhuriyet öncesinde okullarda beden eğitimi dersinin erkek ve kız öğrencilere verilmesini savunur. Cumhuriyet döneminde, beden eğitimi öğretmenleri yetiştirmek için bir şube açılmasını sağlar. Beden eğitimi alanında ilk bakanlık müfettişi olan Tarcan, Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin ilk kurucusu ve başkanı olarak ilk olimpizm meşalesini yakan kişidir (Özdemir vd., 2003).

Cumhuriyetle birlikte bütün eğitim ve öğretim kurumlarında üniversiteler hariç beden eğitimi mecburi tutulmuştur. 14 Ağustos 1923'de İcra vekiller heyetinin programının 6. maddesi, beden eğitimi öğretmeni yetiştiren bir okulun açılması ve izcilik faaliyetlerine önem verileceği ve programla ilgili esasların uygulamaya konulacağı belirtilmiştir. Okyar hükûmeti, beden eğitimi ve spor konusunda başarılı bazı gençleri yurt dışına

yollamışlardır. Bunlardan günümüzde bilinenler; Nizamettin Kırşan İsveç, Vildan Aşır ile Suat Bey Belçika'ya gönderilmişlerdir (Bilge'den aktaran Güçlü, s.37).

Mustafa Necati Beyin Millî Eğitim Bakanı olduğu dönemde (1925-1929) ilk defa devletin beden eğitimi öğretmenleri yetiştirmek için kurs açtığını görüyoruz. 1926'da açılan bu kursa, Ali Abalı, Nevzat Ayas, Ergun Hiçyılmaz ve Zehra Alagöz katılıyor. Kursun müdürlüğünü Selim Sırrı Tarcan yapıyor, fakat 1928'de Nizamettin Kırşan yurt dışından döndükten sonra müdürlüğü üstleniyor. Kursun ders programı; Beden Terbiyesi Nazariyatı, Fizyoloji, Anatomi, Mihanikiyeti Hareket, Hıfzısıhha dersleri ile Spor Nazariyatı ve Tatbiki uygulama dersleri yer almıştır. Kurs için yurt dışından öğretmenler getirilmiş, dört yıl mezun vermiş ve 1930'da kapatılmıştır (Bilge, 1989, s.39).

13 Mart 1925'de çıkan 439 sayılı Kanunla beden eğitimi öğretmenleri bu konuda eğitim veren yüksek okul mezunlarından yetişmeye başlamış, Dr. Raşit Galip Bey Millî Eğitim Bakanı iken, Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'ne bağlı olarak beden terbiyesi şubesi, 1933 şubatta eğitim ve öğretime açılmıştır. Öğrenim süresi 3 yıl olup ilk mezunları erkek öğrencilerdir. Kız öğrenciler 1936 yılında öğrenime alınmışlardır. İlk mezununu 1935'de vermiş ve ilk mezun Ali Naci oğlu Fuat'tır (Bilge'den aktaran Güçlü, s.40).

Beden Eğitimi Bölümüne ait ilk ele geçen müfredat 1941-1942 yılında uygulananıdır. Dersler; cimmastik, sporlar, oyun ve halk dansları, tıbbî cimmastik ve masaj, tatbikat ve seminerler, pedagoji ve umumi öğretme usulleri, beden eğitimi nazariyesi, beden eğitimi tarihi, anatomi, fizyoloji, spor sağlığı, antropometre, teşkilât ve idare, yabancı dil, müzik, askerlik, Türk İnkılap Tarihi, Türkiye Cumhuriyeti rejimi gibi dersler 3 yıl boyunca, 204 saat ve altı sömestr karşılığı işleniyor. Ders programının muhtevası % 47'si alan bilgisi, % 20'si öğretmenlik formasyonu dersleri, % 33'ü genel kültür dersleri idi (Bilge'den aktaran Güçlü, s.53).

Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü 1946-1947 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü adını almış, 1933'den 1968'e kadar dokuz defa müfredat değiştirmiştir. 1968'e kadar Türkiye'de dört beden eğitimi öğretmenleri yetiştiren enstitü vardı. Bunlar; Gazi Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (Ankara), Atatürk Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (İstanbul), Buca Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (İzmir), Diyarbakır Eğitim Enstitüsü-Beden Eğitimi Bölümü (Diyarbakır). 1974 ve 1976 yılları arasında üç Gençlik ve Spor Akademisi açılmıştır. Bunlar; Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi, İstanbul Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi, Manisa Gençlik ve Spor

Akademisi, bu okulların öğretim süreleri dört yıl olup ilk iki yılın sonunda öğrenci seçtiği branşın esas ve yardımcı branş derslerini alırdı. Spor Akademisi öğrencileri % 69-71 arası alan bilgisi dersleri, % 21 genel kültür dersleri, % 10 öğretmenlik formasyon derslerini 51 veya 56 ders içinde almışlardır (Bilge'den aktaran Güçlü, s.77).

1978-1979 yıllarında Enstitülerin öğrenim süreleri dört yıla çıkarılarak isimleri Yüksek Öğretmen Okulu adını aldı. 20 Temmuz 1982 yıl ve 41 Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname ile tüm yüksek öğretim kurumları yeniden örgütlenmesiyle, Yüksek Öğretmen Okulları Beden Eğitim Bölümleri, Gençlik Spor Akademileri, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu ile ODTÜ Beden Eğitim Spor ve Rekreasyon bölümleri ilave edilerek üniversitelerin eğitim fakültelerine beden eğitimi ve spor bölümleri olarak bağlanmıştır. Dört yıl boyunca 37-59 ayrı ders verilmektedir. Derslerin % 60'ı alan bilgisi dersleri, % 18'i genel kültür dersleri, % 18'i öğretmenlik formasyon dersleridir (Bilge'den aktaran Güçlü, s.180).

2.3.4. Türk Eğitim Sistemi

1973 yılında çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitim sistemi örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölüme ayrılmıştır.

Örgün Eğitim; belirli yaş grubundaki kişilere milli eğitimin amaçlarına uygun olarak okul çatısı altında uzman kişiler tarafından düzenli olarak yapılan eğitimidir. Örgün eğitim; okul öncesi eğitimi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar (Özdemir vd., 2003).

Yaygın Eğitim: Yaygın eğitim, örgün eğitimin yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar (Özdemir vd., 2003).

Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyetindeki merkezi seviyede gerçekleştirilen tüm eğitim etkinliklerini yürütmekten sorumludur. Her eğitim seviyesi, sırasıyla Okul öncesi, İlköğretim, Ortaöğretim, Lise eğitimi ve Yüksek öğretim birimlerindeki genel müdürlüklerce yönetilmektedir (Eurydice, 2015).

Türkiye'de eğitim basamaklarının düzenlenmesi son özellikle son 30 yılda değişimlere uğramıştır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 7. ve 22. maddelerinde 1983'te çıkan 2842 sayılı kanunla yapılan değişiklik ile temel eğitime "İlköğretim" denilerek, "İlköğretim, 6-14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğrenimini kapsar. İlköğretim, kız ve

erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır" şeklinde yapılan değişiklikle ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 3. maddesi 1983'te çıkan 2917 sayılı kanunla yapılan "mecburi ilköğretim çağı, 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar..." şeklindeki değişiklikle, ilköğretim, 6-14 yaşlarındaki çocuklara zorunlu kılınmıştır. Fakat, 2917 sayılı kanuna "Ortaokullar, planlı bir şekilde ve yeterli düzeyde yurt sathına yaygınlaştırıldıktan sonra, kanunla ayrıca belirleninceye kadar, ilköğretimin sadece ilkokul bölümü mecburidir"(9) şeklinde Geçici Madde 9 konularak ilköğretimin sadece ilkokul kısmı zorunlu eğitim kapsamına alındı.

10. Milli Eğitim Şurası'ndan 15. Milli Eğitim Şurası'na kadar geçen zaman süresince üzerinde görüşülen "sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretimi, uygulamaya koyma çalışmaları 55. Hükümet tarafından başlatıldı. Bu amaçla, 55. Hükümet tarafından, sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim yasa tasarısı hazırlanarak görüşülmesi için TBMM'ye sunuldu. 1997-1998 öğretim yılından itibaren sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretime geçilmesini sağlayan *"İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.03.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkındaki 4306 Sayılı Kanun"* 18.08.1997 tarih ve 23084 sayılı Resmi Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girdi. 4306 Sayılı Kanun ile; 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 9. maddesi ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 23. maddesi İlköğretim Kurumları sekiz yıllık okullardan oluşur. Bu okullarda kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir." şeklinde değiştirildi. 5.1.1961 tarihli ve 222 sayılı, 14.6.1973 tarihli ve 1739 sayılı, 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı kanunlarda birlikte veya ayrı ayrı geçen "ilkokul" ve "ortaokul" ibareleri "ilköğretim okulu" olarak değiştirildi. Mevcut kanunlardaki, sekiz yıllık kesintisiz zorunlu ilköğretim uygulamasına ters düşen maddeler ya değiştirildi ya da kaldırıldı (Arı, 2002).

Son dönemde ise, Türkiye'de zorunlu eğitim, ilk, orta ve lise eğitiminin 4'er yıl olarak yürütüldüğü bir biçimde 12 yıl olarak düzenlenmiştir. İlköğretim seviyesi, 4 yıllık bir eğitimden oluşmaktadır. Ortaöğretim ve lise eğitimi benzer şekilde 4+4 şeklinde sürdürülmektedir (Eurydice, 2015). Kamuoyu tarafından 4+4+4 olarak bilinen bu uygulama 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlandı.

2012- 2013 eğitim-öğretim yılından bu yana uygulanmaya başlanan Türk genel eğitim sisteminin seviyelere göre ayrımı şu şekildedir;

- **Okulöncesi**
- **İlköğretim (İlkokul + Ortaokul)**
- **Lise**
  - **Genel Lise**
  - **Mesleki ve Teknik Liseler**
- **Yükseköğretim**

Okul öncesi: 6-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okula anaokulu, 48-66 aylık çocukların eğitimi amacıyla örgün ve yaygın eğitim kurumları bünyesinde açılan sınıflara ana sınıfı denir. Okul öncesi eğitimin amacı; çocukların ilkokula hazır hâle gelmesine yardımcı olmaktır. Bu eğitim zorunlu değildir (Eurydice, 2015)

Türkiye’de zorunlu eğitim, ilköğretim ve ortaöğretimdeki öğrenciler için 12 yıl olarak verilmektedir. 4+4+4 şeklinde yürütülen bu sistemde öğrenciler, ilköğretim, ortaöğretim ve lisede sırasıyla 4 yıl eğitim görmektedir (Eurydice, 2015).

İlköğretim: Dört yıl süreli ve zorunlu ilkokul ile dört yıl süreli ve zorunlu ortaokuldan oluşan bir Milli Eğitim ve Öğretim Kurumudur (Resmi Gazete, 2012).

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemi, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığının 2013-2014 Eğitim Öğretim yılından itibaren uygulamaya başladığı ortaöğretime geçiş sistemine verilen addır (MEB, 2013).

2013 - 2014 eğitim - öğretim yılından başlayarak altı temel ders için 8 inci sınıfta öğretmen tarafından dönemsel olarak yapılan sınavlardan bir tanesi ortak olarak gerçekleştirilir. Ortaöğretime yerleştirmeye esas puan, öğrencinin bir sonraki eğitim kademesinde devam edeceği okulun belirlenmesinde kullanılır.

Ortaöğretim: İlköğretime dayalı, dört yıllık zorunlu, örgün veya yaygın öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsar. Bu okulları bitirenlere ortaöğretim diploması verilir (Resmi Gazete, 2012).

2.3.4.1. Türkiye’de Yükseköğretim Sistemi

Türkiye’de yükseköğretim sisteminin uzun bir geçmişi vardır. Osmanlı döneminde kurulan yükseköğretim kurumları, Cumhuriyetle birlikte büyük dönüşümler geçirmiştir. Bu dönüşümlerin başlıcaları olarak, 1933 üniversite reformu, 1946, 1960, 1973 ve 1981 tarihli yükseköğretim kanunları sayılabilir (Küçükcan ve Gür, 2009 s.17).

Yükseköğretim Kanuna göre ortaöğretime dayalı en az dört yarıyıl veya daha fazla süreli her kademedeki öğretimin tümü yükseköğretim olarak kabul edilmektedir (Madde 3/a). Yükseköğretim kurumları, üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitüsüne ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarından oluşmaktadır (Eurydice, 2014).

Yükseköğretim kademeleri şöyledir:

- **Ön lisans:** 2 yıl (*Meslek yüksekokulları*),
- **Lisans:** 4 yıl (*Fakülte ve yüksekokullar / Ancak; tıp fakülteleri 6 yıl, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri 5 yıl, eğitim fakültelerine bağlı ortaöğretim öğretmenlikleri 5 yıl sürelidir.)*
- **Yüksek lisans:** 2 yıl (*Enstitüler*)
- **Doktora:** 3-4 yıl (*Enstitüler*) (MEB, 2011, s.44).

Yükseköğretim Kanunu'nda üniversite “ Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim – öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerinden oluşan bir yükseköğretim kurumu” (Madde 3/d) olarak tanımlanmıştır. Bu çerçevede üniversitelerin çeşitli yükseköğretim kurumlarını bünyelerinde barındırdıkları söylenebilir. Mevcut yasa ve güncel uygulamalara göre lisans eğitime yönelik fakülteler, lisansüstü eğitime yönelik enstitüler, belirli bir mesleğe yönelik dört yıllık yüksekokullar, müzik ve sahne sanatları alanlarında sanatçı yetiştiren konservatuarlar, belirli mesleklere yönelik ara insan gücü yetiştiren meslek yüksekokulları üniversite bünyesinde yer alabilmektedir. Bu çeşitlilik gereği ülkedeki tüm üniversiteler tüm akademik ve mesleki derecelere yönelik diplomaları verme yetkisine sahiptirler (Eurydice, 2014).

Yükseköğretim kurumları, statüleri ve finansman bakımından ele alındığında devlet ve özel (vakıf) üniversiteler olarak ikiye ayrılır. Devlet üniversitelerinde öğrenci katkısı da (Öğrenci katkılarının payı genel olarak %10'nun altında kalmaktadır) olmakla birlikte finansmanı büyük ölçüde kamusal kaynaklardan sağlanmaktadır. Özel (vakıf) üniversiteler temel olarak ücretlidir. Türkiye’de gelirlerinin %50’sinden fazlasını devletten sağlayan yükseköğretim kurumu bulunmadığından devlete bağımlı yükseköğretim kurumu bulunmamaktadır (Eurydice, 2014).

Türkiye’de yükseköğretim sisteminin mevcut yapısı Bologna Süreci’nde öngörülen üç düzeyli (lisans, yüksek lisans ve doktora) sistemine uyumludur. Yine, her iki Avrupa Üst Yeterlikler Çerçevelerinde öngörülen ve ara yeterlikler olarak nitelendirilen “kısa düzey” (short cycle-QF-EHEA ve 5. Düzey EQF-LLL) Türk Yükseköğretim sisteminde “ön lisans” derecesi olarak verilmektedir (Gümüş ve Kurul, 2011, s.112).

2.3.4.2. Yükseköğretime Giriş

Türkiye’de yükseköğretime geçiş, merkezi bir sınavla, Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) ile yapılmaktadır. Yükseköğretime giriş koşulları Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) - Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) işbirliği ile saptanır (MEB, 2011, s.43).

(Millî Eğitim Temel Kanunu; Madde 31; Yükseköğretim Kanunu, Madde 45). Genel olarak, üniversitelerin ön lisans ve lisans düzeyindeki yüksekokul ve fakültelerine YÖK bünyesinde bulunan Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından her yıl ülke çapında gerçekleştirilen merkezi sınavla; ortaöğretim kurumlarından mezun adaylar arasından, adayların tercihlerini de dikkate alarak, öğrenci seçilir. Puanların hesaplanmasında; ortaöğretim başarı puanı ile sınavda gösterilen performans birlikte dikkate alınmaktadır. Yükseköğretim Kurulu 2010 yılından itibaren uygulanmak üzere ortaöğretimden yükseköğretime geçişte iki aşamalı sınav yapılmasını kararlaştırmıştır. Sınavın birinci aşaması “Yükseköğretime Geçiş Sınavı” olarak adlandırılan ortak ve tek bir sınav olacak ve adayın yeterliğini ölçecek, ikinci aşaması ise “Lisans Yerleştirme Sınavları” olarak adlandırılan 5 sınavdan oluşacaktır. Bu sınav 1) Matematik, Geometri Sınavı, 2) Fen Bilimleri Sınavı, 3) Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya 1 Sınavı, 4) Sosyal Bilimler (Tarih, Coğrafya 2, Felsefe grubu) ve 5) Yabancı Dil Sınavı olmak üzere beş alanda yapılacaktır. Öğrenciler ikinci sınav içerisinde sayılanlardan istediklerine girebileceklerdir. Bazı programlar (güzel sanatlar, spor, müzik vb.) için, bu sınava ek olarak Özel Yetenek Sınavı düzenlenebilmektedir (MEB, 2011, s.43).

Yetenek sınavının amacı; spor, güzel sanatlar gibi özel yetenek gerektiren programlara öğrenci seçmek ve yerleştirmektir. Özel Yetenek ile seçme ve yerleştirme sınavlarına başvurabilmek için YGS (Yükseköğretime Geçiş Sınavı) sınavına girmiş, önceden belirlenmiş taban puanı almış olmak gereklidir. Bu ön koşulları ve programların ön koşullarını yerine getirebilen adaylar ilgili yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunabilir. Kurumlar; Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenen ilkelere göre uygulamalı özel yetenek sınavları yaparak, adayları kontenjan dâhilinde başarı sıralarına göre kabul eder (Eurydice, 2014).

Bu genel duruma ek olarak, 2001 yılında çıkarılan 4702 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanunda yapılan değişiklikle, meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı meslek yüksekokullarına sınavsız olarak girişleri mümkündür.

Lisansüstü programlara öğrenci seçimi: Üniversiteler Arası Kurul tarafından düzenlenmiş olan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ndeki asgari ölçütlere (Çerçeve Yönetmelik) bağlı kalmak koşuluyla, her üniversite öğrenci seçimini kendisi yapmaktadır (MEB, 2011).

2.3.5. Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Sistemi

Hizmet öncesi öğretmen eğitimi 1982 yılından bu yana üniversiteler bünyesinde yürütülmektedir. Öğretmen eğitiminde ana model “eşzamanlı” (concurrent) model, ana kurum “eğitim fakülteleri”dir. Bu bağlamda, genel kültür, alan bilgisi ve Öğretmenlik Formasyonu dersleri bir bütünlük içinde yürütülmektedir (MEB, 2011, s.215).

Öğretmen eğitimi kurumları, düzeyleri ve süreleri şöyle gruplanabilir :

- Eğitim Fakülteleri:
  - İlköğretime öğretmen yetiştiren programlar (Okul öncesi eğitim öğretmenliği, sınıf öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği vb.): Lisans düzeyinde (4 yıl),
  - Ortaöğretime öğretmen yetiştiren programlar (Fizik öğretmenliği, tarih öğretmenliği vb.): yüksek lisans düzeyinde (5 yıl),
  - Her iki kademeye de öğretmen yetiştiren programlar (müzik, resim, yabancı dil, beden eğitimi öğretmenlikleri vb.): Lisans düzeyinde (4 yıl)
- Diğer Fakülteler (Fen-edebiyat Fakültesi vb.): Lisans eğitiminden sonra “orta öğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı (1 yıl).
- Mesleki ve teknik eğitime öğretmen yetiştirme:
  - Mesleki eğitim fakülteleri: Lisans düzeyinde (4 yıl)
  - Teknik eğitim fakülteleri: Lisans düzeyinde (4 yıl) (MEB, 2011, s.215).

Hizmet öncesi öğretmen eğitiminde, öğretmenlik meslek derslerine (teorik ve pratik) ayrılan süre, hem ilköğretim hem de ortaöğretim öğretmenlik programlarında, toplam öğretim zamanının %25-30’u arasında değişmektedir (MEB, 2011, s.215).

2006-2007 öğretim yılında uygulanmaya başlanan bu programda dersler MB (Meslek Bilgisi), GK (Genel Kültür), ve AB (Alan Bilgisi) olarak gruplandırılmıştır (Harmandar, 2010, s.84).

- Genel kültür: %15-20
- Alan eğitimi: %50-60
- Öğretmenlik meslek dersleri: %25-30 (MEB, 2011).

Öğretim programları; zorunlu dersler ve seçmeli derslerden oluşur. Öğretmenlik meslek dersleri programı tüm dallar için ortaktır ve tamamen zorunlu derslerden oluşmaktadır (MEB, 2011, s.216).

Öğretmen adayları için bazı özel becerilerin kazandırılmasına yönelik; bilgisayar, yabancı dil, okul yönetimi, özel eğitim ve etkili iletişim dersleri zorunlu dersler arasında yer almaktadır (MEB, 2011, s.216).

Mezun olabilmek için, öngörülen toplam kredinin elde edilmesi ve öğretmenlik uygulaması dersinden başarılı olunması gerekir. Ayrıca bir bitirme sınavı yoktur. Öğretmen olarak atanan her üç kademedeki (okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim) öğretmen adayları, en az bir yıl en fazla iki yıl süreli “adaylık-stajyerlik” dönemi geçirirler. Bu dönemde başarılı olanlar “asil öğretmen” olarak atanırlar. Öğretmenlerin stajyerlik dönemleri şu eğitimleri içerir:

- Temel eğitim: En az 50 saat,
- Hazırlık eğitimi: En az 110 saat,
- Pratik eğitim: En az 220 saat (MEB, 2011, s.215).

Öğretmenler, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 48. maddesinde belirtilen genel koşullar (Türk vatandaşı olmak, 18 yaşını bitirmiş olmak, en az lisans mezunu olmak vb.) ile MEB Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nde belirlenen özel koşullar çerçevesinde atanmaktadırlar (MEB, 2011, s.220).

- Mezun olduğu yüksek öğretim programının Talim ve Terbiye Kurulunun (TTK) öğretmenliğe atanacakların tespitine ilişkin kararlarına göre atanacağı alana uygun olmak.
- Bakanlıkça veya Bakanlık ile Yükseköğretim Kurulu (YÖK) işbirliği çerçevesinde açılharmanan Orta Öğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans, Pedagojik Formasyon, İlköğretim Sınıf Öğretmenliği Sertifikası ve İngilizce öğretmenliği için

İngilizce Öğretmenliği Sertifikası programlarından birini başarıyla tamamlamış olmak,

- Yurt dışındaki yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar bakımından, öğreniminin ve pedagojik formasyon belgesinin yurt içindeki yüksek öğretim kurumlarına veya programlarına denkliği yapılmış olmak,
- Sağlık durumunun görev yapmaya engel olmaması (sağlık raporu),
- Öğretmenliğe ilk defa atanacaklar bakımından kırk yaşından gün almamış olmak,
- Kamu Personeli Seçme Sınavında (KPSS) atanacağı alan için Bakanlıkça belirlenen taban puan ve üstünde puan almış olmak (MEB, 2011, s.220).

Türkiye’de okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin mesleki statüleri yasalarla düzenlenmektedir ve “devlet memuru” statüsündedirler. Devlet memurlarının sahip olduğu bütün hak, yetki ve yasalara tabidirler. Yine, devlet memurlarının büyük bölümünde olduğu gibi daimi statüde istihdam edilirler ve istihdam garantisine sahiptirler. Bununla birlikte, MEB’de, özellikle son yıllarda yapılan düzenlemelerle sözleşmeli ve geçici statüde istihdam da giderek yaygınlaşmaktadır (MEB, 2011, s.221).

2.3.5.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümleri özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden bölümlerdendir. Bu programa başvuru koşulları ÖSYM tarafından aşağıdaki şekilde açıklanmıştır.

YGS puanlarının herhangi birinden en az 140 puan almış olmak gereklidir. Puan türünde sınırlandırma yapılmadan ve en az kaç puan almış olan adayların başvurabileceklerine, başvuru öncesinde sınavı yapacak ilgili yükseköğretim kurumunca karar verilir ve bu karar basın-yayın organlarıyla adaylara duyurulur (ÖSYM, 2013).

Yerleştirmeye esas olan puanın hesaplanması için aşağıdaki üç puan belli ağırlıklarla çarpılarak toplamı alınacaktır.

- ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP)
- Ortaöğretim Başarı Puanı
- YGS Puanı (YGS-P) (YGS puanlarının en büyüğü) (ÖSYM, 2013).

Bu bölüm diğ er öğretmenlik bölümleri gibi üniversitelerin eğitim fakültelerinin içerisinde yer alır. Ders programı Y K tarafından belirlenir. Teorik olarak 125 saat, uygulamalı olarak 66 saat ve toplamda ECTS olarak dönüştürülmemiş haliyle 158 krediden oluşmaktadır (Y K, 2007).

Beden Eğitimi ve Spor  ğretmenliği Bölümlerinde de diğ er tüm bölümlerde olduğu gibi Bologna süreci ile birlikte ECTS kredileri üzerinde çalışmalar yapılmıştır (Harmandar, 2010). Bir akademik yıl 60 ECTS kredisi iş yükünden oluşmaktadır. Her bir ECTS kredisi için öğrencinin, 25 ile 30 saat arası çalışması gerektirmektedir bu da bir akademik yıl için öğrencinin 1500- 1800 saat arası iş yükü demektir (European Communities, 2009, s.11).

Buna göre; 4 yıllık programın 240 ECTS kredisinden oluşması gerekmektedir (Harmandar, 2010, s.85).

Mezun olabilmek için, öngörülen toplam kredinin elde edilmesi ve öğretmenlik uygulaması dersinden başarılı olunması gerekir. Ayrıca bir bitirme sınavı yoktur (MEB, 2011, s.215).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde; araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması ve analizi hakkında bilgi verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma konusu gereği, bir ülkeler arası (cross national) Karşılaştırmalı Eğitim çalışmasıdır (Kilimci, 2006). Karşılaştırmalı Eğitim bilimi, karşılaştırmaların amacına göre araştırmacılar için farklı yaklaşımlar sunar. Adam ve Morris'e (2007) göre müfredat karşılaştırılması yapılırken bir çok yaklaşımın bir arada kullanılması olasıdır (Güven ve Gürdal, 2011. s.93). Bu açıklamadan da anlaşılabileceği gibi çalışma sırasında genelde yatay yaklaşım kullanılsa da, kısmen dikey yaklaşımdan da yararlanılmıştır. Yatay yaklaşım modeli; araştırmanın yapıldığı dönemde karşılaştırılan sistemlere ait tüm unsurların ayrı ayrı ve birlikte incelendiği yaklaşım modelidir (Ültanır, 2000). Bu araştırmada ortaya koyma, tanımlama, analiz etme gibi teknikler kullanılmış ve yatay yaklaşım çerçevesinde araştırma ortaya konmuştur.

3.2. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada; ilgili verilere nitel araştırma yöntemlerinden olan doküman incelemesi yöntemi ve literatür taraması yapılarak ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, nitel veri kaynağı olarak Fransa ve Türkiye'nin öğretmen yetiştirme mevzuatları, eğitim sistemleri ve

öğretmen yetiştirme ile ilgili tez, kitap, dergi ve makale gibi basılı bilimsel yayınlardan ve internet verilerinden yararlanılmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Bu çalışmada elde edilen veriler, belirlenen amaçlar doğrultusunda incelenerek benzerlik ve farklılıklar analiz edilmiştir. Toplanan veriler, yapılan karşılaştırmalar sonucu tespit edilen benzerlik ve farklılıklar doğrultusunda tablo haline getirilmiş ve bu bilgiler yorumlanmıştır.

3.4. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye’de ve Fransa’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarının ders programları oluşturmaktadır.

Örneklemine ise; Türkiye’de YÖK tarafından hazırlanan ve üniversitelerde tek tip olarak uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ders müfredatı ile tek tip bir müfredatı bulunmayan Fransa’yı temsilen seçilen Montpellier Üniversitesi, Nantes Üniversitesi ve Savoie Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ders müfredatları oluşturmaktadır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı

Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı ders müfredatı YÖK tarafından belirlenir. Son olarak 2006 yılında diğer bütün öğretmenlik programlarıyla birlikte beden eğitimi ve spor öğretmenliği ders programı da revize edilmiştir. Beden eğitimi ve ders programı alan bilgisi, meslek bilgisi ve genel kültür derslerinden oluşur.

2006- 2007 öğretim yılında uygulanmaya başlayan beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı ders müfredatı aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 1. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	T	U	K
A	Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	2	0	2
A	Genel Cimnastik	1	2	2
A	İnsan Anatomisi ve Kinesyoloji	4	0	4
A	Basketbol	2	2	3
A	Yüzme	2	2	3
GK	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	2
MB	Eğitimi Bilimine Giriş	3	0	3
A	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	1	2	2
A	Artistik Cimnastik	1	2	2
A	Atletizm	2	2	3
A	Doğa Sporları	1	2	2
GK	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2
GK	Temel Müzik Eğitimi	1	2	2
MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
TOPLAM		31	16	39

Tablo 2. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 2. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	T	U	K
A	Egzersiz Fizyolojisi	2	2	3
A	Ritim Eğitimi ve Dans	1	2	2
A	Hentbol	2	2	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3
GK	Seçmeli I	2	0	2
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3
MB	Seçmeli I	2	0	2
A	Antrenman Bilgisi	2	2	3
A	Futbol	2	2	3
A	Halk Oyunlar	2	2	3
A	Seçmeli I	2	2	3
GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Özel Eğitim	2	0	2
MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
TOPLAM		35	18	44

Tablo 3. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 3. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	T	U	K
A	Psikomotor Gelişim	3	0	3
A	Fiziksel Uygunluk	2	2	3
A	Voleybol	2	2	3
A	Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	2	0	2
A	Seçmeli II	2	2	3
GK	Türk Eğitim Tarihi	2	0	2
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3
A	Beceri Öğrenimi	3	0	3
A	Egzersiz ve Beslenme	2	0	2
A	Eğitsel Oyunlar	1	2	2
A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Etkili İletişim Becerileri	3	0	3
MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Okul Deneyimi	1	4	3
TOPLAM		33	18	42

Tablo 4. Türkiye’de 2006- 2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme 4. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	T	U	K
A	Engelliler için Beden Eğitimi ve Spor	1	2	2
A	Seçmeli III	3	0	3
GK	Drama	2	2	3
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	0	2
MB	Rehberlik	3	0	3
A	Araştırma Projesi	2	2	3
A	Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi	3	0	3
A	Seçmeli IV	2	0	2
GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Seçmeli II	2	0	2
TOPLAM		26	14	33

Tablo 5. Türkiye’de ki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı Genel Kültür Dersleri

GENEL KÜLTÜR	T	U	K	Ders Saati
Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2	28
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	28
Türkçe 2: Sözlü Anlatım	2	0	2	28
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2	28
Temel Müzik Eğitimi	1	2	2	42
Bilgisayar I	2	2	3	56
Yabancı Dil I	3	0	3	42
Seçmeli I	2	0	2	28
Bilgisayar II	2	2	3	56
Yabancı Dil II	3	0	3	42
Türk Eğitimi Tarihi	2	0	2	28
Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2	28
Etkili İletişim Becerileri	3	0	3	42
Drama	2	2	3	56
Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2	42
Seçmeli II	2	0	2	8
TOPLAM	33	10	38	602

Tablo 5’ de, Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki genel kültür dersleri 33 saat teorik ve 10 saat uygulamadan derslerinden oluştuğu ve müfredatta 38 krediyi oluşturduğu görülmektedir. Bununla birlikte müfredatın 602 ders saatinin genel kültür derslerinden oluşmaktadır.

Tablo 6. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Alan Bilgisi Dersleri

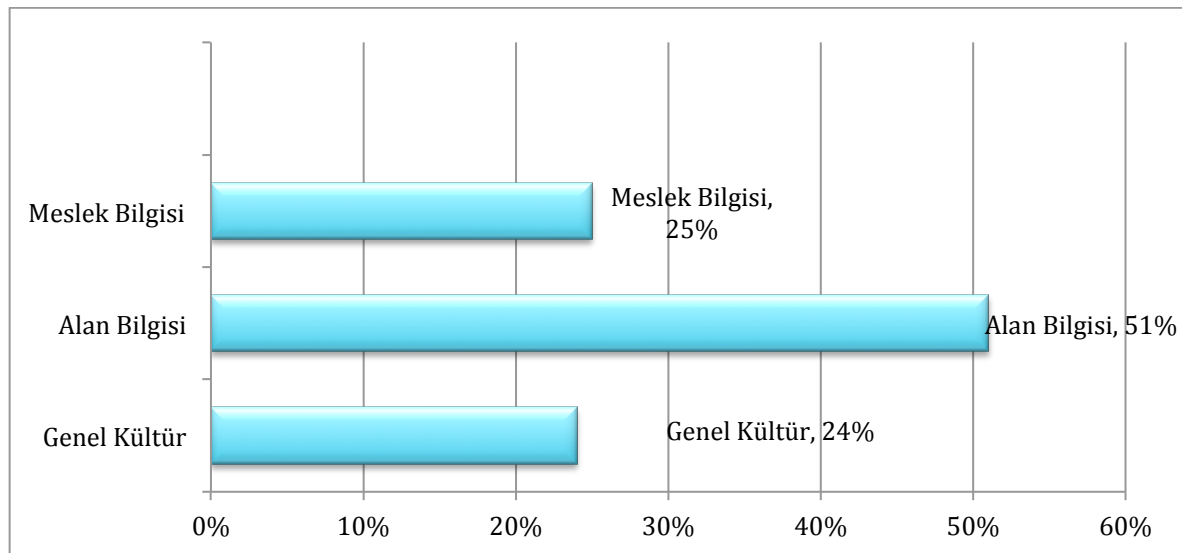
ALAN DERSLERİ	T	U	K	Ders Saati
Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	2	0	2	28
Genel Cimnastik	1	2	2	42
İnsan Anatomisi ve Kinesyoloji	4	0	4	56
Basketbol	2	2	3	56
Yüzme	2	2	3	56
Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	1	2	2	42
Artistik Cimnastik	1	2	2	42
Atletizm	2	2	3	56
Doğa Sporları	1	2	2	42
Egzersiz Fizyolojisi	2	2	3	42
Ritim Eğitimi ve Dans	1	2	2	42
Hentbol	2	2	3	56
Antrenman Bilgisi	2	2	3	56
Futbol	2	2	3	56
Halk Oyunları	2	2	3	56
Seçmeli I	2	2	3	56
Psikomotor Gelişimi	2	0	3	42
Fiziksel Uygunluk	2	2	3	56
Voleybol	2	2	3	56
Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	2	0	2	28
Seçmeli II	2	2	3	56
Beceri Öğrenimi	3	0	3	42
Egzersiz ve Beslenme	2	0	2	28
Eğitsel Oyunlar	1	2	2	42
Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3	56
Engelliler için Beden Eğitimi ve Spor	1	2	2	42
Seçmeli III	3	0	3	42
Araştırma Projesi	2	2	3	56
Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi	3	0	3	42
Seçmeli IV	2	0	2	28
TOPLAM	59	42	80	1400

Tablo 6’da Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki alan bilgisi derslerinin 59 saat teorik, 42 saat uygulamadan ve 80 krediden oluştuğu görülmektedir. Alan bilgisi derslerinin toplam süresi 1400 saattir.

Tablo 7. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programındaki Meslek Bilgisi Dersleri

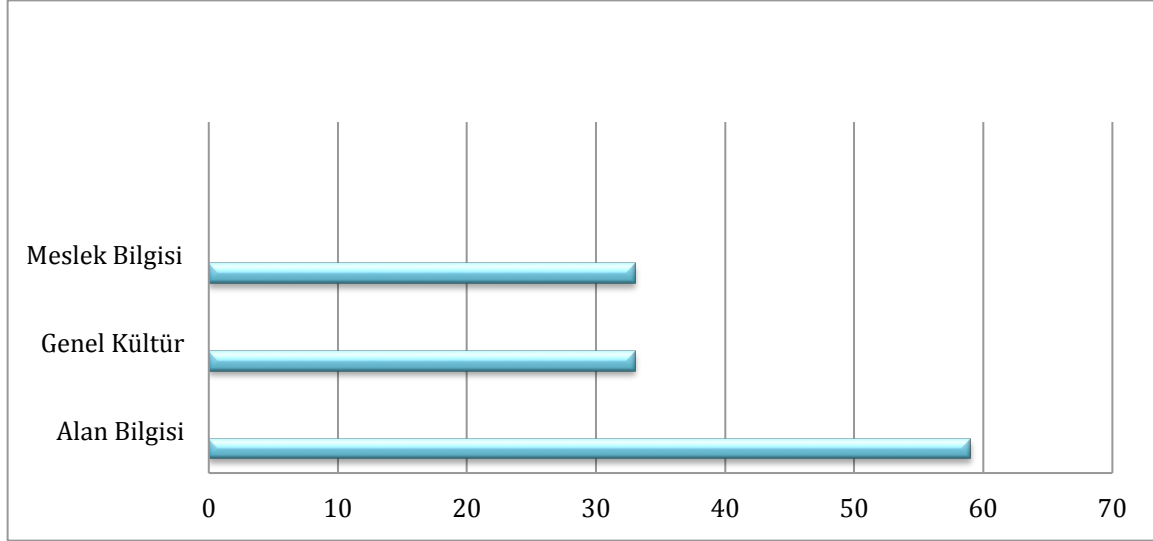
MESLEK BİLGİSİ	T	U	K	Ders Saati
Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3	42
Eğitim Psikolojisi	3	0	3	42
Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3	42
Seçmeli I	2	0	2	28
Özel Eğitim	2	0	2	28
Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3	42
Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3	56
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3	56
Sınıf Yönetimi	2	0	2	28
Okul Deneyimi	1	4	3	70
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	2	2	56
Rehberlik	3	0	3	42
Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5	112
Seçmeli II	3	0	3	42
TOPLAM	33	16	40	686

Tablo 7’de Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki meslek bilgisi dersleri verilmiştir ve buna göre programdaki meslek bilgisi dersleri 33 saat teorik, 16 saat uygulama ve 40 krediden oluşmaktadır. Meslek bilgisi ders saatleri, programın 686 saatini oluşturmaktadır.

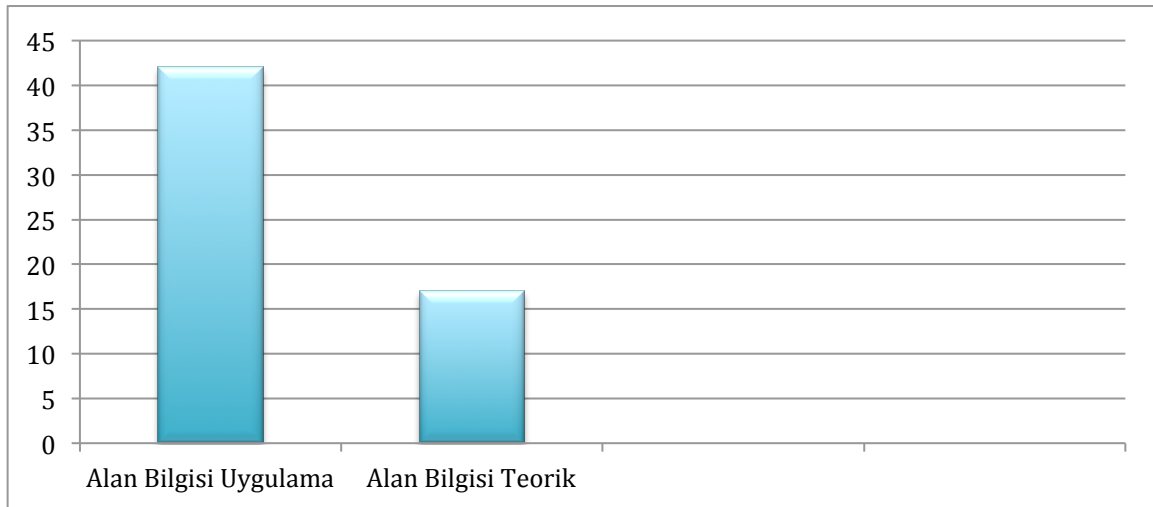
Şekil 1. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre yüzdelik dağılımı

Şekil 1’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ders kredilerinin alanlara göre dağılımı verilmiştir. Şekil 1’de görüldüğü üzere alan bilgisi dersleri %51 (80 kredi) ile toplam kredinin yarısından çoğuna sahiptir. Meslek bilgisi dersleri %25 (40 kredi) ve genel kültür dersleri de %24’lük (38 kredi) yüzdelik payla alan bilgisini takip etmektedir.

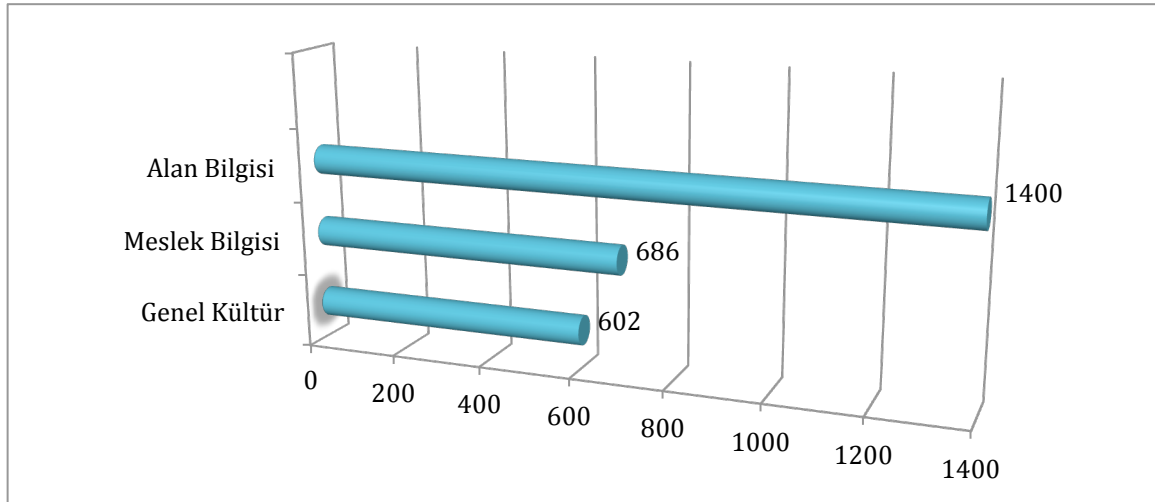
Şekil 2. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki teorik ders saatlerinin dağılımı

Şekil 2’de Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni yetiştirme programındaki ders saatlerinin dağılımı görülmektedir. Buna göre, alan bilgisi derslerinin teorik ders saatlerinin (59 saat) en yüksek düzeye sahip olduğu, meslek bilgisi ve genel kültür derslerinin saatlerinin (33 saat) eşit düzeyde olduğu görülmektedir.

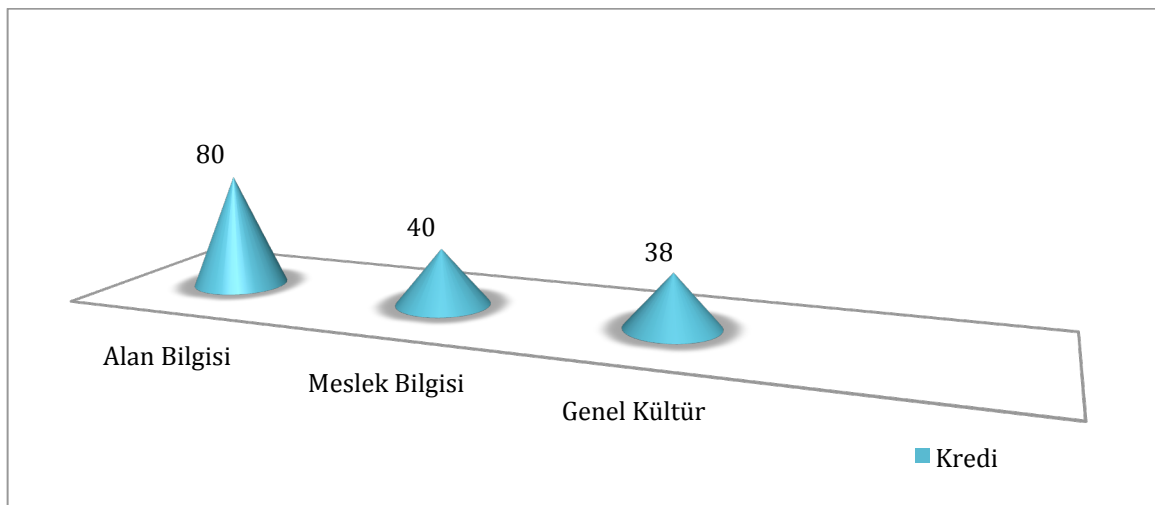
Şekil 3. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı alan bilgisi ders saatlerinin teorik ve uygulamalı olarak dağılımı

Şekil 3’de gösterilen dağılıma göre; toplamda 59 saatten oluşan alan bilgisi derslerinin, 42 saatin uygulamalı ve geriye kalan 17 saatinin teorik olarak işlenmesi, alan bilgisi derslerinin uygulama ağırlıklı yapıldığını göstermektedir.

Şekil 4. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki derslerin saatlerine göre dağılımı

Şekil 4’de görüldüğü üzere Alan Bilgisi 1400 saat ile beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının en çok ağırlık verilen alanıdır. Meslek Bilgisi dersleri 686 saat ile alan bilgisi derslerini izlerken, son olarak genel kültür dersleri 602 ders saatini oluşturmaktadır.

Şekil 5. Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programındaki derslerin kredilerinin alanlara göre dağılımı

Şekil 5’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının alanlara göre, kredi dağılımı gösterilmektedir. Müfredatın 80 kredilik dilimini alan bilgisi dersleri, 40 kredilik dilimini meslek bilgisi dersleri ve 38 kredilik dilimini de genel kültür derslerinin oluşturduğu görülmektedir.

4.2. Fransa’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programları

Fransa’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştiren programlar, STAPS (Sciences et Techniques des Activités Physiques - Fiziksel Aktivite, Spor Bilim ve Teknikleri) lisans programı bulunan üniversitelerin Education and Motricité (Eğitim ve Motor Beceriler) bölümünde yer alır. Programa, genel bakalorya, S, ES veya L dizelerinden biriyle başvurulabilir.

Lisan ve yüksek lisans programlarında derslerin uygulanışı farklı şekillerde organize edilmiştir. Dersler (Cours Magistral veya CM), ve sınıf çalışmaları (Travaux Dirigés veya TD ve Travaux Pratiques veya TP) olarak ayrılır. Klasik derslerde (CM) teorik konulara yer verilir (Université de REIMS, 2012). 100 ila 1000 kişilik amfilerde öğretim elemanının ders anlatıp öğrencilerin not aldığı ders yöntemidir. Bu dersler için çoğu zaman öğretim elemanları tarafından hazırlanan ve öğrencilerin dönem sonunda sınavlara hazırlanmak için edinebildikleri teksir halindeki ders kitapçıkları bulunmaktadır (Campusfrance, 2014).

TD VE TP dersleri için öğrenciler daha küçük gruplar halindedirler. Uygulamalı çalışmalar ve yönlendirmeli çalışmalar belli sayıda öğrencinin katıldığı gruplar halinde yapılır ve derslerde (CM) öğrenilen teorik bilgileri pekiştirmeye ve uygulamaya yöneliktir. CM derslerine katılan her öğrenci, aynı dersin TD ve TP sınıfına da kayıt yaptırmak zorundadır. Bunlar katılımların kontrol edilmediği klasik derslerin aksine zorunludur (Université de REIMS, 2012).

Üniversitelerin ders programları, yine üniversitelerin kendileri tarafından hazırlandığından, ders programları, üniversiteye göre değişiklik göstermektedir. Bu nedenle aşağıda seçilen üniversitelerin, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları yer almaktadır.

4.2.1.Nantes Üniversitesi

Tablo 8. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 1. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	CM	TD	TP	ECTS
A	Judo/Badminton		9	18	10
A	Tırmanma/ Artistik Cimnastik		9	18	
A	Atletizm/ADP		9	18	
A	Takım Sporları			18	
A	Psikolojiye Giriş	15	6		15
A	Sosyal Psikoloji ve Performans	15	6		
A	Fizyolojiye Giriş	15	6		
A	Anatomi	15	6		
A	Sosyolojiye Giriş	15	6		
GK	Tarih	15	6		
GK	Bilgi Teknolojileri		9		5
GK	İngilizce		15		
MB	Üniversitede çalışma metodolojisi		9		
A	Judo/Badminton		9	18	10
A	Tırmanma/ Artistik Cimnastik		9	18	
A	Atletizm /ADP		9	18	
A	Takım Sporları/ Takım Sporları		9	18	
GK	Kinesyoloji ve Biyomekanik'in Temelleri	15	9		15
A	Bilişsel Performans Öğrenimi*	15	9		
A	Beden Kültürünün Tarihi	15	9		
A	Sosyoloji 2	15	9		
A	Fizyolojinin Temelleri	15	9		
GK	Spor Hukukuna Giriş	15			
GK	Bilgi Teknolojileri		9		5
GK	İngilizce		15		
MB	Üniversitede Çalışma Metodolojisi ve Bireysel Proje		15		
TOPLAM		180	216	143	60

Tablo 9. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 2. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	CM	TD	TP	ECTS
A	Ritmik Cimnastik/ Dans		9	18	10
A	Fransız Boks (Savate)/Yelken Eğitimi*Orienteering		9	18	
A	Yüzme		9	15	
A	Akrobatik Cimnastik/Masa Tenisi		9	18	
GK	Kas-Sinir sisteminin ve Hareketin Biyomekanik'i	24	18		10
GK	Spor Enstitülerinin Sosyolojisi ve Gençlerin Denetiminin Tarihi	20	18		
A	Tehlikeli Sporlar ve Fizyolojik Adaptasyon	9	9		6
A	Spor Fizyolojisi	9	9		
GK	Spor Enstitülerinin Hukuku	9	9		6
GK	Spor Organizasyonlarının Yönetimi	9	9		
MB	APSA Eğitim ve Eğitim Projesi**	9	9		6
MB	Pedagoji ve Eğitim Politikası**	9	9		
MB	Meslek Seçimi ve Bireysel Oryantasyon	12	6		6
MB	Özel bir alanda Mesleki Çalışma		18		
GK	Bilgi Teknolojileri / İstatistik		12		4
GK	İngilizce		12		

A	Ritmik Cimnastik/Dans	9	18	
A	Fransız Boks (Savate) /Yelken Eğitimi	9	18	
A	Yüzme	9	15	10
A	Akrobatik Cimnastik/Masa Tenisi	9	18	
A	Egzersiz Fizyolojisi	20	18	
A	Öğrenim ve Gelişme	24	18	10
GK	APS ve Beden Eğitimin Tarihi 1880 – 1945	12	9	1.5
A	APS Uzmanlık	6	18	1.5
MB	Öğretim Yöntemleri	9	12	1.5
MB	Okul Deneyimi(Staj)			1.5
GK	Bilgi Teknolojileri/ İstatistik	12		4
GK	İngilizce	12		
TOPLAM		130	234	156
				60

Tablo 10. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 3. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	CM	TD	TP	ECTS
A	APS Doğa Aktiviteleri (Zorunlu)		12	18	
A	APS Performans Aktiviteleri (Seçmeli)		12	18	
A	APS Raket Sporları (Seçmeli)		12	18	
A	APS Akrobatik Aktiviteler veya Sirk Aktiviteleri (Seçmeli)		12	18	
A	APS Bireysel Röportaj		12	18	
A	APS Cimnastik Aktiviteleri /Artistik (Seçmeli)		12	18	
A	APS Mücadele Sporları (Seçmeli)		12	18	7
A	APS Takım Sporları (Seçmeli)		12	18	
A	Kas-Sinir Sistemi ve Biyomekaniğin Transformasyonu	15			
A	Motor Öğrenme	12	12		7
A	Beden Eğitimi ve Sosyoloji	15			
MB	Öğretim Yöntemleri : Didaktik Öğretme	18			5
MB	Eğitim Bilimleri : Uygulamalı Bilgi Öğretimi	18			
MB	Beden Eğitimi ve Spor Ders Programlarının Analizi ve Uygulanması		12		
MB	Öğretim Yöntemleri		24		8
MB	Beden Eğitimi ve Sporun Öğretiminde Rol-Model				
GK	Bilgi Teknolojileri / İngilizce		15		
GK	Araştırmaya Giriş**			12	
MB	Bölgesel Yarışma Sınavına Hazırlık**		12		
	Yazılı Metodoloji		12		
MB	Davranışların Gözlemlenmesi ve Analizi		12		3
MB	Rapor Yazımı		12		
GK	Şirket Kurma (okul herkese öneriyor)		12		
GK	Data Analizi		12		
A	APS Bireysel Röportaj		12	18	
A	APS Cimnastik Aktiviteleri /Artistik (Seçmeli)		12	18	
A	APS Mücadele Sporları (Seçmeli)		12	18	
A	APS Takım Sporları (Seçmeli)		12	18	
A	APS Bireysel Röportaj		12	18	
A	APS Doğa Aktiviteleri (Zorunlu)		12	18	
A	APS Performans Aktiviteleri (Seçmeli)		12	18	
A	APS Raket Sporları (Seçmeli)		12	18	7
A	APS Akrobatik Aktiviteler veya Sirk		12	18	

	Aktiviteleri (Seçmeli)				
GK	Büyüme evrimi ve APS	15	6		2.5
MB	Beden Eğitimi ve Sporun Öğrenimi: Motivasyonel Boyutları	12	12		4
GK	APS ve Beden Eğitimi ve Sporun Tarihi 1945 buyana	15	15		4.5
MB	Öğretim Analizi		18		
MB	Proje		9		
MB	Beden Eğitimi ve Sporun Öğretiminde Rol-Model				9
GK	Bilgi Teknolojileri / İngilizce		15		
MB	Bölgesel Yarışma Sınavına Hazırlık		12		
MB--	İlkokulda Beden Eğitimi ve Spor		12		
GK	Araştırmaya Giriş			12	
GK	Davranışların Gözlemlenmesi ve Analizi		12		3
GK	Data Analizi		12		
GK	Ticari Sportif Hizmetlerin Yaratılması		12		
GK	Yaratıcı Fikirler (Şirket Kurma)		12		
TOPLAM		120	258	156	60

Tablo 11. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Alan Bilgisi Dersleri

ALAN DERSLERİ NANTES	CM	TD	TP	ECTS
Judo	9	18		
Tırmanma	9	18		
Atletizm	9	18		10
Takım Sporları			18	
Psikolojiye Giriş	15	6		
Sosyal Psikoloji ve Performans	15	6		
Fizyolojiye Giriş	15	6		12.5
Anatomi	15	6		
Sosyolojiye Giriş	15	6		
Badminton	9	18		
Artistik Jimnastik	9	18		
Atletizm/ADP	9	18		10
Takım Sporları				
Bilişsel Performans Öğrenimi				2.5
Beden Kültürünün Tarihi	15	9		2.5
Fizyolojinin Temelleri	15	9		2.5
Ritmik Jimnastik	9	18		
Fransız Boks (Savate)	9	18		
Yüzme	9	15		10
Akrobatik Jimnastik	9	18		
Dans	9	18		
Yelkenli Eğitimi	9	18		
Yüzme	9	15		10
Masa Tenisi	9	18		
Egzersiz Fizyolojisi	20	18		5
Öğrenim ve Gelişme	24	18		5
APS Uzmanlık	6	18		1.5

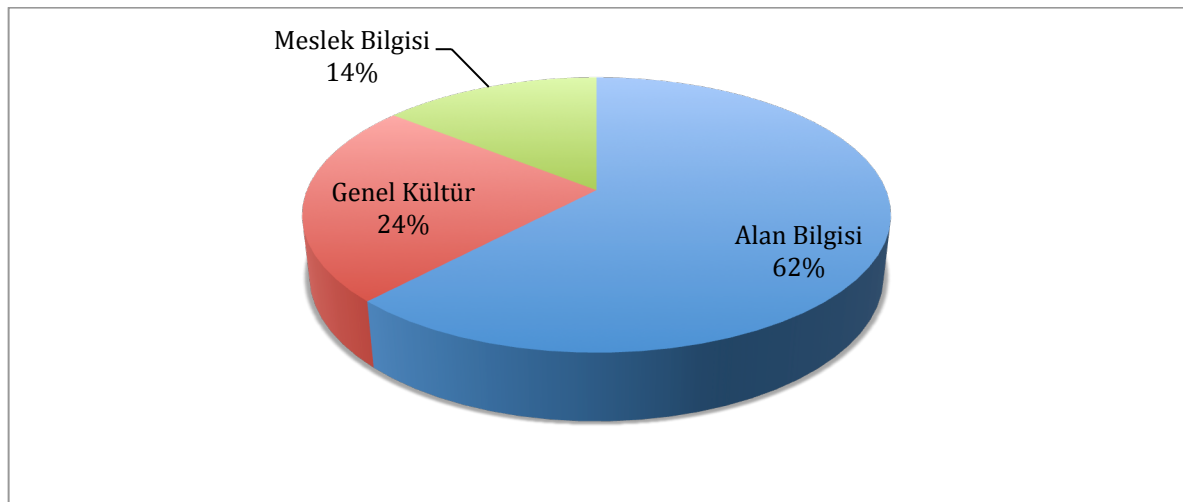
APS Doğa Aktiviteleri	12	18		
APS Performans Aktiviteleri	12	18	7	
APS Raket Sporları	12	18		
APS Akrobatik Aktiviteler/Sirk Aktiviteleri	12	18		
Kas-Sinir Sistemi ve Biyomekaniğin Transformasyonu	15			
Motor Öğrenme	12	12	7	
Beden Eğitimi ve Sosyoloji	15			
APS Bireysel Röportaj	12	18		
APS Cimnastik Aktiviteleri	12	18		
APS Mücadele Sporları	12	18	7	
APS Takım Sporları	12	18		
TOPLAM	149	354	438	92.5

Tablo 12. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Genel Kültür Dersleri

GENEL KÜLTÜR NANTES	CM	TD	TP	ECTS
Tarih	15	6		2.5
Bilgi Teknolojileri		9		1.25
İngilizce 1		15		1.25
Kinesyoloji ve Biyomekaniğin Temelleri	15	9		2.5
Sosyoloji	15	9		2.5
Spor Hukukuna Giriş	15			2.5
Bilgi Teknolojileri		9		1.25
İngilizce 2		15		1.25
Kas-Sinir Sisteminin ve Hareketin Biyomekaniği	24	18		
Spor Enstitülerinin Sosyolojisi ve Gençlerin Denetiminin Tarihi	20	18		10
Bilgi Teknolojileri /İstatistik 3.dönem		12		4
İngilizce 3		12		
APS ve Beden Eğitimin Tarihi 1880 – 1945	12	9		1.5
Bilgi Teknolojileri / İstatistik 4. dönem		12		
İngilizce 4				4
Bilgi Teknolojileri / İngilizce		12		2
Araştırmaya Giriş		12		1
Büyüme Evrimi ve APS	15	6		2.5
APS ve Beden Eğitimi ve Sporun Tarihi 1945 buyana	15	15		4.5
Bilgi Teknolojileri ve İngilizce		15		2
TOPLAM	146	213		46.5

Tablo 13. Nantes Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Meslek Bilgisi Dersleri

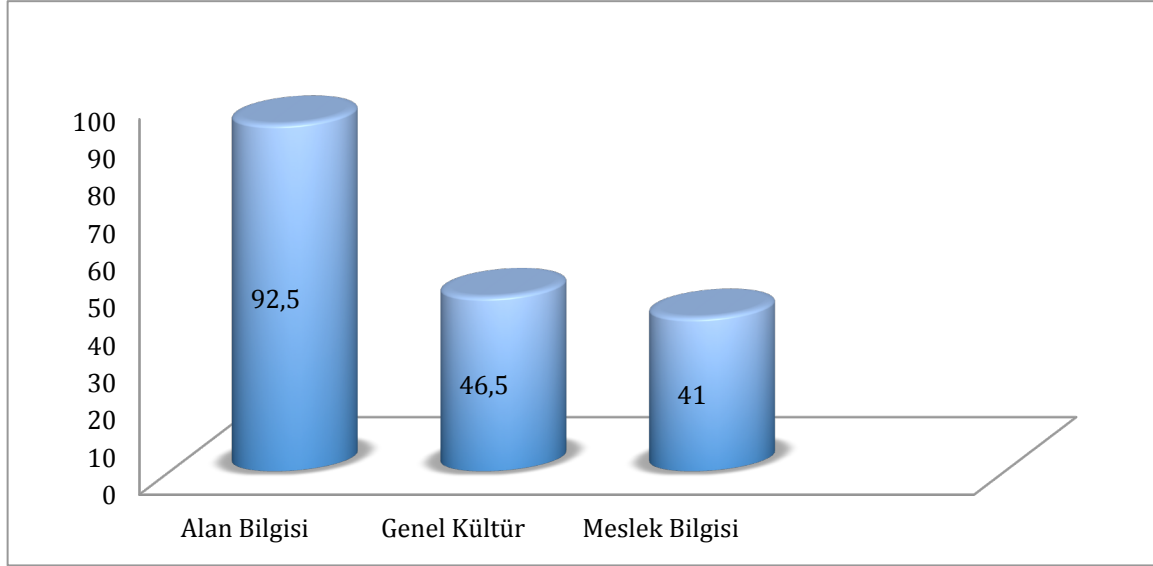
MESLEK BİLGİSİ NANTES	CM	TD	TP	ECTS
Üniversitede Çalışma Metodolojisi 1. dönem		9		2.5
Üniversitede Çalışma Metodolojisi 2. dönem		15		2.5
APSA Eğitimi ve Eğitim Projesi*	9	9		6
Pedagoji ve Eğitim Politikaları*	9	9		
Öğretim Yöntemleri	9	12		1.5
Okul Deneyimi (Staj)				1.5
Öğretim Yöntemleri : Didaktik Öğretme	18			5
Eğitim Bilimleri: Uygulamalı Bilgi Öğretimi	18			
Beden Eğitimi ve Spor Ders Programlarının Analizi ve Uygulanması		12		8
Öğretim Yöntemleri 5		24		
Beden Eğitimi ve Sporun Öğretiminde Rol-Model 5. dönem				4
Beden Eğitimi ve Sporun Öğrenimi: Motivasyonel Boyutları	12	12		
Öğretim Analizi		18		9
Proje		9		
Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Rol-Model				
İlkokulda Beden Eğitimi ve Spor			12	1
TOPLAM	75	129	12	41

Şekil 6. Nantes üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre dağılımı

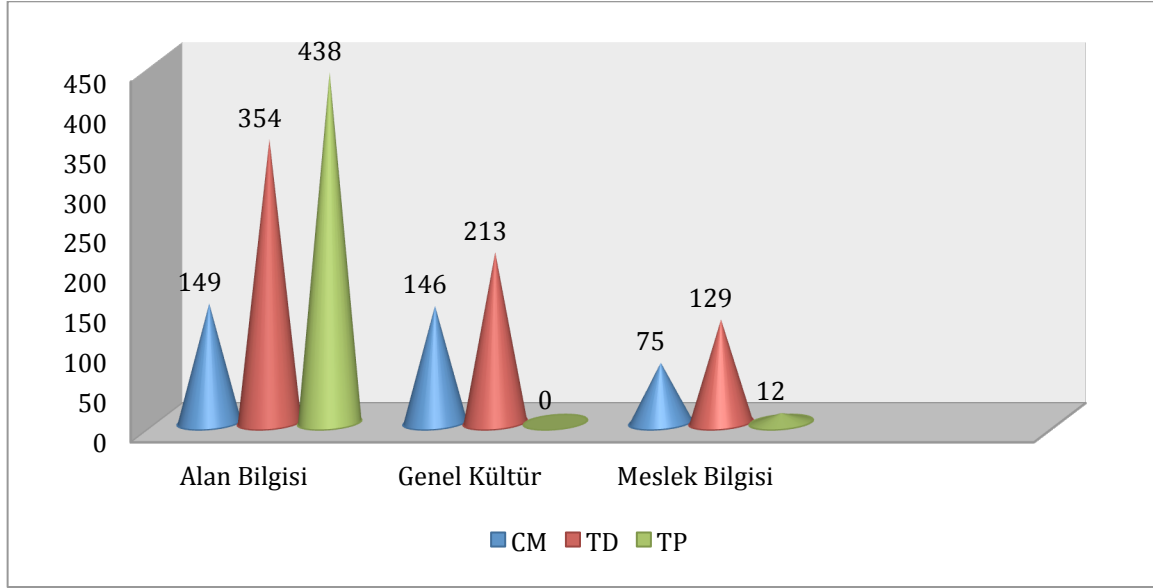
Yukarıdaki şekilde bölüm ders programının %62'lik dilimini alan bilgisi derslerinin, %24'lük dilimini genel kültür derslerinin ve geriye kalan %14'lük kısmını da meslek bilgisi derslerinin oluşturduğu görülmektedir. %62 (941 saat) ile alan bilgisinin, bölüm

programının ağırlık verilen kısmı olduğu açıkça gözlenmektedir. %24 (359 saat) ile genel kültür dersleri, alan bilgisini takip ederken üçüncü sırada %14 (216 saat) ile meslek bilgisi dersleri yer almaktadır.

Şekil 7. Nantes üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre kredi dağılımı

Şekil 7’de verilen bilgilere göre, toplamda 180 ECTS den oluşan lisans programının 92,5 kredilik kısmını alan bilgisi dersleri, 46,5 kredilik kısmını genel kültür derslerinin ve 41 kredilik kısmını da meslek bilgisi derslerinin oluşturduğu görülmektedir. Bu şekildeki ECTS dağılımına bakılarak, ders programında alan bilgisinin ağırlıklı ECTS kredisi alanını kapladığı söylenebilir.

Şekil 8. Nantes üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçiminin saatlere göre dağılımı

Yukarıdaki şekilde; ders alanlarına göre, dersin uygulanış şeklinin saatlerine göre dağılımı verilmiştir. Alan bilgisi derslerinin uygulanış şekline ve süresine bakıldığında, 438 saatlik kısmının uygulama ağırlıklı (TP) olduğu, 354 saatlik kısmının yönlendirmeli etüt (TD) şeklinde, geriye kalan 149 saatlik dersin ise klasik ders (CM) şeklinde işlendiği görülmektedir. Bu veriler ışığında, alan bilgisi derslerinin işlenişinde uygulamalı ve yönlendirmeli etüt derslerinin ağırlıklı, klasik teorik derslerin ise geri planda kaldığı gözlemlenmektedir.

Genel kültür derslerine bakıldığında ise; uygulamalı ders saatinin (TP) yer almadığı dikkat çekmektedir. Bu alanda 213 saat yönlendirilmiş etüt (TD) çalışmaları şeklinde ve 146 saat de klasik ders (CM) şeklinde ders işlenmektedir.

Meslek Bilgisi derslerine bakıldığında 12 saatlik uygulama (TP), 129 saatlik yönlendirilmiş etüt çalışmaları (TD) ve 75 saat de klasik ders (CM) şeklinde ders işlendiği görülmektedir.

4.2.2. Montpellier Üniversitesi

Tablo 14. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 1. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	CM	TD	TP	ECTS
A	Anatomi ve Biyomekanik	40			6
A	Gelişme: Çocukluktan Yetişkinliğe	40			6
A	Spor Uzmanlık			40	
A	Spor Alanları ve Sporcuların Güvenliği		30		8
MB	Staj / Bireysel Çalışma				
A	APS ve Spor Uzmanlığında Tamamlayıcı Teknik Bilgiler			20	3
GK	Üniversite Çalışması/TICE/Dil Metodolojisi		40		
GK	Bireysel Proje ve Profesyonel Oryantasyon		20		7
A	Egzersiz Adaptasyonun Temelleri	40			6
A	Modern Sporda Beden Kavramı	40			6
A	Spor Uzmanlık			40	
A	Spor Alanları ve Sporcuların Güvenliği		30		8
MB	Staj /Bireysel Çalışma				
A	APS ve Spor Uzmanlığında Tamamlayıcı Teknik Bilgiler			20	3
GK	Üniversite Çalışması/TICE/Dil Metodolojisi		40		7
GK	Seçmeli Ders	20			
TOPLAM		180	160	120	60

Tablo 15. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 2. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	CM	TD	TP	ECTS
A	Sinir bilimi ve Motor performans	40			
A	Sinir Bilimi ve Motor Performans		10		6
GK	Beden Eğitimi ve Sporun Ekonomik olarak toplumdaki yeri	40			6
GK	Beden Eğitimi ve Sporun Ekonomik olarak toplumdaki yeri		10		
GK	İngilizce/TICE		20		2
A	Spor Uzmanlık Alanı			40	
A	Spor Uzmanlık Alanı		20		4
A	Tamamlayıcı APS 1			20	
	Tamamlayıcı APS 2		20		6
A	Sporcuların Hareket Analizi / Tamamlayıcı Formasyon		20		
MB	Zorlu Koşullarda Eğitim	20			
MB	İlköğretim Okullarında Fiziksel Aktivitenin Pedagojisi		20		
MB	İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor 1		20		6
MB	Staj (İlköğretim Okullarında) 1		40		
MB	Staj		10		
A	Egzersiz Adaptasyonu, Performans ve Sağlık	40			6
A	Egzersiz Adaptasyonu, Performans ve Sağlık		10		
A	Grup etkileşimi ve dinamizmi	40			

A	Grup etkileşimi ve dinamizmi	10			6
GK	TICE ve İngilizce	20			2
A	Spor Uzmanlık Alanı		40		4
A	Spor Uzmanlık Alanı	20			
A	Tamamlayıcı APSA 3		20		
GK	APSA Hareketlerinin Gözlemlenmesi ve Performansının Analizi	20			6
A	Tamamlayıcı APSA 4 / Formasyon Eğitimi	20			
GK	APSA Hareketlerinin Gözlemlenmesi ve Performansının Analizi	20			
GK	Yazılı Metodoloji; Beden Eğitimi ve Spor Temalı	20			
MB	İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor 2	20			6
MB	İlköğretim Okullarında Staj 2	40			
MB	Staj	10			
TOPLAM		200	360	120	60

Tablo 16. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 3. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	CM	TD	TP	ECTS
GK	İnsan hareketlerinin Analizi ve Performans	40			
GK	İnsan hareketlerinin Analizi ve Performans		10		6
GK	İngilizce/TICE		20		2
A	Spor Uzmanlık 4			20	4
A	Spor Uzmanlık 5		20		
MB	İkinci Derece Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi		20		
MB	Eğitim Sistemi ve Beden Eğitimi ve Sporun Organizasyonu		20		5
MB	Staj		10		
GK	APSA Hareketlerinin Gözlemlenmesi ve Analizi		20		5
GK	Beden Eğitimi ve Sporda Eğitim Analiz/		20		
A	Çocukluk ve Ergenlikte Beden Eğitimi ve Spor	20			4
GK	Spor Eğitimi Yarışma Sınavı için Yazılı Test Metodolojisi 1		20		
A	Tamamlayıcı APSA 5			20	4
A	Tamamlayıcı APSA 6			20	
A	Öğrenme, Motivasyon ve Performans	40			6
A	Öğrenme, Motivasyon ve Performans		10		
GK	İngilizce/TICE		20		2
A	Spor Uzmanlık Alanı			20	
A	Spor Uzmanlık Alanı		20		4
MB	İkinci Derece Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi 2		20		
MB	Beden Eğitimi ve Sporda Didaktik Eğitim		20		5
MB	Staj		10		
GK	Motor Hareketlerin Analizi ve APSA 3		20		
GK	Spor Eğitimi Yarışma Sınavı için Sözlü Sınav Metodolojisi / Tamamlayıcı Formasyon		20		5
GK	Beden Eğitimi ve Sporun Tarihi	20			
GK	Spor Eğitimi Yarışma Sınavı için Yazılı Test Metodolojisi		20		4
A	Tamamlayıcı APSA 7			20	4
A	Tamamlayıcı APSA 8			20	
TOPLAM		120	320	120	60

Tablo 17. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Alan Bilgisi Dersleri

ALAN DERSLERİ	CM	TD	TP	ECTS
Anatomi ve Biyomekanik	40			6
Büyüme: Çocukluktan Yetişkinliğe	40			6
Spor Uzmanlık			40	2
Spor Alanları ve Sporcuların Güvenliği		30		2
APS ve Spor Uzmanlığında Tamamlayıcı Teknik Bilgiler			20	3
Egzersiz Adaptasyonunun Temelleri	40			6
Modern Sporda Beden Kavramı	40			6
Spor Uzmanlık			40	2
Spor Alanları ve Sporcuların Güvenliği		30		2
APS ve Spor Uzmanlığında Tamamlayıcı Teknik Bilgiler			20	3
Sinir Bilimi ve Motor Performans	40			6
Sinir Bilimi ve Motor Performans		10		
Sporda Uzmanlık			40	4
Sporda Uzmanlık Alanı		20		
Tamamlayıcı APS (1)			20	
Tamamlayıcı APS (2)		20		6
Sporcuların Hareket Analizi / Tamamlayıcı Formasyon		20		
Egzersiz Adaptasyonu, Performans ve Sağlık	40			6
Egzersiz Adaptasyonu, Performans ve Sağlık		10		
Grup etkileşimi ve dinamizmi	40			6
Grup etkileşimi ve dinamizmi		10		
Spor Uzmanlı Alanı			40	
Spor Uzmanlık Alanı		20		4
Tamamlayıcı APSA 3			20	
Tamamlayıcı APSA 4 / Tamamlayıcı Formasyon		20		
Sporda Uzmanlık Alanı			20	
Sporda Uzmanlık Alanı		20		4
Tamamlayıcı APSA 5			20	
Tamamlayıcı APSA 6			20	4
Öğrenme, Motivasyon ve Performans	40			6
Öğrenme, Motivasyon ve Performans		10		
Sporda Uzmanlık Alanı			20	
Sporda Uzmanlık Alanı		20		
Tamamlayıcı APSA 7			20	4
Tamamlayıcı APSA 8			20	
TOPLAM	320	240	360	98

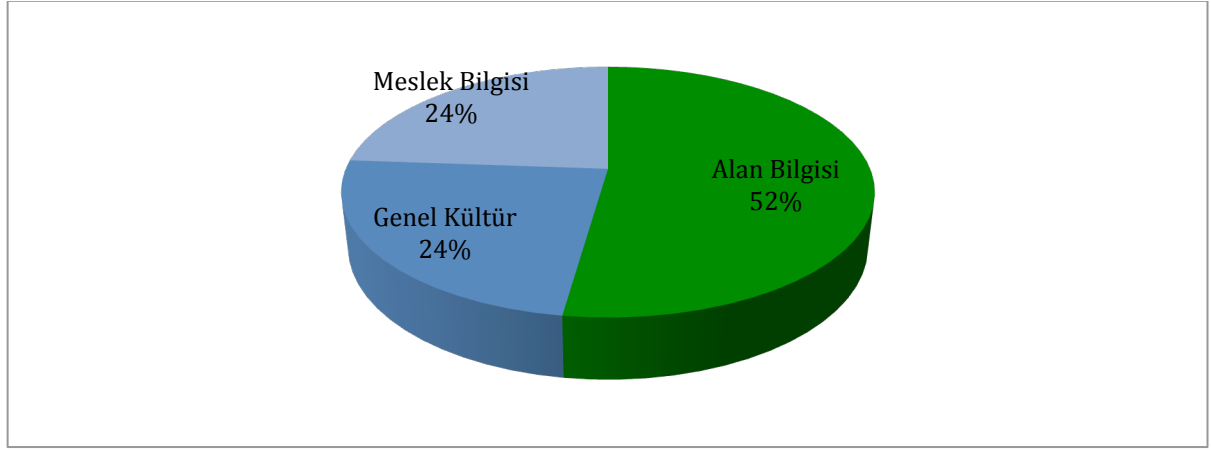
Tablo 18. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Genel Kültür Dersleri

GENEL KÜLTÜR	CM	TD	TP	ECTS
Üniversite Çalışması/TICE/Dil Metodolojisi		40		7
Bireysel Proje ve Profesyonel Oryantasyon		20		
Üniversite Çalışması/TICE/Dil Metodolojisi		40		7
Seçmeli Ders	20			
Beden Eğitimi ve Sporun Ekonomik olarak toplumdaki yeri	40			
Beden Eğitimi ve Sporun Ekonomik olarak toplumdaki yeri		10		6
İngilizce/TICE		20		2
TICE ve İngilizce		20		2
İnsan Hareketleri ve Performansının Analizi	40			
İnsan Hareketleri ve Performansının Analizi		10		6
Yazılı Metodoloji: Beden Eğitimi ve Spor Temalı		20		
İngilizce/TICE		20		2
APSA Hareketlerinin Gözlemlenmesi ve Analizi		20		
Yazılı Metodoloji : Beden Eğitimi ve Spor Temalı				
İnsan Hareketleri ve Performans				5
Beden Eğitimi ve Sporda Eğitim Durumlarının Analizi		20		
İngilizce/TICE		20		2
Motor Hareketlerin Analizi ve APSA 3		20		
Tamamlayıcı Formasyon / Spor Eğitimi Yarışma Sınavı için Sözlü Sınav Metodolojisi				5
Beden Eğitimi ve Sporun Tarihi	20			4
Spor Eğitimi Yarışma Sınavı için Yazılı Sınav Metodolojisi (2)		20		
TOPLAM	120	300		48

Tablo 19. Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Meslek Bilgisi Dersleri

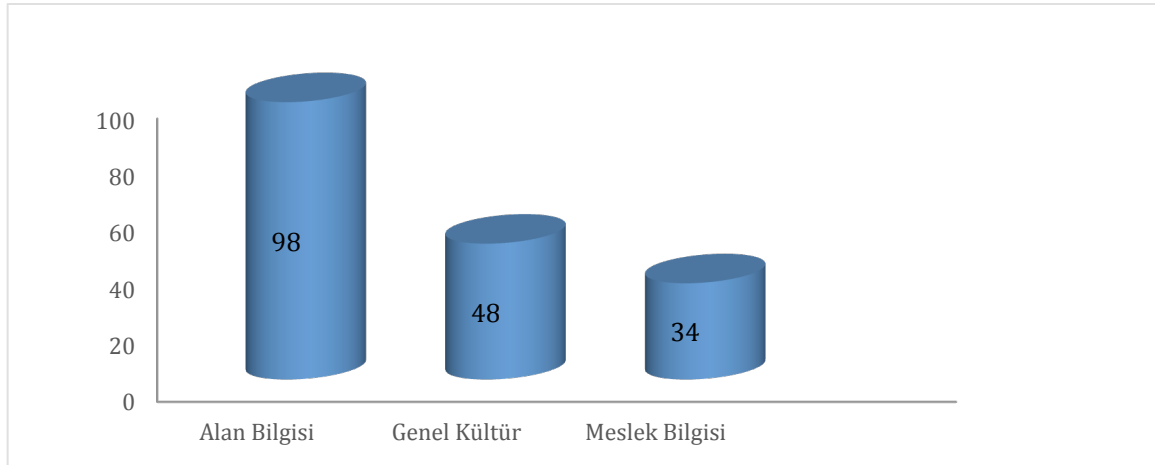
MESLEK BİLGİSİ	CM	TD	TP	ECTS
Staj/ Bireysel Çalışma		30		4
Staj/ Bireysel Çalışma		30		4
Zor Koşullarda Eğitim	20			
İlköğretim Okullarında Fiziksel Aktivitenin Pedagojisi		20		
İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor 1		20		6
İlköğretim Okullarında Staj 1		40		
Staj		10		
İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor 2		20		
İlköğretim okullarında Staj 2		40		
Staj		10		
İkinci Derece Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi 1		20		

Eğitim Sistemi ve Beden Eğitimi ve Spor Organizasyonu	20	
Staj	10	5
Çocukluk ve Ergenlik Yıllarında Beden Eğitimi ve Spor	20	
Spor Eğitimi Yarışma Sınavı için Yazılı Sınav Metodolojisi	20	4
İkinci Derece Okullarda Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi 2	20	
Beden Eğitimi ve Sporda Didaktik Eğitim	20	
Staj	10	5
TOPLAM	60	34

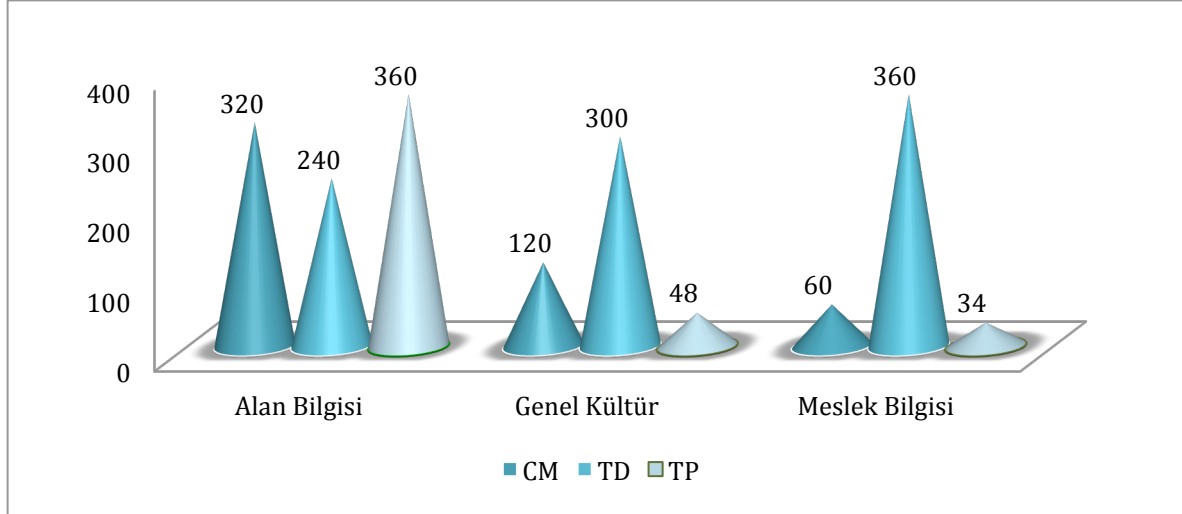
Şekil 9. Montpellier üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü derslerinin alanlara göre dağılımı

Yukarıdaki şekilde Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler bölümü ders programının alanlara göre dağılımı verilmiştir. Bu bilgilere göre; alan bilgisi dersleri %52'lik pay ile ders programının ağırlık verilen kısmı olduğu görülmektedir. Genel kültür ve meslek bilgisi derslerinin ise eşit oranda %24'lük dilimle ders programında yer almaktadır.

Şekil 10. Montpellier üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü derslerinin alanlara göre ECTS dağılımı

Yukarıdaki şekilde Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü ders programında alanlara göre ECTS dağılımı verilmiştir. Verilere göre alan bilgisi dersleri 98 ECTS kredilik, genel kültür 48 ECTS kredilik ve meslek bilgisi dersleri de 34 kredilik alan kaplamaktadır.

Şekil 11. Montpellier üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçiminin saatlere göre dağılımı

Yukarıdaki şekilde, Montpellier Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçimlerinin saatlere göre dağılımı verilmiştir. Verilen bilgilere göre alan bilgisi derslerinin 360 saatinin uygulamalı (TP), 240 saatinin yönlendirmeli etüt ve geriye kalan 320 saatinin de klasik ders olarak işlendiği görülmektedir. Genel kültür derslerinin ise 300 saatinin yönlendirmeli etüt (TD), 120 saatinin klasik ders (CM) ve 48 saatinin de uygulamalı ders (TP) olarak işlendiği görülmektedir. Meslek bilgisi derslerinin ise; 360 saatinin etüt, 60 saatinin klasik ders (CM) ve geriye kalan 34 saatinin de uygulamalı ders (TP) olarak işlendiği görülmektedir.

4.2.3. Savoie Üniversitesi

Tablo 20. Savoie Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 1. Yıl Ders Program

	Dersin Adı	C	TP	TD	ECTS	
A	Anatomi	24			4	
A	Biyoloji ve Biyoenerji	12			3	
A	Spor Fizyolojisi	16			3	
**	Kurumsal Bilgiler	12			2	
A	Spor Psikolojisi	16			2	
A	Spor Sosyolojisi	12			2	
A	Seviye 1 Sporda Uzmanlık			26	3	
A	Kas geliştirme Teknikleri	4		16	2	
A	Spor		16	36	4	
GK	İngilizce		24		3	
GK	Serbest Ders (Özel Seçime Bağlı)			16	1	
GK	Metodoloji			16	1	
A	Nöro-fizyoloji ve Spor 3		18	6	3	
A	Spor Travmatolojisi 3		16		3	
A	Spor Tarihi 2		12	6	2	
GK	Çocuk ve Spor Psikolojisi 2		12		2	
MB**	Enstitü çalışmaları 2			26	3	
GK	Spor Ekonomisi ve Boş zaman		10	6	2	
A	Seviye II Sporda uzmanlık			26	3	
A	Kas Geliştirme Teknikleri 2		4	16	2	
A	Spor			16	36	4
GK	İngilizce			24	3	
GK	Serbest Ders (Özel Seçime Bağlı)			16	1	
GK	Yazılı ve sözlü ifade			16	1	
TOPLAM			168	124	110	60

Tablo 21. Savoie Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 2. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	C	TD	TP	ECTS
A	Nöro-Anatomi	14	2	4	2
A	Egzersiz Fizyolojisi	16		6	3
A	Davranış Nörolojisi	14		4	3
GK	Spor uygulamalarının Tarihi ve Gelişimi	18	6		3
GK	Spor pazarlaması ve Yöneticilik		16		1
MB	Beden Eğitimi ve APS için Pedagojik Formasyon			22	2
A	Seviye 3 sporda uzmanlık				3
A	Uygulamalı Spor Aktiviteleri 1. düzey				3
A	Uygulamalı Spor Aktiviteleri 2. düzey				3
GK	İstatistik	8	10		2
GK	İngilizce		24		3
GK	Bilgisayar			10	1
MB	Profesyonel Proje			16	1
GK	Biyomekanik- Hareket Analizi	18	6		3
A	Nöro-Fizyoloji 4	18	6		3
GK	Çocuk ve Spor Fizyolojisi 4	12			1
GK	Psiko-Sosyoloji 4	12			2
A	Spor Sosyoloji	12			2
GK	Spor Ekonomisi 4	10	4		2

MB	Beden Eğitimi ve APS için Pedagojik Formasyon	22	2		
A	Seviye 4 Sporda Uzmanlık	26	3		
A	APS	10	3		
A	APS 4	10	3		
GK	Matematik	8	10	2	
GK	İngilizce	24	3		
MB	Profesyonel Proje	16	1		
TOPLAM		160	128	126	60

Tablo 22. Savoie Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü 3. Yıl Ders Programı

	Dersin Adı	C	TD	TP	ECTS
A	Epistemoloji	18	6		3
A	Spor Fizyolojisi	18		6	2
A	Beyin ve Motor Beceri	18	6		2
A	APS 5		12	24	3
A	APS6		12		3
A	Sporda Uzmanlık 5			26	3
MB	Eğitim Bilimi ve Pedagoji	30	20		5
MB	Pedagojik Müdahale (destek)			12	1
A	APS içerik ve öğrenme		20		2
MB	Eğitim: Gözlemleme stajı			26	3
GK	İngilizce		24		3
A	Spor sosyolojisi	20	6		2
A	Spor Psikolojisi	20	6		2
GK	Sportif hareketlerde biyomekanik	20	4	8	3
A	APS			26	3
A	APS		12	24	3
A	APS		12	24	3
GK	Beden Eğitimi ve Sporun Tarihi	24	20		5
GK	Video Analizi		14		1
GK	Ölçüm Yöntemleri	8	4		2
GK	Spor Materyallerinin Ekonomisi	12	10		2
GK	Spor Alanlarının Ergonomisi	10	6		2
GK	Çalışma Ergonomisi	12	10		2
MB	Pedagojik Müdahale (destek)			20	3
MB	Staj (profesyonel ortamda)				3
GK	İngilizce		24		3
TOPLAM		168	194	196	60

Tablo 23. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Alan Bilgisi Dersleri

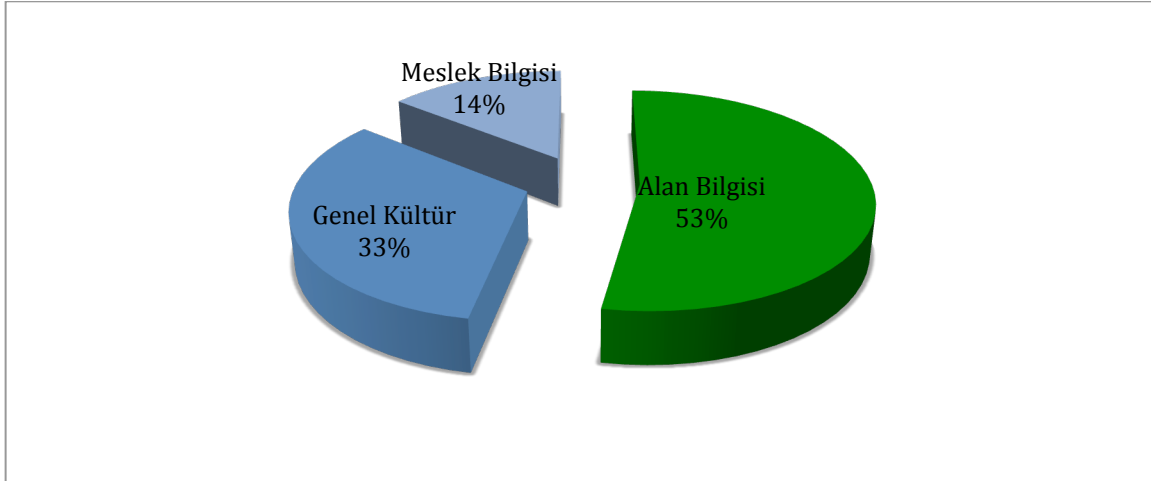
ALAN DERSLERİ	CM	TD	TP	ECTS
Anatomi	24			4
Biyoloji ve Biyoenerji	12			3
Spor Fizyolojisi	16			3
Spor Psikolojisi	16			2
Spor Sosyolojisi	12			2
Seviye I Sporda Uzmanlık			26	3
Kas Geliştirme Teknikleri	4		16	2
Spor		16	36	4
Nöro Fizyoloji ve Spor	18	6	2	3
Spor Travmatolojisi	16		4	3
Spor Tarihi 2	12	6		2
Seviye II Sporda Uzmanlık			26	3
Kas Geliştirme Teknikleri II	4		16	2
Spor		16	36	4
Nöro-Anatomi	14	2	4	2
Egzersiz Fizyolojisi	16		6	3
Davranış Nörolojisi	14		4	3
Seviye III Sporda Uzmanlık				3
Uygulamalı Spor Aktiviteleri I. Düzey				3
Uygulamalı Spor Aktiviteleri II. Düzey				3
Nöro- Fizyoloji 4	18	6		3
Spor Sosyolojisi	12			2
Seviye IV Sporda Uzmanlık			26	3
APS		10		3
APS 4		10		3
Epistemoloji	18	6		3
Spor Fizyolojisi	18		6	2
Beyin ve Motor Beceri	18	6		2
APS 5		12	24	3
APS 6		12		3
Sporda Uzmanlık 5			26	3
APS İçerik ve Öğrenme		20		2
Spor Sosyolojisi	20	6		2
Spor Psikolojisi	20	6		2
APS			26	3
APS			24	3
APS			24	3
TOPLAM	302	140	332	102

Tablo 24. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Genel Kültür Dersleri

GENEL KÜLTÜR	CM	TD	TP	ECTS
İngilizce		24		3
Serbest Ders (özel seçimlik)			16	1
Metodoloji			16	1
Çocuk ve Spor Psikolojisi	12			2
Spor Ekonomisi ve Boş Zaman	10	6		2
İngilizce		24		3
Serbest Ders			16	1
Yazılı ve Sözlü İfade			16	1
Spor Uygulamalarının Tarihi ve Gelişimi	18	6		3
Spor Pazarlaması ve Yöneticilik		16		1
İstatistik	8	10		2
İngilizce		24		3
Bilgisayar			10	1
Biyomekanik - Hareket Analizi	18	6		3
Çocuk ve Spor Fizyolojisi 4	12			1
Psiko-sosyoloji	12			2
Spor Ekonomisi	10	4		2
Matematik	8	10		2
İngilizce (4)		24		3
İngilizce (5)		24		3
Sportif Hareketlerde Biyomekanik	20	4	8	3
Video Analizi		14		1
Spor Materyallerinin Ekonomisi	12	10		2
Spor Alanlarının Ergonomisi*	10	6		2
İngilizce		24		3
Ölçüm Yöntemleri	8	4		2
TOPLAM	158	240	82	53

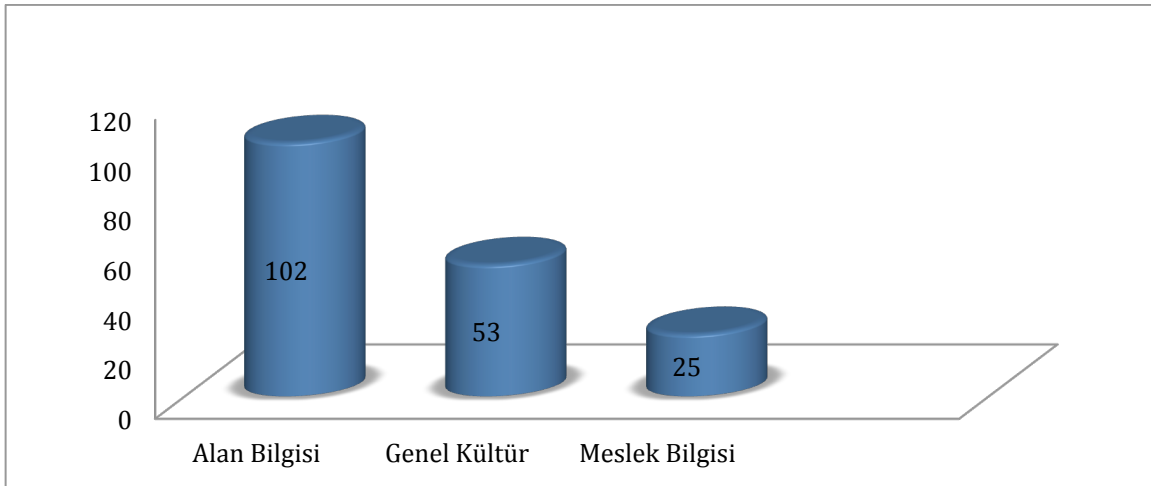
Tablo 25. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Meslek Bilgisi Dersleri

MESLEK BİLGİSİ	CM	TD	TP	ECTS
Enstitü Çalışmaları 2		26		4
Beden Eğitimi ve APS için Pedagojik Formasyon 3			22	2
Profesyonel Proje:3			16	1
Beden Eğitimi ve APS için Pedagojik Formasyon 4			22	2
Profesyonel Proje:4			16	1
Eğitim Bilimi ve Pedagoji	30	20		5
Pedagojik Müdahale (destek)			12	1
Eğitim: Gözlemlleme stajı			26	3
Pedagojik Müdahale (destek)			20	3
Staj (Profesyonel ortamda)				3
TOPLAM	30	46	134	25

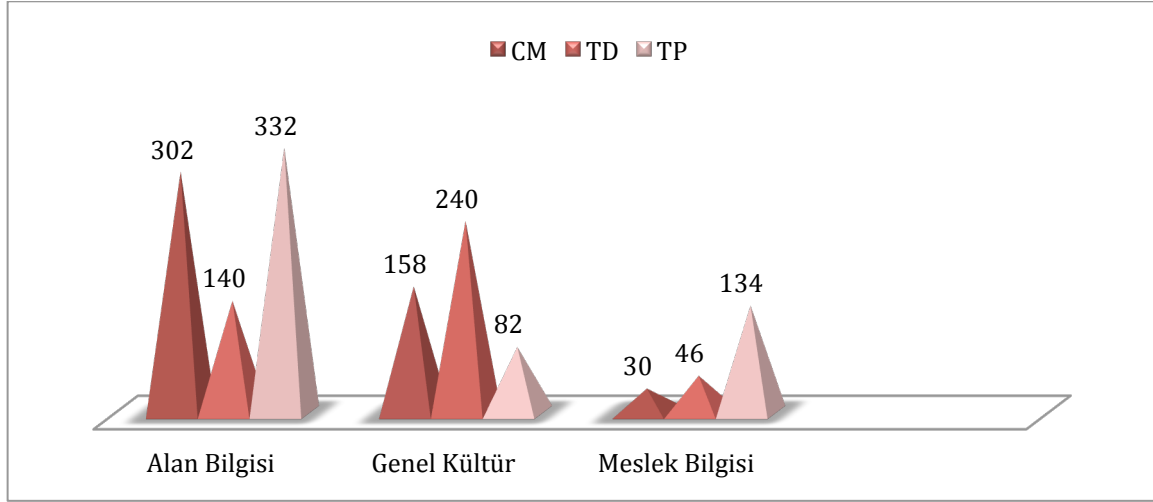
Şekil 12. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü Ders Programının Alanlara Göre Dağılımı

Yukarıdaki Şekilde, Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü lisans programındaki derslerin, eğitim alanlarına göre, yüzdeler olarak dağılımı verilmiştir. Alan bilgisi dersleri %53 ile ders programının ağırlıklı kısmını oluşturmakta, genel kültür alanı %33 ile alan bilgisini takip etmektedir. Meslek bilgisi dersleri ise eğitim programının %14 oluşturmaktadır. Açıkça görülmektedir ki, alan bilgisi dersleri programın ağırlıklı kısmını oluşturmaktadır.

Şekil 13. Savoie Mont Blanc Üniversitesi Eğitim ve Motor Beceriler Bölümü ECTS Kredilerinin Alanlara Göre Dağılımı

Şekil de gösterildiği üzere 180 ECTS den oluşan programın 102 kredilik kısmını alan bilgisi dersleri, 53 kredilik kısmını genel kültür dersleri ve 25 kredilik kısmını ise meslek bilgisi dersleri oluşturmaktadır.

Şekil 14. Savoie üniversitesi eğitim ve motor beceriler bölümü ders programının alanlara göre derslerin uygulanış biçiminin saatlere göre dağılımı

Yukarıda ki şekilde ders alanlarına göre, dersin uygulanış şeklinin saatlere göre dağılımı verilmiştir. Alan bilgisi derslerinin uygulanış şekil ve sürelerine bakıldığında, 332 saatlik kısmının uygulamalı (TP), 302 saatlik kısmının klasik ders (CM) ve 140 saatlik kısmının ise yönlendirmeli – etüt (TD) şeklinde işlendiği görülmektedir.

Genel kültür derslerinin; 240 saatlik dilimimin yönlendirmeli çalışmalardan (TD), 158 saatinin klasik ders (CM) ve 82 saatlik kısmının da uygulamalı (TP) olarak işlendiği gözlemlenmektedir.

Meslek bilgisi dersleride 134 saat uygulamalı (TP), 46 saat yönlendirmeli etüt (TD) şeklinde ve geriye kalan 30 saatin ise klasik ders (CM) olarak işlendiği görülmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Eğitim olgusu, farklı nitelikte ve özellikte olmakla birlikte insanlığın geçmişi ile başlayan bir süreçtir. Her devirde farklılık göstermesine rağmen temelde ortak olan nokta, bireyin eğitilmesidir. Eğitilme yolları ise, devirden devire, ülkeden ülkeye, toplumdan topluma, hatta daha da özelleştirirsek, toplumu oluşturan çekirdek birim olan aileden aileye öz ve biçim açısından farklılık gösterir. Bu konuda en belirgin ölçüt toplumların gelişmişlik düzeyi ve bunu izleyen toplumların gelişen teknolojik ürünlerden yararlanma olanaklarıdır. Özellikle günümüzde teknolojideki hızlı gelişmeler eğitim yollarında da kendini göstermiştir. Bireylerin bu hızlı teknolojik gelişmelere ve yaşama uyum sağlayabilmeleri nitelikli eğitim olanaklarının sağlanması ile mümkündür (Adıgüzel, 1999).

Okulun eğitsel amacı, önceden hazırlanmış eğitim amaçlarına uygun davranışlar kazandırmak için öğrencilere yaşantılar kazandırmaktır. Eğitsel amaçlar, bir davranış modelidir. Bu davranış modeli ülküsel olarak belli bir okul çağındaki bir yurttaşın yapması gereken davranışları gösterir. Okulda bulunan öğretmenler bu modeli kendilerine örnek alarak modele benzer yurttaşlar yetiştirmeye çalışırlar (Başaran, 1994, s. 72). Okul öğrencisi ve öğretmeni ile bir bütündür. Bunlardan birinin eksikliği ile öğretim sürecinin sağlıklı olarak gerçekleşmesi mümkün değildir. Okuldaki öğretimin girdisi olan öğrenciyi öğretimin amaçlarına uygun ve toplumun istediği gelişen ve değişen teknolojik yapıya uyum sağlayacak vatandaş yetiştirmek için önce mükemmel öğretmenler yetiştirmek gerekmektedir (Adıgüzel, 1999).

Öğretmenin, eğitim sisteminin en genel ögesi olduğu ve ülkemizin geleceği için önemi düşünüldüğünde öğretmenlik mesleği üzerinde yeterince durulması gerekmektedir.

Küreselleşen dünyada ülkemiz Avrupa Birliği'ne üye olsun ya da olmasın, geleceğin insan kaynağını biçimlendirirken, bütün bu gereksinimleri, ulusal ve evrensel ölçeklerde doğru teşhis ederek ve geleceğe uzağı gören gözlerle bakarak eğitimi biçimlendirmek zorundadır (Köksal'dan aktaran Harmandar, 2010, s.140).

Okulun “ruh”u öğretmendir. Okulların kalitesi öğretmenlerinin kalitesi kadardır. Bilgi çağı, bütün geleneksel kurum ve mesleklere olduğu gibi öğretmenlik mesleğine de meydan okumakta ve onu değişime zorlamaktadır (Özcan, 2011, s.21).

Öğretmenlerin eğitim sistemleri içinde iyi bir biçimde yetiştirilmeleri ise son derecede büyük bir önem taşımaktadır. Öğretmen yeterliliklerinin öğretmen yetiştirme programı sürecinde öğrenciye sunulan teorik ve uygulamalı çalışmalar aracılığıyla kazandırılması ve beklenen düzeylere eriştirilmesi gereklidir (YÖK'ten aktaran Şahin 2007). Öğretmenlerin iyi yetiştirilmesi söz konusu olduğun da ilk sırada incelenecek konu, öğretmen yetiştirme programlarıdır (Kavuran'dan aktaran, Şahin 2007).

Milli Eğitim Bakanlığı ve sivil toplum örgütlerince düzenlenen sempozyum, panel, çalıştay ve açikoturum konferans gibi akademik etkinliklerde, eğitim fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının; çağımızın gerektirdiğı bilgi ve becerilere sahip öğretmenler yetiştirmedeki yeterlilikleri tartışılır olmuş ve programlarla ilgili sorunları çözmeye yönelik öneriler, bilimsel araştırma verilerine ve alan uzmanlarının görüşlerine dayalı olarak ortaya konmuştur. Yapılan bu açıklamanın ardından sekiz yıldır uygulamada olan öğretmen yetiştirme lisans programlarının aksayan yönlerinin giderilerek, geliştirilmeye çalışıldığı YÖK tarafından programlardaki gerekli güncellemelerin yapılmasıyla tamamlanmıştır (YÖK, 2007, s.7).

2003 yılından beri ülkemizin içinde yer aldığı “Avrupa Yükseköğretim Alanı” (European Higher Education Area) lisans programlarından beklenen “öğrenme çıktıları” (learning outcomes) tanımlamak, bu çıktılara ulaşmak ve öğretilmesi gereken konular, bu konuların işlenmesi için gereken süreler ve yöntemleri belirlemek ve “öğrenme çıktıları” aynı yöntemlerle ölçüp değerlendirmek amacını taşımaktadır. Eğitim Fakültelerinin de bu bağlamda bazı ortak asgari standartlara sahip olması, sürecin bir gereğı olarak değerlendirilebilir. Programların güncelleştirilmesinin gereğı, bu tespitle de yakından ilişkilidir. (YÖK, 2007, S.7).

2006-2007 yılında revize edilen ve halen eğitim fakültelerinin lisans müfredatını oluşturan bu programı beden eğitimi ve spor öğretmenliğı alanında batı Avrupa ülkelerinden biri

olan ayrıca AB'nin kurucu üye ülkeleri arasında yer alan Fransa'nın bu alandaki öğretmen yetiştirme ders programı ile karşılaştırmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Fransa'da özellikle son 10 yılda öğretmen yetiştirme sisteminde köklü değişiklikler yaşanmış, en iyiyi bulma çabası ile alanda reformlara gidilmiştir. 2012 yılının sonunda öne sürülen ve daha önce başlatılan reformların bir uzantısı olan öğretmen yetiştirme ve yükseköğretim reformu, Fransız üniversitelerinde öğretmen adaylarının kuramsal eğitimlerinin, biçimlenimlerinin ve uygulamalarının en iyi şekilde yapılması ve öğretmenlere düzenli olarak iş sağlanması için üretilen yeni bir politikayı ve sistemi içermektedir.

2008 öncesi, 2008 – 2011 arası ve son olarak da 2012 – 2013 yılları arasında değişen öğretmen yetiştirme sistemi ile birlikte; 2013 eğitim-öğretim döneminin başından itibaren geçerli olmak üzere, yeni reform çerçevesinde, enstitülerin adı, Öğretmenlik ve Eğitim Yüksekokulları (ESPE – Ecole Supérieure du Professeur et de l'Education) olarak değiştirilmiş ve bu okullar yükseköğretimle bütünleştirilmiştir. 3 yıl süren lisans eğitiminin iki yılında pedagojik biçimlenim verilmekte, lisans sonrası ise; 2 yıl yüksek lisans yapmak ve tez vermek zorunlu hale gelmiştir. Öğretmen yetiştirme sisteminde gerçekleşen bu reformlar, beden eğitimi ve spor alanında, bütün öğretmenlik alanlarında olduğu gibi vücut bulmuştur. Yeni sistemde ders programının genelinde bir değişiklik yaşanmamış, yüksek lisans eğitimi ve tez aracılığıyla alan bilgisi yeterliliği sağlamlaştırılmak istenmiştir.

Her iki ülkenin öğretmen yetiştirme sistemi merkeziyetçi yapıdadır (Saydı, 2013, s.336). Türkiye'de öğretmen yetiştirme programlarında YÖK tarafından hazırlanan program esas alınır. Fakültelere, toplam kredilerinin yaklaşık %25'i oranında dersleri belirleme yetkisi verilmekte ve seçmeli ders olanağı arttırılmaktadır (MEB, 2011, s.213). Seghers'e göre tek tip bir beden eğitimi öğretmeni yetiştirme programı olması üniversitelerin tesisleri ve öğretim kadroları arasındaki farklılıklar nedeniyle bir dezavantaj teşkil edebilirken Haerrens'e göre üniversiteler arası geçiş yapmak isteyen öğrenciler açısından bir avantaj olarak kabul edilmektedir (Harmandar, 2010, s.143). Bu bakış açılarına göre; Türkiye'nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının tek tip olarak uygulanması üniversiteler arasında geçiş yapmak isteyen öğrenciler açısından olumlu bir özellik olarak gözükmemektedir. Ancak üniversiteler arası geçiş yapmak isteyen öğrencilerin yararlandığı Farabi Programı ve yatay geçiş hakkı kontenjanlarının sınırlı olduğu gerçeği, bu avantajdan çok az kişinin faydalandığını ve çoğunluğa hitap etmediği söylenebilir. Ayrıca, Türkiye'de üniversiteler arası öğretim kadrolarında büyük bir dengesizlik hakimdir. Tesis

imkanları da benzer şekilde üniversiteden üniversiteye, büyük farklılıklar göstermektedir. Beden eğitimi ve spor gibi özel bir alanda, üniversitenin yer aldığı coğrafi bölgenin konumu da üniversitelerin tesis imkanları üzerinde etkili olduğu göz önüne alındığında, bu alanda uygulanan tek tip ders programının yaratmayı hedeflediği tek tip beden eğitimi ve spor öğretmeni standartlaşmasını bahsedilen nedenlerden dolayı gerçekleştirmesinin güçleştiği söylenebilir. Fransa’da ise üniversiteler ders programlarının içeriklerini belirlemede, özerk olmalarına rağmen ders programları CAPEPS sınavına uygun olarak şekillendirilir (Adriamampianina ve Moussa, 2005, s.26). Bu tanımlamadan anlaşılacağı üzere; özerklik durumu üniversitelere program belirlemede özgürlük tanımış olsa da CAPEPS sınavı programın şekillenmesinde temel alınmaktadır. Bu duruma rağmen; üniversitelerin var olan hakları; üniversitelerin tesis imkanı, okulun yer aldığı coğrafi bölgenin avantajları göz önüne alınarak ders programında özelleşmeye gidilmesine olanak sağlanması artı bir özellik olarak görülmektedir. Efe (2010) çalışmasında, Avusturya ve Türkiye’nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarını incelemiş ve Türkiye’de müfredatta bulunan ancak uygulanması kurumların fiziksel ve ekonomik şartlarından ötürü zor olan, Kayak ve Golf derslerinin, Viyana üniversitesinde yoğun olarak uygulandığına dikkat çekmiştir. Bu örnekle; okulların tesis yeterliliği, coğrafi koşulları ve ekonomik yeterlilikleri ders programlarının verimi açısından oldukça önemli olduğuna dikkat çekilmektedir. Ayrıca; bu durum göstermektedir ki; Fransa’da Türkiye’nin aksine beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirmede başarılı olunması beklenen sınav dışında (CAPEPS) bireylere alanda özgürlük sağlanmaktadır. Kişiler üniversitelerin ders programlarını, öğretim görevlilerinin niteliklerini ve kendi ilgi alanlarını göz önünde bulundurarak üniversitelere başvuruda bulunabilirler. CAPEPS sınavının da beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları için özelleştirilmiş bir sınav olması, bu sınavı başarıyla geçen adaylarda beklenen öğrenme çıktılarının sağlandığı anlamını kazanmaktadır. Bu nedenle de Fransa’da ki beden eğitimi ve spor öğretmeni bölümü ders programının CAPEPS sınavı doğrultusunda şekillenmesi, bu alanda senkronize hareket edildiğini, verilen eğitim ile beklenen öğrenim çıktılarının doğru orantılı olduğunu gösterir. Türkiye’de ise öğretmenlik hakkını kazanabilmek için tamamlanması gereken 240 ECTS kredisi dışında bir eleme sınavı yoktur. Ancak öğretmenlik görevine başlayabilmek için adayların KPSS sınavında başarılı olması beklenir.

Fransa’da beden eğitimi ve spor öğretmeni olabilmek için ön koşul olarak, Bakalorya diploması sahibi olmak yeterlidir. Bakalorya diploması bulunanlar doğrudan üniversiteye

kayıt yaptırabilirler. Ancak, lisans eğitiminin ilk yılının sonunda öğretmenlik seçme sınavı yapılır. Fransa’da mesleğe kabul edilme koşulu olan merkezi sınavlar çok ciddi şekilde düzenlenmiştir (Saydı, 2013, s.338). Bu seçimden sonra alacakları eğitim pedagojik yönde ağırlık kazanır (Saydı, 2013, s.333). Türkiye’de ise; beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren kurumlara başvurabilmek için, ÖSYM tarafından düzenlenen, YGS sınavına girmek ve başvuruda bulunulacak kurumun belirlediği taban puanı almış olmak gereklidir. Taban puan veya üstü bir puana sahip olan adaylar, üniversitelerin düzenlediği, özel yetenek sınavına katılmaya hak kazanırlar. Yerleştirmeye esas olan puanlarını hesaplanmasıyla, yerleştirmeye yüksek puanlı adaydan başlanılarak kontenjan dahilinde yapılır. Ülkemizde öğretmen yetiştirme kurumları Eğitim Fakülteleridir. Fransa’da olduğu gibi belli bir fakültede ve alanda yükseköğretime başlanıp eğitim devam ederken ilgili alanın öğretmenliğini seçmek ya da seçmemek söz konusu değildir (Saydı, 2013, s.337). Öğrenciler açısından bu durum avantaj olarak gözükmektedir. Fransa’da ki uygulamadan farklı olarak öğrencinin seçimini başlangıçta yaparak o yönde ilerlemesi zaman tasarrufu ve erken kariyer planı açısından önemlidir. Türkiye’den oldukça farklı olan Bakalorya diploması ile üniversiteler doğrudan başvurabilme olanağı, Fransa’da lise düzeyinde gerçekleştirilen branşlaşma süreci ile doğrudan ilintilidir. Öğrenciler üniversite öncesinde, lise başlangıcında devam etmek istedikleri alana yönelik lise türlerinden birini seçerek (Genel Liseler , Teknoloji Liseleri, Mesleki Eğitim Liseleri) devam etmek istediği kulvara önceden karar vermiş olur. Fransa’da beden eğitimi ve spor alanında üniversitede eğitim almak için genel lisenin L, “edebi” ES, “Ekonomik ve Sosyal” S “Bilimsel” alanlarından mezun olmak gereklidir. Türkiye’de ise her ne kadar branşlaşma Spor Liseleri, Meslek Liseleri, Güzel Sanatlar Liseleri ve İmam Hatip Liseleri gibi ilgi alanlarına yönelik liseler ile sağlanmaya çalışılsa da, sistem esnekliğini korumakta geçişler arası puan dezavantajı yaşansa da geçiş hakkı bulunmaktadır. Fransa’da ise üniversitelerin başvuru kriterlerin de adayların ilgili lisenin ilgili alanına ait diplomasının bulunması beklenmektedir. Bu durumda; belli bir bölüme yığılma oluşmasının veya son anda verilen kararların önüne geçmektedir.

Fransa ve Türkiye’de ki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin istihdam koşulları da farklılıklar göstermektedir. Fransa’da son reform ile birlikte beden eğitimi ve spor öğretmenliği adayları 3 yıl lisans sonrası 2 yıl yüksek lisans yapmak zorundadırlar ve yüksek lisansın birinci yılının sonunda CAPEPS sınavını başarmak zorundadırlar. Adaylar bu sınavları başardıkları takdirde ikinci yıla stajyer öğretmen olarak, devam ederler. Staj

sonrasında ise; stajyer konumunda devlet memuru olarak işe başlarlar. Bu durumdayken adayın tercihlerine göre, aday akademik bölgelerden birine gönderilir. Adayın gideceği akademik bölge; adayın sınav sonucu, ailevi durumu, adayın öncelikli tercihleri ve öğretmen ihtiyacına göre tayin edilir (Ministère de l'Education Nationale, 2014). Ülkemizde ise; KPSS sınavlarının sonuçlarına göre yapılan tercihler neticesinde yerleştirmeler yapılmaktadır (Harmandar, 2010, s.145). “Öğretmen” olarak atananlar 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na göre 9. derecenin 1. kademesinden aylıkla göreve başlatılırlar. Bu öğretmenler yan ödeme, ek ders ücreti gibi olanaklardan da yararlanırlar. Her yıl okullar açılmadan önce, tüm öğretmenlere eğitim-öğretim tazminatı adı altında bir ödeme yapılmaktadır (Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi'nden [UMBS] aktaran MEB 2013). Mevcut atanma kriterleri incelendiğinde Türkiye'de uygulanan KPSS sınavında mevcut kontenjan dahilinde başarılı olmak gereklidir. İstihdam sürecinde farklı niteliklerle de olsa sınavlar belirleyici rol oynamaktadır. Türkiye ve Fransa'nın nüfus durumu göz önüne alındığında sınavların yerinde olduğu söylenebilir. Bu duruma ek olarak; ülkemizde öğretmenlik mesleği saygın ve zor bir meslektir. Atanma sorunlarına rağmen, öğretmenlik mesleğine ilgi devam etmektedir (Saydı, 2013, s.339). Ancak Fransa'da yapılan son reform “öğretmenlik mesleğine tekrar çekicilik kazandırma” ilkesi etrafında şekillenmesi bu durumun Fransa'da nüfusla bağıntılı yoğun talep ile açıklanmasının doğru olamayacağını göstermektedir. Bu bağlamda; Fransa ve Türkiye'de yapılan ve mesleğe başlamak için başarılmaması şart olan CAPEPS ve KPSS (Kamu Personeli Seçme ve Yerleştirme Sınavı) sınavı farklı amaçlara hizmet ettiği söylenebilir. KPSS sınavı yoğun talebin karşısında set görevi alırken, CAPEPS sınavı adayın alan yeterliliğini ölçen bir sınavdır. Türkiye'de uygulanan KPSS sınavı; genel yetenek (Türkçe, Matematik) ve eğitim bilimleri olarak iki oturumda uygulanan bir sınavdır. Bazı alanlarda 2013 yılından itibaren alan bilgisi sınavı olsa da beden eğitimi ve spor öğretmenliğinde böyle bir uygulama yoktur. KPSS sınavı göstermektedir ki, bu alanda üniversitelerde verilen eğitim ile sonrasında öğretmen adayının sahip olması beklenen alan yetkinliği arasında farklılıklar mevcuttur. Beden eğitimi ve spor öğretmeni atamalarında Fransa'da ki gibi alan bilgisi sınavı yapılması ve verilen eğitimle senkronize hareket edilmesiyle bu alanda daha verimli sonuçlar alınabileceği düşünülmektedir.

Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmenliği alanından mezun olan bireyler, devlet okulları veya özel okullarda beden eğitimi öğretmeni olarak görev alabilir. Federasyon veya özel kurumlardan sağladıkları antrenörlük belgeleri ya da uzmanı olarak mezun oldukları alanla ilgili özel kurumlarda antrenör olarak çalışma hakkına sahiptirler. Atanma

problemi yaşıyan adaylar, bu alanlara rağbet etmektedir. Fransa’da da benzer şekilde bu alandan mezun olan adaylar benzer iş kollarında yer alma hakkına sahiptirler. Öğretmen adaylarının farklı iş kollarında da yer alabilmesi hem bu alanın çekiciliğini arttırmakta hem de atanma problemi yaşıyan adaylara ek seçenekler sunması açısından olumlu bir özellik olarak görülmektedir.

Fransa’da beden eğitimi ve spor dersi okul öncesi, ilköğretim ve liselerde verilir. Okulöncesi ve ilköğretimde doğrudan sorumlu bir beden eğitimi öğretmeni yoktur. Ders sınıf öğretmeni tarafından işlenir (Legifrance, 2003). Bu nedenle beden eğitimi ve spor öğretmenliği programı doğrudan ikinci seviye okullara (lise ve kolej) öğretmen yetiştirir. Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenleri ortaöğretim ve lise düzeyinde ders verir. 2014 Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin yedinci kısmının 43. maddesinde ilköğretim öğrencilerinin alan öğretmeni ihtiyaç duydukları branşlardan bahsederken 2011 yılının yönetmeliğinin aksine beden eğitimi ve spor dersi için böyle bu durumdan bahsedilmemekte, dolaylı olarak bu görevi sınıf öğretmenlerinin aldığı kastedilmektedir. Yaşanan bu değişim Türkiye açısından negatif olarak anlam kazanmaktadır. Kalemoglu’nun 2011 yılında yaptığı İngiltere ve Türkiye arasındaki karşılaştırmalı araştırmada; bahsedilen sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi formasyon düzeylerinin yetersizliği, yeterli bilgi ve beceriye sahip olmamaları, fiziksel olarak kendilerini yeterli hissetmemeleri gibi durumlarda her iki ülke içinde beden eğitimi ve spor dersinin ilköğretim düzeyinde branş öğretmeni tarafından verilmemesinin, derslerde yaratacağı verimsizliği göz önüne sermektedir.

Türkiye’de Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı her bir akademik yıl için 60 ECTS kredisinden oluşur. Lisans eğitiminin tamamlanabilmesi için 240 ECTS kredisinin toplanması gerekmektedir. Fransa’da Türkiye’de olduğu gibi her bir yıl için 60 ECTS kredisinin toplanması gerekmekeyse de lisans düzeyi eğitim süresi 3 yıl olduğundan, lisans eğitimi sonrası toplam ECTS kredisinde (60 ECTS) farklılık gözlemlenmektedir. Ancak Fransa’da öğretmenlik programı için yüksek lisans zorunlu olduğundan, lisans ECTS kredisine ek olarak 120 ECTS kredisinin de yüksek lisans düzeyinde tamamlanması gerekmektedir. Bu verilerde göstermektedir ki; Fransa’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programından mezun olabilmek için, toplamda 300 ECTS kredisinin tamamlanmış olması gerekmektedir. Aradaki bu fark Fransa’da yüksek lisans eğitiminin, öğretmenlik programları için zorunlu olmasından kaynaklanmaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenliği programlarının ders müfredatlarına bakıldığında ise; Fransa’da ki uygulamanın üniversitelere göre farklılık gösterdiği ancak seçilen üniversitelerin Türkiye’de ki uygulamaya benzer olarak alan bilgisi derslerinin ağırlık kazandığı görülmektedir. Seçilen üniversitelerden Nantes ve Savoie’nin ders programlarında alan bilgisi derslerinden sonra genel kültür dersleri ikinci sırayı, meslek bilgisi dersleri de üçüncü sırayı alırken, Montpellier Üniversitesinde alan bilgisi derslerinin ardından genel kültür ve meslek bilgisi dersleri %24’lük eşit oranla ikinci sırayı paylaşmaktadır. Türkiye’de ise alan bilgisi dersleri %51 ile ders müfredatının ağırlıklı dilimini oluşturmaktadır. %25’lik oranla meslek bilgisi dersleri ikinci sırayı alırken, %24’lük kısmını da genel kültür dersleri kaplamaktadır. Araştırma kapsamında incelenen; Montpellier, Nantes ve Savoie Üniversitelerinin staj uygulamaları, ortak bir program ya da staj uygulaması olmadığından mesleki deneyim kazandıracak öğretmenlik uygulaması derslerinin başlangıcı ve uygulanması da üniversitelere göre farklılık göstermektedir. Montpellier üniversitesinde staj uygulamaları birinci yıldan itibaren yer almakta ve her dönem olmak üzere uygulanmaktadır. Savoie üniversitesinde staj dersi son yılda yer almakta ve Nantes üniversitesinde ise; ikinci yıldan itibaren okul deneyimi ve staj uygulamaları yer almaktadır. Ülkemizde de uygulama eğitimi köklüdür. Türkiye’nin beden eğitimi ve spor öğretmenliği ders programında yer alan staj uygulamalarına bakıldığında lisans programının 3. yılından itibaren “Okul Deneyimi” (70 saat) dersi ile başladığı görülmektedir. 4. yılda ise “Topluma Hizmet Uygulamaları” (42 saat) dersi ve “Öğretmenlik Uygulaması” (112 saat) dersi ile hizmet öncesi mesleki deneyimin öğrencilere kazandırılmaya çalışılmaktadır. Ancak Fransa’da CAPEPS sınavını başarı ile tamamlayan bireylerin ikinci yıla stajyer öğretmen olarak başladığı ve bir yıllık bu süreçte doğrudan deneyim kazandığı göz önüne alındığında Fransa’nın öğretmenlik uygulamasının ısrarla üzerinde durduğu görülmektedir. Fransa ile kıyaslandığında Türkiye’nin öğretmenlik uygulaması deneyimi konusunda daha hassas davranması gerektiği söylenebilir. Genel kültür dersleri içerisinde yer alan yabancı dil eğitiminin Montpellier, Nantes ve Savoie Üniversitelerinin hepsinde bütün eğitim süresi boyunca her dönemde zorunlu veya seçmeli olarak yer alması yabancı dil eğitiminin öğretmen eğitiminde önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Türkiye’ de uygulanan ortak programda ise yabancı dil eğitimi sadece ikinci yılın bir ve ikinci dönemlerinde zorunlu olarak yer almaktadır. Yabancı dil bilmenin zorunluluk haline geldiği günümüzde ve ayrıca Avrupa bölgesinde ortak bir Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) oluşturmak üzere başlatılan Bologna Süreci dahil olduğumuz ve bu kapsamda öğrenci hareketliliğini artırma

eğilimimiz göz önüne alındığında sağlanan dil eğitiminin yeterli olmadığı ve ders programlarında daha etkin şekilde yer alması gerektiği söylenebilir. Harmandar'ın 2012 yılında yaptığı araştırmada Finlandiya'da öğretmenlik eğitimi programına başvurabilmek için ileri düzeyde İngilizce (okuma ve yazma) bilgisi gerektiğine dikkat çekmektedir. Finlandiya'nın dünyanın en ileri düzey eğitim sistemlerinden birine sahip olduğu dahası eğitim sistemlerini bütün dünyaya pazarlayan bir ülke olduğu ve PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı) sınavlarındaki başarıları göz önüne alındığında bu konudaki hassasiyetlerinin gereksiz olmadığı rahatça görülebilir.

Montpellier, Nantes ve Savoie Üniversitelerinin ders programlarına bakıldığında derslerin uygulanış şeklinin Türkiye ile farklılıklar içerdiği görülmektedir. Dersler; üç ayrı şekilde organize edilmiştir. Bunlar; klasik ders (CM), yönlendirmeli etüt çalışmaları (TD) ve uygulamalı çalışmalar (TP) olarak ayrılır. Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmenliği ders müfredatlarında ise derslerin uygulanışı teorik ve uygulamalı olarak ayrılmaktadır. Teorik dersler Fransa'da uygulanan klasik derslere (CM) denk gelmektedir. Uygulamalı dersler ise aynı isim altında anılan uygulamalı çalışmalara (TP) denk gelmektedir. Farklı olarak Fransa'da ki üniversitelerde yer alan yönlendirmeli etüt çalışmaları (TD), öğrencilere, öğretim görevlisi ile doğrudan iletişim içerisinde olmak, derinlemesine analiz yapma şansı sunmaktadır. Türkiye'de böyle bir uygulama bulunmamasına rağmen, bölümlerin yıllık alım kontenjanları dikkate alındığında klasik derslerin, beden eğitimi ve spor bölümlerinde amfilere (100 ila 1000 kişilik sınıf) işlenmesine gerek duyulmadığı söylenebilir. Değişen sınıf mevcudu artış gösterse de, dersler sırasında öğretim görevlisi ile iletişim sürekli olarak sağlanabilmektedir. Klasik derslerin bu anlamda yönlendirmeli etüt çalışmalarının yerini doldurduğu düşünülmektedir.

5.2. Sonuç

Fransa'da beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü, ders programı üniversiteden üniversiteye farklılıklar gösterse de; incelenen üniversiteler kendi aralarında entegrasyonu yakalamış ve Türkiye ile büyük oranda benzerlik göstermektedir. Özellikle alan bilgisi dersleri (Tablo. 6, Tablo. 11, Tablo. 17, Tablo. 23) benzer ihtiyaçlara cevap verecek şekilde yapılandırılmıştır. Genel Kültür grubu dersleri içerisinde yer alan yabancı dil eğitimi ve bilgi teknolojilerine yönelik dersler (Tablo. 5, Tablo. 12, Tablo. 18) Fransa'ya oranla Türkiye'de yetersiz olduğu ve bu alanda iyileştirmelere gidilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bilgi teknolojileri ve dil eğitimi açısından Fransa'nın gerisinde kalan beden eğitimi ve spor

öğretmenliği ders programı bu açıdan yenilenmesi de genel kültür düzeyi yüksek, teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilen araştıran öğretmen profilinin sağlanması açısından hayati önem taşımaktadır.

Avrupa’da yer alan İngiltere, İtalya, İspanya, Belçika, Fransa, Avusturya gibi gelişmiş ülkelerin üniversitelerin kendi ders programlarını hazırlamasında özgürlük tanınması Türkiye açısından bazı soru işaretlerini doğurmaktadır. Özellikle beden eğitimi ve spor alanı gibi öğretmen eğitiminde uygulamalı çalışmaların ders programında büyük oranda yer kapladığı bölümlerde okulun tesis yeterliliği ve öğretim kadrosu göz önüne alarak ders programı hazırlaması verim açısından önemlidir bu anlamda programın biraz daha esnek olmasının faydalı olabileceği söylenebilir.

Fransa’da ki üniversitelere kabul koşulları ve mezuniyet sonrası istihdam süreci gibi periyotlarda Türkiye ile arasında büyük farklılıklar göze çarpmaktadır. Türkiye’de yükseköğretim öncesi alan dağılımının sağlanamaması ve yüksek genç nüfus oranı yükseköğretime geçişte sınavlarını mecbur hale getirmektedir. Ülkemizde de Fransa’da ki uygulamaya benzer olarak yapılacak beden eğitimi ve spor bölümü alan sınavı, bu alanda daha kalifiye öğretmenler yetişmesine yardımcı olacak aynı zamanda eğitim süreci ile istihdam sürecinde senkronize hareket edilmesini sağlayacaktır. Ayrıca; Fransa’da liselerde başlayan branşlaşma süreci; üniversitelerin özel mezuniyet kriterleri istemesi yoluyla Türkiye’de de yaratılabilir. Bu şekilde beden eğitimi ve spor alanında gerçekten istekli bireylerin eğitim alması sağlanabilir.

Hasırcı (2007) çalışmasında; gerek Almanya’da gerekse diğer ülkelerde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendi branşlarının yanı sıra seçtikleri en az bir, iki hatta üç branşta (beden eğitimi-matematik, beden eğitimi ve yabancı dil, beden eğitimi-coğrafya gibi) eğitim almalarının zorunluluk haline geldiğini vurgulamıştır. Çift ana dal ya da yan dal yapmanın ülkemizde de zorunluluk haline gelmesinin istihdam açısından yararlı olabileceği söylenebilir.

5.3. Öneriler

Araştırma, kısıtları nedeniyle Türkiye’de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü ortak programı ve Fransa’yı temsilen seçilen Montpellier, Nantes ve Savoie Üniversitelerinin ders müfredatları incelenmiştir. Araştırmaya farklı üniversitelerin ve farklı ülkelerin dahil edilmesi, literatüre önemli katkılar sağlayabilir.

Araştırma kapsamında, ders programlarının, alanlara göre, kredilere göre ve uygulanış biçimlerine göre dağılımı incelenmiştir. Diğer araştırmacılar, farklı alanlarda karşılaştırmalar yaparak bu alanları arttırmaları literatüre önemli veri kaynağı sağlamalarına yardımcı olacaktır.

Türkiye’de merkezi bir eğitim sistemi bulunmasına rağmen özellikle Avrupa’da ve diğer pek çok dünya ülkesinde; üniversiteler kendi ders programlarını hazırlamada özgürlüğe sahiptirler. Bu durumda göstermektedir ki; eğitim alanında pek çok yaklaşım, pek çok farklı program üniversitelerde yer almaktadır. Bu alanda yapılacak karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının, küreselleşen dünyada, Türkiye’nin hak ettiği yeri alması ve Türkiye için küreselleşmenin en açık ve somut örneği olan Avrupa Birliği’nin belirlediği ödevlerin tamamlanabilmesi için gerekliliği çok açıktır. Bu alanda çalışmak isteyen araştırmacılar; farklı programların, farklı getirileri olacağını göz ardı etmeden, ne kadar çok farklı ders programına ulaşabilirlerse, literatüre de o, oranda çok katkıda bulunabilirler.

KAYNAKLAR

- Adıgüzel, A. (1999). Öğretmen yetiştirmede mesleki (pedagojik) formasyonun önemi. *Köprü Dergisi* 3(68), 10 Mart 2015 tarihinde <http://www.koprudergisi.com/index.asp?Bolum=EskiSayilar&Goster=Yazi&YaziNo=465> sayfasından erişilmiştir.
- Adriamampianina, P., & Moussa A. S. (2005). The training of physical-education teachers in France and China: A comparative analysis of curricula and attitudes. *International Review of Education*. 51(1), (23-34).
- Alpman, C. (1972). *Eğitimin bütünlüğü içinde beden eğitimi ve çağlar boyunca gelişimi*. İstanbul: GSGM.
- Ambassade de France à Nicosie. Fransa'da Öğretim: Örgün Eğitim. (2009). 10 Aralık 2014 tarihinde <http://www.ambafrance-cy.org/Fransa-da-Ogretim-Organ-egitim> sayfasından erişilmiştir.
- Arı, A. (2002). İlköğretim uygulamalarının değerlendirilmesi (normal, taşınabilir ve yatılı İlköğretim okullarının karşılaştırılması). *Milli Eğitim Dergisi, Sayı* (153-154), 169-179. 12 Ekim 2015 tarihinde http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/153-154/ari.htm sayfasından erişilmiştir.
- Aslan R. (1979). *Beden eğitimi bilgileri*. Ankara: Bimaş.
- Aykaç, N., Kabaran, H., & Bilgin, H. (2014). Türkiye ve bazı Avrupa Birliği ülkelerindeki öğretmen yetiştirme uygulamalarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 9(3), 279-292.
- Aykın, A.G. (2013). Meşrutiyetten günümüze Türkiye'de spor politikaları ve 1980 sonrası parti ve hükümet programları ile kalkınma planlarında sporun yeri. *Akademik Bakış Dergisi, Sayı* (38), 15 Mart 2015 tarihinde <http://www.akademikbakis.org/eskisite/38/10.pdf> sayfasından erişilmiştir.

- Baykal, F.M., & Toğral, İ., & Karakaş, F.İ., & Bolkol, S.N., & Nişancı, S., & Kardaş, S. (2006). *Türkiye ve Avrupa birliği ülkelerinin eğitim sistemleri*. Ankara: Kalkan
- Başaran, İ.E. (1994) *Eğitime giriş*. Ankara: Bilim.
- Bilge, N. (1989). *Türkiye’de beden eğitimi öğretmeninin yetiştirilmesi*. Ankara: Kültür.
- Campusfrance. *Fransa’da eğitim hayatı nasıl düzenlenir?*. (2014). 15 Aralık 2014 tarihinde <http://www.turquie.campusfrance.org/tr/node/5076> sayfasından erişilmiştir.
- Corbin, A., Courtine, J.J., & Vigarello, G. (2011). *Bedenin tarihi 2: Fransız Devrimi’nden büyük savaşı*. (O. Türkay, Çev.). İstanbul: YKY.
- Çelik, V., & Gömleksiz, M.N. (2000). A critical examination of globalization and its effects on education. *Fırat üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(2), 133-144.
- Dağlı, A. (2007). Küreselleşme karşısında Türk eğitim sistemi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*. 9(1), 1-13.
- Demir, H. (2006). *Türk spor teşkilatı (tarihsel gelişim, kapsam ve bir araştırma)* Konya: Çizgi.
- Demir, K. (2009). Fransa lisansüstü öğretim sistemleri. Kasım Karakütük (Ed.), *Lisansüstü öğretim sistemleri içinde* (s.161- 185). Ankara: Pegem.
- Demirel, Ö. (2000). *Karşılaştırmalı eğitim*. Ankara: Pegem.
- Foulet, M. (2012). Devenir professeur d’EPS. Formation pour devenir professeur dEPS. 20 Aralık 2014 tarihinde <http://www.pratique.fr/devenir-professeur-sport.html#titre-parag-4> sayfasından erişilmiştir.
- Doğramacı, İ. (2007). *Türkiye’de ve dünyada yükseköğretim yönetimi*. Ankara: Meteksan.
- Erden, A. (2011). *Fransa eğitim sistemi*. Ali Balcı (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim sistemleri içinde* (167 -191).
- Erdoğan, A. (Ed.). (2010). *Yükseköğretimde yeniden yapılanma: 66 soruda Bologna Süreci uygulamaları*. Ankara: Eğitim.
- Erdoğan, İ. (1995). *Karşılaştırmalı eğitim: çağdaş eğitim sistemleri*. İstanbul: Kültür.
- Erdoğan, İ. Avrupa Birliği ve Karşılaştırmalı Eğitim. (2013). 20 Aralık 2015 tarihinde <http://www.irfanerdogan.com.tr/index.php/avrupa-birligi-ve-karsilastirmali-egitim> sayfasından erişilmiştir.
- Ergün, M. Karşılaştırmalı Eğitim. (1985). 10 Aralık 2014 tarihinde <http://www.egitim.aku.edu.tr/kegitim.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Erkal, M.E., Özbay, G., & Ayan, D. (1998). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Der.

- Eserpek, A. (1978). Eğitim ve sosyal değişme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 10 (1), 123-141.
- European Communities. ECTS User's Guide. (2009). 2 Mart 2015 tarihinde http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Eurydice. (2007). *Avrupa yükseköğretim yapısına bakış 2006/07: Bologna Sürecinde ulusal eğilimler*. Ankara : MEB.
- Eurydice. Turkey. (2014). 10 Mayıs 2014 tarihinde <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/eurydice/index.php/Turkey:Bachelor> sayfasından erişilmiştir.
- Eurydice. France. (2015). 15 Şubat 2015 tarihinde <https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/France:Overview> sayfasından erişilmiştir.
- Fişek, K. (1998). *Devlet politikası ve toplumsal yapıyla ilişkileri açısından Dünya'da ve Türkiye'de spor yönetimi*. Ankara: Bağırhan.
- Gök, Y. & Sunay, H. (2010). Türkiye ve Fransa'da uygulanan spor yönetiminin kamu yönetimini açısından karşılaştırılması. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 8(1). 7-16.
- Gölpek, F. & Uğurlugelen K. (2013). Avrupa ülkelerinde ve Türkiye'de yükseköğretime giriş sistemleri. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(5), 64-77.
- GSB. *Ulusal Gençlik ve Spor Politikası*. (2012). 1 Mart 2015 tarihinde http://www.gsb.gov.tr/content/files/Mevzuat/ulusal_genclik_ve_spor_politikasi.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Güçlü, M. (2001). Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Türkiye'de beden eğitimi ve sporun gelişimi. *Milli Eğitim Dergisi*, 150. sayı, 33-38.
- Gümüş, A., & Kurul, N. (2011). *Üniversitelerde Bologna süreci neye hizmet ediyor?*. Ankara: Eğitim.
- Gürbüz, K. (2008). *Yirmi birinci yüzyılın başında Türk milli eğitim sistemi*. İstanbul: Kültür.
- Güven, İ., & Gürdal, A. (2011). Türkiye ile Kanada fen eğitiminin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 8(4). 89-110.
- Harmandar, D. (2010). *Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının incelenmesi: Türkiye-Belçika karşılaştırması*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Konularda Değişiklik. (2012). *T.C. Resmi Gazete*, 2826, 11 Nisan 2012.
- İşman, A., & Eskicumalı, A. (2003). *Eğitimde planlama ve değerlendirme*. İstanbul: Değişim.
- Kalemoğlu, Y. (2011). *Türkiye ve İngiltere'deki ilköğretim beden eğitimi dersi öğretim programlarının öğretmen görüşlerine göre karşılaştırmalı olarak incelenmesi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karakütük, K. (Ed.). (2009). *Avrupa, Asya, ve Amerika'da lisansüstü öğretim reformu ve bilim insanları ile mühendislerin uluslararası hareketliliği: NSF (national science foundation) çalıştay bildirileri*. Ankara: Pegem.
- Kıran, A. (1995). Fransız öğretim sisteminde öğretmen yetiştirme. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, (163-169).
- Kilimci, S. (2006). *Almanya, Fransa, İngiltere ve Türkiye'de sınıf öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması*. Doktora Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana. 16 Aralık 2014 tarihinde <http://library.cu.edu.tr/tezler/6141.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Kihtir, A. (2004). *Avrupa Birliği'nin eğitim politikası*. İstanbul: Dilek.
- Kudlorz, P. (1989). Comparative physical education: An international scientific approach. *International Review of Education*, 35(1), 65-72 27 Kasım 2014 tarihinde <http://link.springer.com/article/10.1007/BF00597684> sayfasından erişilmiştir.
- Kuru, E. (2000). *Beden eğitimi ve sporda program geliştirme*. Ankara: Akşam.
- Küçükahmet, L. (2009). *Program geliştirme ve öğretim*. Ankara: Nobel.
- Küçükcan, T., & Gür, B. S. (2009). *Türkiye'de yükseköğretim : karşılaştırmalı bir analiz*. Ankara: SETA.
- Legifrance. Code de l'éducation : Livre III Les enseignements scolaires : Section 1 l'éducation physique et sportive. (2003). 15 Ocak 2015 tarihinde http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do;jsessionid=E727BE94C555CAB833B5FA9C932C23A1.tpdila17v_3?idSectionTA=LEGISCTA000006182398&cidTexte=LEGITEXT000006071191&dateTexte=20131224 sayfasından erişilmiştir.
- MEB. Avrupa'daki eğitim sistemi üzerine özet belgeler. (2005). 25 Şubat 2015 tarihinde [http://maol.meb.gov.tr/html_files/ulkeler/France%20\(TR\).doc](http://maol.meb.gov.tr/html_files/ulkeler/France%20(TR).doc). sayfasından erişilmiştir.
- MEB. *Türk eğitim sisteminin örgütlenmesi*. (2011). 10 Aralık 2014 tarihinde

http://sgb.meb.gov.tr/eurydice/kitaplar/Turk_Egitim_sistemi_2011/Turk_Egitim_Sisteminin_Orgutlenmesi_2011.pdf sayfasından erişilmiştir.

MEB. 2013 -2014 Eğitim öğretim yılı ortaöğretime geçiş ortak sınavları e-klavuzu. (2013). 10 Mart 2014 tarihinde

http://www.meb.gov.tr/sinavlar/dokumanlar/2013/kilavuz/2013_OGES_Klvz.pdf sayfasından erişilmiştir.

MEB. Türk Milli Eğitim Sistemi. (2015). 10 Mart 2015 tarihinde

http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html sayfasından erişilmiştir.

MEB. Eğitim Politikası. (2015). 14 Mart 2015 tarihinde

http://www.meb.gov.tr/belirligunler/10kasim/inkilaplari/egitim/egitim_politikasi.htm sayfasından erişilmiştir.

Ministère de l'Education Nationale de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche.

Trouver les réponses à vos questions : Comment se déroulent les affectations avec le CAPES?. (2014). 22 Aralık 2014 tarihinde

<http://www.education.gouv.fr/espace-recrutement/question/comment-se-deroulent-les-affectations-avec-le-capes/> sayfasından erişilmiştir.

Ministère de l'Education Nationale de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche. Les

métiers de l'éducation nationale : Professeur d'éducation physique et sportive. (2014). 24 Aralık 2015 tarihinde

<http://www.education.gouv.fr/cid1070/professeur-d-education-physique-et-sportive.html> sayfasından erişilmiştir.

Ministère de l'Education Nationale de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche.

Formations et recrutement des enseignants : Tout comprendre du master MEEF et des concours enseignant la FAQ. (2014). 10 Ocak 2015 tarihinde

<http://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid67107/tout-comprendre-du-master-meef-et-des-concours-enseignant-la-f.a.q.html> sayfasından erişilmiştir.

Ministère de la Ville, de la Jeunesse et des Sports. Structural overview of the youth sport

and association activity task force under the ministry of health youth and sport. (2014). 20 Aralık 2014 tarihinde

http://www.sports.gouv.fr/home-page_624/ministry_628/structural-overview-of-the-youth-sport-and-association-activity-task-forceunder-the-ministry-of-health-youth-and-sport_1672.html sayfasından erişilmiştir.

- Mirzeoğlu, N. (Ed.), (2011). *Spor bilimlerine giriş*. Ankara: Spor.
- National Institution for Academic Degrees and University Evaluation. Quality assurance system in higher education: France. (2012). 12 Aralık 2014 tarihinde http://www.niad.ac.jp/english/overview_fr_e.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Office national d'information sur les enseignements et les professions. Masters MEEF:les formations des futurs enseignants ou personnels de l'éducation. 12 Ocak 2015 tarihinde <http://www.onisep.fr/Choisir-mes-etudes/Apres-le-bac/Domaines-d-etudes/La-formation-des-enseignants/Maters-MEEF-les-formationen-des-futurs-enseignants-ou-personnels-de-l-education> sayfasından erişilmiştir.
- Neff, K., A. Lauwerys, J. A., & Varış, F. (1979). *Mukayeseli eğitim*. Ankara: Ankara
- Özcan, M. Bilgi çağında öğretmen eğitimi, nitelikleri ve gücü. (2011). 20 Mart 2014 tarihinde http://portal.ted.org.tr/genel/yayinlar/Bilgi_Caginda_Ogretmen.pdf sayfasından erişilmiştir
- Özdemir, Ç. (Ed.), (2003). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Asil.
- Sağlam M. (1999). *Avrupa ülkelerinin eğitim sistemleri*. Eskişehir: Anadolu.
- Saydı, T. (2013). Fransa'da öğretmen yetiştirme alanında yüksek öğretim reformu. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Özel sayı* (1), 327 – 343.
- Şahin, Ç. (2007). 1979 ile 2006 yılları arası Türkiye'deki Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 2, 138-156. <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423881537.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Şaşmaz, A. Ak Parti'nin Eğitim Politikası Ne Yönde Değişiyor?. (2013). 20 Mart 2015 tarihinde <http://researchturkey.org/?p=3044&lang=tr> sayfasından erişilmiştir.
- Tamer, K. & Pulur, A. (2001). *Öğretim yöntemleri*. Ankara: Ada.
- Terzi, Ç. (2005). *Uyum sürecinde Türk eğitim politikalarının Avrupa Birliği eğitim politikaları doğrultusunda değerlendirilmesi*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Topbaş, E. (2004). Fransa'da öğretmen eğitimi: öğretmen yetiştirme enstitüleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 2(1), 18 Ekim tarihinde http://dhgm.meb.gov.tr/yayimler/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-topbas.htm sayfasından erişilmiştir.

- Topbaş, E. (2005). Fransa’da yükseköğretimin örgütsel yapısı: Paris akademisi örneği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 33(4), 67-84.
- Türkiye Cumhuriyeti Avrupa Birliği Bakanlığı. Eğitim ve Kültür. (2015). 6 Nisan 2015 tarihinde <http://www.ab.gov.tr/index.php?p=91&l=1> sayfasından erişilmiştir.
- Türkoğlu, A. (1985). *Fransa, İsveç ve Romanya eğitim sistemleri*. Ankara: Ankara.
- Türkoğlu, A. (2012). Karşılaştırmalı eğitim nedir?. Songül Aynal (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitimin yansımaları* içinde (167-191).
- Universite de REİMS. Organization of the Education. (2012). 15 Aralık 2014 tarihinde <http://www.univ-reims.eu/come-to-the-urca/studies-in-france/lmd-system-ects,11733,20948.html> sayfasından erişilmiştir.
- Ültanır, G. (2000). *Karşılaştırmalı eğitim bilimi*. Ankara: Gazi.
- Vlček, P. (2011). A comparison of physical education (PE) development in the Czech Republic, Germany and USA – a historical perspective. *Acta Gymnica*, 41(1), 51-59.
- 25 Kasım 2014 tarihinde
<http://www.gymnica.upol.cz/index.php/gymnica/article/viewArticle/167> sayfasından erişilmiştir.
- YÖK. Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları. (2007). 21 Aralık 2014 tarihinde
<http://www.yok.gov.tr/documents/10279/30217/E%C4%9E%C4%B0T%C4%B0M+FAK%C3%9CLTES%C4%B0%20%C3%96%C4%9ERETMEN+YET%C4%B0%C5%9ET%C4%B0RME+L%C4%B0SANS+PROGRAMLARI.pdf/054dfc9e-a753-42e6-a8ad-674180d6e382> sayfasından erişilmiştir.
- Yükseköğretim Kanunu. (1981). *T.C. Resmi Gazete*, 17506, 6 Kasım 1981.